

V Gorici
Ciril Zlobec
o cvetoči češnji,
kraških borih in
svoji zadnji pesniški
zbirki

15

Slovenistika v Trstu vabi

7

ZKB in LAS potrjujeta sodelovanje
pri razvoju in ovrednotenju prostora

7

real estate
panorama-re.com

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 14. OKTOBRA 2010

št. 243 (19.950) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Kriminala ni mogoče mešati s politiko

RADO GRUDEN

Torkovo divjanje nekaj sto srbskih »navijačev« na ulicah Genove in na stadionu Marassi je v Italiji dobilo velikanske politične razsežnosti, čeprav gre v osnovi za navaden kriminal, ki zasluži najstrožjo obsodbo, vendar pa ostane to, kar je, in sicer navaden kriminal.

Mešanje kriminala s politiko je v prvi vrsti posledica velike ignorance o večini zadev, ki so povezane z Balkanom. Ta ignoranca ima že dolgo brado. Zelo jasno je prišla na dan, ko je nekdanja SFRJ začela pokati po šivih, Zahod pa si je pred tem dejstvom dolgo zatiskal oči. Pa tudi potem, ko se je celotna zadeva spremenila v krvavo morijo, mednarodna javnost dolgo ni vedela, kako naj se zadeve loti, da se tragedija ne bi razširila preko balkanskih meja.

Res je, da je bilo veliko srbskih nogometnih »ultrasov« vključenih v Arkanove paravojaške enote, ki so v prvi polovici devetdesetih let prejšnjega stoletja morale po Bosni, Hrvaški in Kosovu, toda dogodki v Genovi s tem nimajo zveze. Šlo je za kriminalno kazensko ekspedicijo »navijačev«, ki je bila prvenstveno usmerjena proti srbski reprezentanci. »Az-zurri« in Genova so bili pri tem samo »kolateralna škoda«. Srbski nogometaši so bili »krivi«, ker so doma izgubili z Estonijo in jih je bilo zato treba »kaznovati« tudi z izsilitvijo prekinitve tekme. Da gre za kazensko ekspedicijo, bi morala vedeti tudi italijanska policija, saj so jo iz Srbije obvestili, da »navijači« pripravljajo incident, ki je bil organiziran v Beogradu, za njim pa naj bi po nekaterih informacijah stalo srbsko kriminalno podzemlje. Očitno so odgovorni v Italiji ta opozorila preslišali, ali pa jih niso vzeli dovolj resno. Izgovor, da jih srbska stran ni posebej opozorila, da gre za skrajno nevarno skupino, je nesprejemljiv, saj je splošno znano, da so srbski nogometni »navijači« eni najbolj nasilnih v Evropi. Tudi če vse to pustimo ob strani, ni jasno, kako so jim dovolili, da na stadion prinesejo vso pirotehnično artilerijo, klešče in železne palice. In to kljub temu, da v Genovo niso prišli kot mirne ovce, temveč so že pred tekmo divjali po mestnih ulicah.

Zvonjenje po toči, ki je bila vnaprej napovedana, je zato nepotrebnost, iskanje političnega ozadja za kriminalne izpade srbskih »navijačev« pa ustvarjanje alibija za nezadostne varnostne ukrepe, ki bi bili potrebni za normalno organizacijo tako rizičnega dogodka, kot je bila torkova tekma med Italijo in Srbijo. Na srečo se je vse končalo le s prekinitvijo tekme. Stvari bi bile lahko veliko, veliko hujše...

BENEČIJA - Posvetovalna komisija FJK potrdila prispevek

Dodatnih tristo tisoč evrov za špetrsko šolo

Občina Špeter zamuja z obnovitvenimi postopki

ČILE - Reševalno akcijo spremlja ves svet

Čilenci se veselijo rešitve rudarjev iz podzemnih globin

SANTIAGO DE CHILE - Reševalcem na severu Čila je včeraj uspelo rešiti večino od skupno 33 rudarjev, ki so po nesreči 5. avgusta 69 dni preživeli v temni ječi globoko pod zemljo.

Reševanje ob neposrednem tele-

vizijskem prenosu so spremljali prizori neizmerne sreče in težko pričakovanih ponovnih snidenj, obenem pa tudi čestitke in dobre želje z vsega sveta.

Prvega so okoli 1. ure po lokalnem času (nekaj po 5. uri zjutraj po sred-

njeevropskem času) potegnili 31-letnega Florencia Avalosa, ki sta ga ob rudniku pričakala žena in 7-letni sin Bairon, poleg njiju pa tudi predsednik Sebastian Pinera (na sliki).

Na 13. strani

TRST - Za obnovo dvojezične šole v Špetru v Benečiji je na razpolago 1,6 milijona evrov, kar ni ravno majhna vsota. A kaj, ko Občina Špeter še ni začela postopka za obnovo stavbe, ki so jo morali zaradi neustreznih protipotesnih značilnosti prisilno evakuirati.

Milijonu tristo tisoč evrov iz državnega sklada se je včeraj formalno pridružilo še tristo tisoč evrov iz zaščitnega zakona za Slovence. Posvetovalna komisija FJK za slovensko manjšino (zadnjič jo je vodil odbornik Roberto Molinaro) je soglasno potrdila sklep izrednega komisarja beneške gorske skupnosti.

Na 5. strani

Dogovor FJK in Veneta o trasi hitre proge

Na 4. strani

V Trstu zaskrbljeni za otroško bolnišnico Burlo

Na 8. strani

Spomini na leto 1945: odv. Bogdan Berdon

Na 9. strani

V vrtcih goriške občine za malico kruh in voda

Na 14. strani

Miroslavu Janku nagrada Bratina

Na 15. strani

GENOVA - Tekma Italija-Srbija

Notranji minister Maroni pod udarom

GENOVA, RIM, BEOGRAD - Izgredi srbskih navijačev, ki so v torek zvečer na genovskem Marassiju izsilili prekinitev nogometne kvalifikacijske tekme med Italijo in Srbijo, so se nadaljevali pozno v noč. Končni obračun je bil 16 ranjenih ter 17 aretiranih. Oglasil se je notranji minister Maroni, ki se je znašel pod udarom: »Izognili smo se pokolu«. Iz Srbije se je v imenu vlade opravičil zunanji minister Vuk Jeremić. Zdaj bo na potezi še evropska nogometna zveza UEFA, ki je začela preiskavo. Odločitev naj bi bila znana 28. oktobra.

Na 2. strani

GORICA - V Kulturnem domu

Tristo dijakov Z glavo na zabavo

15

GENOVA - Po torkovih izgrelih srbskih skrajnežev na tekmi Italija - Srbija

Policija podcenjevala skrajneže Notranji minister pod udarom

Ali je Srbija obvestila italijanske sile javnega reda? - Opravičilo srbske vlade

GENOVA/RIM/BEograd - Izgredi med srbskimi navijači, ki so na genovskem Marassiju izsilili prekinitev nogometne kvalifikacijske tekme med Srbijo in Italijo, in italijansko policijo, so se nadaljevali pozno v noč. Spominjali so na izgrede med vrhom G8 leta 2001. Končni obračun je bil 16 ranjenih (14 srbskih navijačev in dva karabinerja) ter 17 aretiranih (med katerimi tudi en Italijan), med katerimi je bil tudi vodja skrajnežev, 29-letni Ivan Bogdanov. Skrit je bil pod pokrovom za motor. Identificirali so ga s pomočjo posnetkov: na desni roki ima tetovirano letnico 1389, ko se je na Kosovskem polju odvijala znamenita bitka proti Turkom. Bogdanov, ki je brezposeln, je obenem lider beograjske navijaške skupine »Ultra Boys« Crvene zvezde.

MARONI - »Izognili smo se pokolu,« je prepričan notranji minister Roberto Maroni, ki se je včeraj sestal s šefom policije Antoniom Manganellijem in še poudaril: »Italijanska policija je ravнала pravilno. Sile javnega reda niso nasedle provokacijam«. Iz Srbije se je oglašil zunanji minister Vuk Jeremić, ki se je uradno opravičil in obsodil vandalska dejanja. »Proti takim kriminalcem bo treba zdaj drastično ukrepati,« je srbski zunanji minister obljubil italijanskemu kolegu Francu Frattiniju. Italiji pa je krivdo naprtil srbski notranji minister Ivica Dadić. Po njegovem mnenju je ita-

Italijanska policija je aretirala vodjo srbskih skrajnežev Ivana Bogdanova (desno). Na sliki spodaj zaseženi pirotehnični material italijanske izdelave, ki so ga srbski navijači nosili v torbah z napisom italijanska vojska. Kdo jim ga je priskrbel?

ANSA

lijanska policija podcenjevala srbske skrajneže in jih sploh ni pregledala pred vstopom na stadion: »Kako so lahko navijači na stadion prinesli petarde in nože? V Beogradu se to ne bi zgodilo. Manjša skupinica navijačev ne more prekiniti nogometne tekme,« je bil oster Dadić.

(NE)OBVEŠČENI - Odgovoren za varnost italijanske nogometne reprezentance, funkcionar notranjega ministristva, Roberto Massucci je napadel srbsko policijo, češ da ni obvestila italijanske kolege o nevarnosti izgrediv in napadalnosti srbskih skrajnežev. Massucci je obenem branil kolege iz Genove: »Policija z veliko težavo pred tekmo natančno pregleda vsakega navijača posebej. Hočeš nočeš petardo ali kaj drugega včasih uspejo prethotapiti na tribuno.« Massucci se je obenem zgrajal, da srbska policija ni sodelovala z njimi. Neimenovani predstavnik srbskih varnostnih služb je demantiral Massucci: »Dva dni pred tekmo smo italijansko policijo opozorili na nevarnost prihoda skrajnežev.«

Sodeč po pisanju torkovih medijev, pridemo do zaključka, da je stališče policije težko razumljivo. Dnevnik La Repubblica je pisal: »Nevarnost izgrediv je velika. Med dva tisoč srbskih navijačev iz Beograda, je predviden tudi prihod kakih 400 razgretih skrajno desničarskih skrajnežev,« je pisalo na prvi športni strani. Srbski medij Press poroča, da so iz-

grede v Genovi organizirale beograjske mafijske nacionalistično usmerjene organizacije, ki želijo destabilizirati Srbijo.

POLITIČNI NAPADI - Izgredi srbskih navijačev so že prerasli v politični spor. Demokratska stranka in Italija vrednot so od ministra Maronija zahtevali naj v parlamentu poroča o dogodkih v Genovi. Di Pietrova stranka Italija vrednot je obenem zahtevala »glavo« zunanjega ministra: »Moral bi odstopiti,« so ostro napadli Maronija, s katerim pa je bil solidaren obrambni minister La Russa. Ligaškega notranjega ministra je napadla tudi županja Genove Marta Vincenzi.

PRANDELLI - Italijanski selektor

Cesare Prandelli je bil ogorčen: »Česa takega še nisem videl. Bilo je grozno. Šokiralo me je, da se je srbski vratar Stojković zatekel v našo slačilnico. Od strahu se je tresel. Sprva nismo razumeli zakaj. Nato pa nam je vse obrazložil prevajalec. Stojković je pred kratkim od Crvene zvezde prestopil k Partizan. Zaradi tega so mu nekateri navijači grozili celo s smrtjo. To ne spada k nogometu!«

FACEBOOK - Včeraj so na socialni spletni mreži ustanovili že nekaj skupin v podporo in proti vodji srbskih skrajnežev Ivanu Bogdanovu. Ena izmed najbolj številčnih skupin je že preseгла 5400 prijavljenih uporabnikov.

PODŽUPAN LIPPI »Naše roke so bolj iztegnjene ...«

Tržaški podžupan Lippi, ali ste videli, kaj so počeli vaši srbski kameradi, kot ste jih nekoč vi poimenovali, v Genovi?

»Kaj pa so slabega storili? So le na omikan in demokratičen način izrazili svoje nasprotovanje izgubljenemu Kosovu.«

Ali res tako mislite?

»Ne, saj dobro veste, da se šalim!«

Srbski navijači so vsekar pozdravljali s fašističnim rimskim pozdravom.

»Ne, s tremi iztegnjenimi prsti, srbsko nacionalistično gesto.«

Na slikah italijanskih časopisov je videti iztegnjene roke ...

»A niso tako iztegnjene, kot jih znamo iztegniti mi!«

Vi in sploh predstavniki Nacionalnega zavezništva imate pogoste stike s srbsko skupnostjo v Trstu.

»S Srbi v Trstu imamo odlične odnose. To so res omikane osebe, kot so nazadnje dokazali na odbojgarskih tekmah srbske reprezentance za svetovno prvenstvo.«

Torej Srbi niso nič krivi?

»Ne pravim tega. Mislim pa, da se kaj takega v Trstu ne bi zgodilo.«

Zakaj?

»Ker bi se tržaška policija gotovo bolje pripravila na tekmo in bi omejila škodo. Tržaška policija je bolj sposobna, bolj učinkovita in bolj poklicno usposobljena kot policija iz Genove.«

Vaša kritika policijskih organov je v mnogocem čudna.

»Dejstvo je dejstvo. Policija je v Genovi povsem zgrešila. Ne bi jim smela dovoliti prinesiti na stadion vse, kar so prinesli.«

M.K.

FJK - Tržaški policisti pospremili srbske navijače do Fernetičev Srbska skupnost v Trstu zgrožena, policija vabi k razmisleku o nogometu

Šest avtobusov srbskih navijačev, ki so se iz Genove vračali v domovino, je včeraj od Moščenic do Fernetičev pospremila tržaška policija. Težav ni bilo, drugi navijači pa so se v Srbijo vrnili s kombiji in osebnimi avtomobili. Zadnji avtobus so pričakovali sinoči.

Torkovo nasilje je odmevalo tudi v Trstu. Med prvimi se je odzval predsednik tržaške srbske pravoslavne skupnosti Bogoljub Stojičević. Nad novicami iz Genove je bil zaprepačen, »dogodki so zelo hudi za nas in za vso Evropo,« je dejal. Izgredi so po njegovem mnenju bržkone povezani z nasiljem na nedeljski paradi gejevskega ponosa v Beogradu. »Morda pa tudi ne, tega ne vem« je pristavil. Stojičević je podčrtal, da živijo Srbi v Trstu že tristo let, »danes pa smo izjemno žalostni.«

Tržaški kvestor Giuseppe Padulano je komentiral, da je bilo obnašanje navijačev v Genovi zločinsko. »200 do 300 ljudi je naklepno povzročilo prekinitev tekme, tudi iz ideoloških razlogov. Policija je primerno ravnala, ko pa se neko odloči, da bo divjal, je težko nadzorovati nasilje,« je menil kvestor.

Dodal je, da se igra prepogosto sprevrže v nočno moro, za to pa gotovo ni kriva policija.

Nasilje je ostro obsodil deželni policijski sindikat COISP, ki je izrazil solidarnost z genovskimi policisti. Deželni tajnik Maurizio Iannarelli je pozval, naj vsi skupaj razmislimo, zakaj so tovrstni dogodki značilni samo za nogometne stadione: »Pred 10 dnevi je Trst gostil svetovno prvenstvo v odbojki in vse je steklo v najlepšem redu. Srbski, kanadski, poljski in nemški navijači so spod-

bujali svoje šampione ter praznovali z vsemi ljubitelji športa. Stadioni pa so morda v kolektivni zavesti arene, v katerih je vse dovoljeno.«

Oglasilo se je tudi ezulsko združenje Venezia Giulia - Dalmazia (ANVGD), ki je omenilo izgubljeno priložnost na poti za spravo med Italijo in nekdajnimi jugoslovanskimi republikami. »Slepi nacionalistični bes je pokvaril športni praznik,« piše v sporočilu ANVGD.

Srbski navijači so raztegnili šovinistični transparent o srbskem Kosovu

ANSA

NA POTEZI UEFA Kazen grozi tako Srbiji kot Italiji

NYON - Dogodki v Genovi zdaj čakajo tudi na epilog pri Evropski nogometni zvezi (UEFA), ki je včeraj začela preiskavo. Odločitev naj bi bila znana 28. oktobra, pravilnik pa predvideva tudi morebitno izključitev Srbije iz mednarodnih tekmoval, čeprav bo ta poteza malo verjetna, saj ni politično oportuna. Izključitev Srbije bi bila za predsednika Michela Platinija preoster ukrep. Prihodnje leto se bo Francoz na volitvah znova potegoval za glavnega moža evropske nogometne zveze in glas Srbije bi lahko bil še kako pomemben.

Tekmo bo Italija za zeleno mizo bržkone dobila s 3:0. Srbija pa bo do konca kvalifikacij domače tekme bržkone igrala v tujini.

V Nyonu so jezni tudi z italijansko nogometno zvezo. »Kandidirali so se za EP 2016, ki je bilo nato dodeljeno Franciji, in niso zmogli speljati do konca tekme zaradi 500, tudi napovedanih, razgretih navijačev iz Beograda,« so bili ostri člani evropske nogometne zveze. Pravilnik UEFA, pri kaznovanju tovrstnih prekrškov, upošteva tudi organizatorja tekme, ki mora poskrbeti za ustrezno varnost na in ob igrišču. Italijanska nogometna zveza tvega denarno kazen in v najslabšem primeru tudi igranje prihodnje domače tekme za zaprtimi vrati. Ne smemo pozabiti, da so odnosi med prvim možem UEFA Platinijem in predsednikom italijanske zveze Abetejem zelo hladni.

SRBSKI MEDIJI »Največja sramota«

Srbski mediji so že v torek zvečer zadevo obravnavali s pomenljivimi naslovi, kot sta »Nova sramota« in »Nezaslišano nasilje«. Lotili pa so se tudi vprašanja, zakaj in kako je do takih hudih neredov prišlo. V komentarjih pa se v bistvu vsi strinjajo, da nasilje ni bilo uperjeno proti Italiji, temveč da je bilo »sporočilo« namenjeno srbski državi.

Dnevnik Blic je objavil izjave predsednika srbske nogometne zveze Tomislava Karadžića, ki je trdil, da je zveza opozorila italijanske kolege na prihod skupine iz Beograda, ki nekaj naklepa. »Pričakujem reakcijo države in preiskavo, ki bo pokazala, kdo je incident organiziral,« je izjavil Karadžić. Dnevnik Politika je včeraj na spletu izpostavil prijete Ivana Bogdanova, vodje nasilnih navijačev. Torkov večer pa je dnevnik označil kot »največjo sramoto v srbskem športu.«

Večina srbskih nogometašev je včeraj molčala, oglašal pa se je najbolj neposredno prizadeti. Vratar Vladimir Stojković, ki so ga hulgani Crvene zvezde zaradi prestopa k Partizan napadli in mu grozili, se je na Partizanovi spletni strani klubu in navijačem (»Grobbarjem«) zahvalil za podporo. »Probleme ustvarjajo ljudje, ki jim reprezentanca ne pomeni nič,« je napisal. Bivši reprezentant Savo Milošević pa je za televizijo B92 komentiral »enega najbolj črnih dni za srbski nogomet.« »Odkriti moramo, kje so težave in kdo vodi nasilneže. Pri nas je tako, da kdor hoče poslati sporočilo državi, to naredi prek športa,« je opozoril Milošević.

Skrbi vzbuja večni beograjski derbi, ki bo čez 9 dni. Vodstvo Crvene zvezde je na svojem stadionu iz varnostnih razlogov začelo odstranjevati sedišča na južni tribuni. (af)

Ponudbe veljajo do 23. oktobra 2010

Ponudba Podceno označujejo artikli, ki so v prodaji po ceni, ki je nižja od naše nabavne na podlagi D.P.R. 6. Apr. 2001 Št. 218. Navedeno število kosov se nanaša na artikle v prodaji v vseh 9 hipermarketih Emisfero skupaj. Število artiklov v prodaji je označeno v posameznem hipermarketu Emisfero.

V NEDELJO, 17. OKTOBRA, ODPERTO

POD CENO

od 3,50
POPUST 43%

1,99

SAMO 4.800 KOSOV

Sirove rezine Sottilette
KRAFT
fila e fondi
400 g
4,98 €/kg

od 3,19
POPUST 37%

1,99

SAMO 46.500 KOSOV

Ravioli Gioiaverde GIOVANNI RANA
sveži
250 g, 7,96 €/kg

od 5,35
POPUST 22%

4,15

SAMO 3.500 KOSOV

Osličji Fiori di merluzzo FINDUS
zamrznjeni
400 g
10,38 €/kg

od 2,85
POPUST 40%

1,69

SAMO 15.000 KOSOV

Paradižnikova mezga MUTTI
4 x g 400 g, 1,06 €/kg

Piškotli MULINO BIANCO
1 kg

od 3,20
POPUST 38%

1,98

SAMO 15.000 KOSOV

od 8,98
POPUST 22%

6,99

SAMO 15.000 KOSOV

Kava Qualità Rossa LAVAZZA
4 paketi po 250 g

od 8,95
POPUST 27%

6,50

SAMO 11.000 KOSOV

Prašek za pralni stroj DIXAN
48 pranj

od 21,00
POPUST 20%

16,80

SAMO 500 KOSOV

Motorno olje Magnatec 10W 40 CASTROL
• polsintetično mazivo
za vse bencinske motorje • 4 litri

emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

od ponedeljka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO najdete tudi v krajih: Belluno, Fiume Veneto (PN), Perugia, Scorse' (VE), Silea (TV), Vicenza, Vittorio Veneto (TV), Zanè (VI)

PETI KORIDOR - S pomočjo Brinkhorsta in odbora združenja Transpadana

FJK in Veneto z dogovorom o trasi odseka hitre železnice

Odsek od Mester do Portogruara bo tekel po južni trasi, sta sklenila Tondo in Zaia

TRST - Dan po podpisu sporazuma s Slovenijo o trasi čezmejnega odseka hitre železnice na petem koridorju, je prišel še okvirni dogovor o trasi odseka od Mester do Portogruara. V Trstu sta ga včeraj s pomočjo evropskega koordinatorja Jana Laurensa Brinkhorsta dosegla predsednika FJK in Veneta Renzo Tondo in Luca Zaia, ki sta se nato na tržaški trgovinski zbornici udeležila zasedanja odbora združenja Transpadana.

»Traso je bilo treba izbrati in najmanj škodljiva se nam je zdela južna varianta. Treba si je bilo vzeti odgovornost odločitve, z njo pa bo seveda prišlo do delitve javnega mnenja,« je bil realist Luca Zaia. Povedal je, da bi bila trasa ob sedanjih železnici veliko bolj rušilna od priobalne, saj naj bi bilo potrebno porušiti približno dva tisoč objektov, v glavnem domov. Vsaka varianta ima svoje probleme, idealne rešitve ni, prometnico pa nujno potrebujemo, je še dejal predsednik Dežele Veneta.

Zelo zadovoljen z dosegom dogovora je bil tudi Brinkhorst, ki je na tiskovni konferenci po zasedanju odbora Transpadane pohvalil sporazum, a je kritično pripomnil, da je Italija izgubila že preveč časa. »To je strateška prometna infrastruktura, ki bo omogočila južni Evropi, da preseže razvojni zaostanek za severno Evropo. Današnji dogovor gre torej v pravo smer, saj ne moremo več izgubljati časa,« je dejal evropski koordinator, ki je izpostavil tudi pomen, ki ga bo imela povezava v smeri vzhod-zahod za severnojadranski pristanišča.

»To je novica, na katero čakamo že dolga leta,« se je strinjal tudi predsednik beneške pristaniške oblasti, sicer tudi nekdanji predsednik transportne komisije v Evropskem parlamentu Poalo Costa. Po njegovih besedah bo železnica zelo pomembna tudi za razvoj srednje- in vzhodoevropskih držav, saj bodo lahko imele svoja prednostna »vrata« do morja ravno v severnojadranskih pristaniščih.

Poleg Tonda, Zaie, Brinkhorsta in Coste sta na sestanku odbora Transpadana pod vodstvom predsednika tržaške zbornice Antonia Paolettija sodelovala še predsednika deželnih organizacij industrijcev FJK in Veneta Alessandro Calligaris in Andrea Tomat.

»Italijanski parlament je že leta 1991 z zakonom št. 19 namenil deželam severovzhodne Italije primarno vlogo v funkciji celotne države za gospodarski in trgovinski prodor proti

Z leve deželni
odbornik FJK
Riccardo Riccardi,
predsednika
Veneta in FJK Luca
Zaia in Renzo
Tondo in evropski
koordinator Jan
Laurens Brinkhorn

vzhodu Evrope. Na tej poti je bilo veliko narejenega, zdaj pa se partija igra na infrastrukturah,« je dejal predsednik naše dežele Tondo, ki je prepričan, da sta s kolegom iz Veneta našla najustreznejšo rešitev. »Prišli smo do sinteze in zdaj lahko gremo naprej. Evropski uniji tako dokazujemo, da je to tisti del Italije, kjer se stvari delajo. Od Bruslja pa sedaj pričakujemo potrebno sodelovanje za realizacijo prometne osi strateškega pomena ne samo za Italijo, ampak za vso Evropo,« je še povedal predsednik Dežele FJK, ki je lahko računal na kvalificirano sodelovanje deželnega odbornika za infrastrukture Riccarda Riccardija.

Furlanija-Juljska krajina in Veneta imata zdaj čas le še do konca letošnjega leta za izdelavo preliminarne projekta, ki jih sicer že pripravlja železniška družba Italferr. Če projekti ne bodo do 31. decembra na mizi Evropske komisije v Bruslju, bo Italija tvegala izgubo evropskega sofinanciranja načrtovane železniškega odseka.

Pri tem, da so odgovorni po dogovoru s Slovenijo pritisnili na plin tudi za dogovor med FJK in Venetom, ima poleg evropskega koordinatorja Brinkhorsta zaslugu tudi odbor Transpadane, javno-zasebnega združenja, ki podpira in lobira za uresničitev projekta hitre železnice čez Padsko nižino.

Vlasta Bernard

PRISTANIŠČA - Začasna statistika

Po kontejnerjih Koper že četrto leto pred Trstom

KOPER - Pristanišče v Kopru je po količini kontejnerskega pretovora v prvih devetih mesecih letos po objavljenih podatkih prehitelo pristanišče v Trstu. Medtem ko Luka Koper na področju kontejnerskega pretovora letos beleži okrog 39-odstotno rast, ostaja v tržaškem pristanišču ta primerljiv z lanskim letom.

V Luki Koper so v prvih devetih mesecih sprejeli 344.644 kontejnerjev, v tržaškem pristanišču pa 214.195. Velika rast na tem področju pretovora je posledica uvedbe dveh ladijskih linij z Daljnim vzhodom, so za STA pojasnili v Luki Koper. Podoben trend kot doslej se bo po njihovih napovedih nadaljeval do konca leta.

Koprsko pristanišče je na področju kontejnerskega pretovora pristanišče v Trstu prehitelo že četrto leto zapored. Razlika med količinami sprejetih kontejnerjev pa iz leta v leto raste. Generalni sekretar tržaške

Pristaniške oblasti Martino Conticelli je za medije o tem povedal, da je Koper dobro izkoristil krizo in da slovenska država pristanišče finančno pravočasno podpira, medtem ko se v Italiji to ne dogaja.

Iz Luke Koper ob tem pojasnjujejo, da navedbe Conticellija o boljši finančni podpori Luke Koper s strani države »na žalost ne držijo«. Luka Koper ima z državo urejene odnose v okviru koncesijske pogodbe, s katero državi plačuje 3,5 odstotka od poslovnih prihodkov letno, direktnih finančnih pomoči iz državnega proračuna pa Luka Koper ne prejema, dodajajo.

Skupina Luka Koper je v letošnjem prvem polletju ustvarila 62,2 milijona evrov prihodkov, kar je štiri odstotke več kot v enakem obdobju lani. Čisti dobiček skupine je ob polletju znašal 5,4 milijona evrov oziroma za 46 odstotkov več od doseženega v prvem polletju 2009. (STA)

EU - Interreg Italija-Slovenija Tondo, Zaia in Errani danes k ministru Fitu za rešitev zapleta

TRST - Predsednik Veneta Luca Zaia je včeraj v Trstu jasno povedal, da njegova dežela ne namerava odstopiti od zahteve po pravični razdelitvi evropskih skladov za čezmejne projekte progredita Interreg Italija-Slovenija 2007-2013. Po dosedanji razdelitvi naj bi namreč na FJK odpadlo 22 milijonov evrov razpoložljivih sredstev, medtem ko bi deželi Veneto in Emilija-Romagna prešli vsaka zgolj tri milijone. Slovenija v tem okviru razpolaga s financiranjem v vrednosti 36 milijonov evrov in s polovico denarja iz deleža FJK.

Dokončno sprejetje lestvice prosilcev za financiranje prijavljenih projektov je preprečil priziv, ki ga je na deželno upravno sodišče FJK sredi septembra poslala tržaška univerza, ker njen projekt ni bil deležen financiranja iz zanj neuteemeljenih vzrokov. Upravno sodišče je imelo ravno včeraj prvo obravnavo o tem primeru, ker pa bo treba na razsodbo še čakati, se na Deželi nagibajo k možnosti, da bi lestvico razveljavili in jo prilagodili tako, da bi prišla nanjo tudi tržaška univerza. Odvetnik Dežele FJK je tako včeraj predlagal 15-dnevni zamik sodne obravnave, da bi lahko v tem času dosegli ustrezno rešitev.

O zapletu bo danes tekla beseda na srečanju predsednikov Furlanije-Juljske krajine, Veneta in Emilije-Romagne z ministrom za dežele Raffaelejem Fitom.

EVRO

1,3958 \$ +0,9

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 13. oktobra 2010

valute	13.10.	12.10.
ameriški dolar	1,3958	1,3833
japonski jen	114,23	113,35
kitajski juan	9,3018	9,2313
ruski rubel	42,0055	41,6800
indijska rupija	62,0800	61,7846
danska krona	7,4565	7,4569
britanski funt	0,88120	0,87360
švedska krona	9,2662	9,2460
norveška krona	8,1350	8,1240
češka krona	24,470	24,524
švicarski frank	1,3352	1,3298
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	273,45	273,85
poljski zlot	3,9545	3,9640
kanadski dolar	1,3999	1,4023
avstralski dolar	1,4128	1,4076
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2773	4,2743
litovski litas	3,4528	3,4528
latviski lats	0,7095	0,7091
braziljski real	2,3240	2,3106
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9723	1,9659
hrvaška kuna	7,3308	7,3247

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 13. oktobra 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25625	0,28906	0,45656	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13583	0,17583	0,23833	-
EURIBOR (EUR)	0,760	0,977	1,204	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

31.563,21 € +487,82

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 13. oktobra 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,10	-0,08
INTEREUROPA	3,90	+4,28
KRKA	62,73	-0,21
LUKA KOPER	15,92	+0,25
MERCATOR	150,70	+3,40
PETROL	250,00	+0,24
TELEKOM SLOVENIJE	90,50	-0,20

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	23,42	-0,26
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	95,00	-1,04
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	6,00	-14,29
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,25	+0,49
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
POZOVARNA LAŠKO	14,55	-3,00
POZAVAROVALNICA SAVA	-	-
PROBANKA	-	-
SALUS, LUUBLJANA	430,84	-0,27
SAVA	182,19	-0,69
TERME ČATEŽ	180,00	-
ŽITO	86,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,51	-0,24

MILANSKI BORŽNI TRG 13. oktobra 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,14	+0,97
ALLIANZ	86,58	+2,95
ATLANTIA	16,12	+0,50
BANCO POPOLARE	4,317	+0,76
BCA MPS	1,03	+0,98
BCA POP MILANO	3,515	+1,01
EDISON	0,958	+0,05
ENEL	3,957	+2,00
ENI	16,18	+1,83
FIAT	11,85	+1,02
FINMECCANICA	9,00	+1,01
GENERALI	15,28	+3,10
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,535	+2,22
LOTTOMATICA	11,64	-0,51
LUXOTTICA	20,47	+2,76
MEDIASET	5,19	+2,87
MEDIOBANCA	7,14	+2,07
PARMALAT	1,91	+1,65
PIRELLI e C	6,28	+2,61
PRYSMIAN	14,28	+2,51
SRAPEM	32,11	+3,41
SNAM RETE GAS	3,785	-0,13
STMICROELECTRONICS	5,68	+2,53
TELECOM ITALIA	1,05	+1,35
TENARIS	14,98	+0,47
TERNA	3,115	+0,16
TISCALI	0,107	+0,94
UBI BANCA	7,61	+3,40
UNICREDIT	1,889	+2,05

SOD NAFTE

(159 litrov)

82,99 \$ -0,02

IZBRANI BORŽNI INDEKSI 13. oktobra 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	827,96	+0,72
SBITOP, Ljubljana	3.274,27	+0,24

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.898,11	+0,47
BIRS	862,22	-0,16
FIRS, Banjaluka	1.437,82	+0,53
Belex 15, Beograd	606,78	-0,19
SRX, Beograd	245,19	-0,42
BIFX, Sarajevo	1.458,46	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.142,95	-0,64

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.096,08	+0,69
Nasdaq 100	2.057,25	+0,77
S&P 500, New York	1.178,10	+0,71
MSCI World, New York	1.207,824	-0,22
DAX 30, Frankfurt	6.434,52	+2,06
FTSE 100, London	5.747,35	+1,51
CAC 40, Pariz	3.828,34	+2,12
ATX, Dunaj	2.689,60	+1,61
PX, Praga	1.151,9	+1,04
EUROSTOXX 50	2.840,55	+2,33
Nikkei, Tokio	9.403,51	+0,15
STI, Singapur	3.202,16	+1,67
Hang Seng, Hongkong	23.457,69	+1,45
Composite, Šanghaj	2.861,36	+0,70
Sensex, Mubaj	20.687,88	+2,40

SDGZ - Okusi Krasa

Pri Guštinu drevi narava in umetnost

TRST - Po dopoldanski predstavitvi na Trgovinski zbornici bodo Okusi Krasa prešli v živo že popoldne. Ob 18.30 bo v gostilni Guštin v Zgoniku triplastni večer z znamenjimi priljubljenimi enogastromskimi prireditvami, ki se bo uradno začela v soboto.

Članica tržaškega krožka Fotovideo Trst 80 Nataša Peric se bo predstavila s svojimi posnetki iz niza Agro-kraško. Še prej bodo nastopili predstavniki zadrug Curiosi di Natura iz Trsta in Rogos iz Doberdoba, ki sta v okviru Okusov Krasa soustvarili ponudbo vodnih ekskurzij Narava in gastronomija. Barbara Bassi bo v imenu vodičev, ki upravljajo tudi botanični vrt Carsiano, predstavila program vodenih izletov od Doline Glinščice do najzanimivejših točk tržaškega Krasa. Ana Černic pa bo prikazala delovanje Sprejemnega centra Gradina, ki letos prvič sodeluje z Okusi Krasa in bo ravno tako ponudil vrsto zanimivih sprehodov po doberdobskem Krasu. Obe skupini vodičev tokrat prvič sodelujeta v skupnem projektu, ki povezuje naravo in enogastromskijo. Po ekskurzijah bodo namreč udeleženci lahko okusili tipične jedi v sodelujočih lokalih.

Gospodinja Pavla Zivic, sicer predsednica gostinske sekcije SDGZ, bo nato z mamo Lidijo in sestro Tamaro pogostila udeležence drevišnje predstavitve s pokušnjo letošnjega kraškega jedilnika Gostilne Guštin.

RAZISKAVA Podjetniki s Severovzhoda so bolj optimistični

BENETKE - Vse kaže, da se klima zaupanja podjetnikov severovzhodne Italije v pospeševanje gospodarske dinamike izboljšuje. Kot izhaja iz raziskave z naslovom Konjunktura na severovzhodu - Fokus Veneto, ki jo je za naročnika, banko Cassa di Risparmio del Veneto (Skupina Intesa SanPaolo) izdelala fundacija Fondazione Nord Est, je zaupanje začelo rasti že v prvi polovici letošnjega leta, potem ko je drastično upadlo konec leta 2008.

Raziskava je bila izvedena na vzorcu približno tisoč podjetnikov iz Veneta, Furlanije-Juljske krajine in Tridintinske-Južne Tirolske. Od teh jih je 36,3 odstotka napovedalo rast proizvodnje, 22,5 odstotka pa še vedno pričakuje njen padec. V povečanje prometa verjame 34,9 odstotka vprašanih (v zmanjšanje 23,5%), povečanje prodaje na domačem trgu pričakuje 23,7 odstotka vprašanih (zmanjšanje pa 21,4%), medtem ko povečanje izvoza napoveduje 22,3 odstotka podjetnikov, zmanjšanje pa le 8,4 odstotka.

MANJŠINA - Deželna posvetovalna komisija potrdila sklep beneške gorske skupnosti

Iz zaščitnega zakona še dodatnih tristo tisoč evrov za špetrsko šolo

Občina Špeter še ni izdelala obnovitvenega načrta za šolsko stavbo - Tudi Reziji denar za Slovence

TRST - Za obnovo stavbe špetrsko dvojezične šole, ki so jo evakuirali zaradi protipotresnih predpisov, je na razpolago milijon šesto tisoč evrov. Državnim finančnim prispevkom (1,3 milijona evra) se je namreč pridružil 300 tisoč evrov iz sklada zaščitnega zakona za slovensko manjšino. A kaj, ko Občina Špeter formalno še ni odobrila obnovitvenega načrta za obnovo poslopja in tudi ne ustreznih administrativnih ukrepov.

Šola prednostna naloga za Benečane

Deželna posvetovalna komisija za slovensko manjšino je včeraj soglasno odobrila finančni načrt izrednega komisarja gorske skupnosti za Nadiške in Terske doline in Brda. Gre za 344 tisoč evrov iz zaščitnega zakona za Slovence, od katerih je komisar 300 tisoč evrov, kot rečeno, namenil dvojezični šoli. Marina Cernetig je sklep pozdravila, hkrati pa opozorila na alternativni načrt, ki so ga za prihodnost šole pripravili starši. Ta načrt (šola v špetrski podružnici dijaškega doma Paolo Diacono) bi bil cenejši in racionalnejši, je poudarila. A najbrž prihaja prepozno, je dodal deželni odbornik Roberto Molinaro, ki soglaša z mnenjem Livia Semoliča, da je dvojezična šola bogastvo ne le za Slovence, temveč za celotno območje Benečije.

Pločnik in kanalizacija z denarjem za Slovence

Gorski skupnosti za Nadiške doline in za Kanalsko dolino, ki ju vodi izredna komisarja, hočeta z denarjem iz zaščitnega zakona za Slovence financirati pločnike, trge, kanalizacijo in komunalne storitve. Ta svojevrsten način izkoriščanja denarja iz zakona številka 38 se ponavlja vse od leta 2002. Slovenci vsako leto protestirajo, Dežela (to se je dogajalo tudi z Illyjevo upravo) pa si umiva roke. Odbornik Molinaro je pripombe slovenske manjšine včeraj ocenil za upravičene in utemeljene. S to kočljivo zadevo se bo vsekakor ukvarjal njegov naslednik za krmilom odbornišтва Elio De Anna.

Nekateri člani posvetovalne komisije so bili mnenja, da ne gre vse odgovornosti zvrčati na gorske skupnosti. Krivdo za takšno neprimerno iz-

Deželni odbornik Roberto Molinaro

koriščanje namensko določenega javnega denarja nosijo tudi posamezne občine, ki bi morale svoje prošnje gorskima skupnostma prilagoditi zaščitnemu zakonu za Slovence.

Občini Rezija denar iz zaščitnega zakona

Posvetovalna komisija je podprla prošnjo Občine Rezija, ki je zaprosila za prispevek 44 tisoč evrov iz sklada zaščitnega zakona za Slovence. 13. avgusta se je občinski svet opredelil za izločitev Rezije iz zaščitnega zakona, teden kasneje je Občina zaprosila gorsko skupnost in posredno Deželo za prispevek iz tega zakona. S tem denarjem želijo obnoviti trge in komunalne storitve v dolini.

Zanimivo, da je komisija podprla prošnjo iz Rezije le s podpornim glasom odbornika Molinaro, ostali člani komisije (vsi iz vrst slovenske manjšine) pa so se vzdržali. Drago Štoka (SSO) je svojo belo glasovnico utemeljil kot politični signal Občini Rezija in njeni protislovnosti do Slovencev. Člani komisije iz vrst SKGZ ter občinska svetnika Aleš Waltritsch in Iztok Furlanič so se vzdržali zaradi nenamenske uporabe denarja iz zaščitnega zakona. Glede Rezije so delili Molinarovo mnenje, da je ta občina sestavni del zaščitnega zakona za Slovence. Črtanje prispevkov bi v bistvu dalo prav županu Sergiu Chinesiju, ki stalno pravi, da Rezijani nimajo nič skupnega s Slovenci.

S.T.

Posvetovalna komisija FJK za Slovence se je včeraj zadnjič sestala pod vodstvom odbornika Roberta Molinaro

KROMA

FJK - Zagotovilo senatorki Tamari Blažini

Agencija za prihodke obljublja šumnike na zdravstvenih izkaznicah

TRST - Na novih zdravstvenih izkaznicah v Furlaniji-Juljski krajini bo pri imenih in priimkih občanov upoštevana tudi slovenska abeceda. To obljublja direktorica Deželne agencije za prihodke Paola Muratori v odgovoru senatorki Tamari Blažini, ki jo je ponovno opozorila na težave pri pisanju šumnikov v osebnih dokumentih, v tem primeru zdravstveni izkaznici. Slovenska parlamentarka, ki je že večkrat posegla za rešitev tega problema, je na to vprašanje opozorila tudi notranjega ministra Roberta Maronija.

Podtajnik na notranjem ministrstvu Michelino Davico, ki je v Maronijevem imenu odgovoril senatorki Demokratske stranke, je pojasnil, da večina občin že razpolaga z računalniškimi programi s šumniki. Gre predvsem za uprave iz območja zaščitnega zakona za Slovence, posebne računalniške programe

Senatorka Tamara Blažina

pa lahko zahtevajo in dobijo tudi občine, ki ne sodijo v ta seznam.

Med te občine sodi tudi Škoc-

jan ob Soči, katerega županja se je pred kratkim obrnila na predsednika Furlanije-Juljske krajine Renza Tonda. Stališče županje je gotovo dobronamerno, ker je županja obenem tudi javna funkcionarka pa bi lahko zahtevala od perifernih organov notranjega ministrstva računalniško umestitev slovenske abecede.

Županja goriške občine v primeru občanke, katere priimek je ostal brez šumnikov, se sklicuje na t.i. odlok Brunetta. Ukrep ministra za javno upravo se nanaša na navedbo imena in priimka na elektronski kodi osebnih dokumentov, zlasti potnih listov. Ministrstvo ne zadeva pisanja imen in priimkov npr. na osebnih izkaznicah ali vozniškem dovoljenju. Vseeno bo predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojan Brezigar zahteval od ministrstva jasno tolačenje odloka, da ne bo nespornost in nepotrebnih zapletov.

PREJELI SMO - Pojasnilo ravnateljice Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije za FJK

Sporni seznam občin izhaja s spletne strani ministrstva za gospodarstvo in finance

Spoštovani urednik, v zvezi s člankom z dne 12. 10. 2010, ki ga je podpisal Marjan Kemperle in ga krasijo komentari predsednice Pokrajine Trst, predsednika Pokrajine Gorica in župana Občine Devin-Nabrežina, imam dolžnost pojasniti sledeče.

Seznam občin, ki se pojavijo v »šortčku« na obveznih poljih, ki jih uporabljajo učitelji, ki se želijo vpisati na spletne tečaje usposabljanja Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije, izhaja iz spletne strani ministrstva za gospodarstvo in finance.

Seznam je sad izdajanja vseh davčnih kod fizičnim osebam, tako kot določa odlok predsednika republike št. 605 z dne 29. septembra 1973, ki je povezan z ustanovitvijo davčnega anagrafskega urada. Davčno kodo izdaja vsem italijanskim državljanom Agencija za prihodke in jo je mogoče izdati tudi tujim državljanom. Za oblikovanje davčne kode se, kot znano, upoštevajo razna gesla (priimek, datum roj-

Dr. Alessandra Missana

stva, spol itd.). Med temi je tudi rojstna občina.

Za identifikacijo rojstne občine se uporablja t.i. koda Belfiore, ki jo sestavljajo črka in tri številke. Za osebe, rojene zunaj italijanskega ozemlja, se upošteva tuj država, kjer so se rodile; v tem

slučaju se šifra začenja s črko Z, kateri sledi identifikacijska številka države. Koda Belfiore se uporablja tudi za novo katastrsko kodo.

Poskrbela bom, da bo ministrstvo za gospodarstvo in finance obveščeno o tem, da v koloni, ki je posvečena sprejembi poimenovanja občine, niso specificirane občine, ki niso več italijanske (ki se pojavljajo kot občine, ki so bile italijanske ob rojstvu oseb, ki so prejele davčno kodo).

Vsodržavno agencijo, ki sledi usposabljanju preko spleta, sem obvestila o objavljenem članku, prav tako sem zahtevala, naj se uporablja kanal, ki je drugačen od tistega, ki ga uporablja ministrstvo za gospodarstvo in finance.

Kot ravnateljica deželnega jadra Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije za Furlanijo-Juljsko krajino čutim dolžnost, da izrazim svojo grenkobo zaradi načina, s katerim je Vaš cenjeni dnevnik posredoval infor-

macijo, s tem da je stopil v stik tudi z najvišjimi predstavniki pokrajinskih uprav Trsta in Gorice ter Občine Devin-Nabrežina.

Naj spomnim, da ima deželno jedro za FJK lastno osebje, ki se prvenstveno posveča italijanskim šolam s slovenskim učnim jezikom. To je sad učinkovite dejavnosti podpisane in takratnega predsednika prof. Vita Maurizia, ki sva močno želela podpreti, s primernimi osebami in sredstvi, slovenski oddelki, ki, kot vedno poudarjam, predstavlja dodano vrednost naše dežele.

Informacija, zgrajena na podatkih, ki se jih na videz pripisuje Vsedržavni agenciji za razvoj šolske avtonomije, neprimerno škoduje slednji. Trud agencije za zagotovitev poteka dejavnosti, ki so lastne njenemu poslanstvu, je tudi privedel do tega, da je Dežela FJK v tekočem letu financirala vse projekte usposabljanja, ki so bili predstavljeni v korist učiteljev slovenskih šol in se zdaj zaključuje z velikim

zadovoljstvom za celotno skupnost.

Alessandra Missana, ravnateljica Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije za FJK

Pripis uredništva

Z zadovoljstvom jemljemo v vednost pojasnilo dr. Missane kakor tudi njeno prizadevanje, da se neljube napake, do katerih je prišlo, popravijo. Iz pojasnila dr. Missane je tudi razvidno, da deželni oddelki Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije ni odgovoren zanje. Novinar Primorskega dnevnika je podatke s spleta korektno preverjal pri vsedržavnem vodstvu agencije v Firencah, kjer pa ni dobil ustreznih odgovorov. Informacija je bila zgrajena na evidentiranju očitnih in grobih napak, ki se pojavljajo na spletni strani agencije. Te napake same škodujejo njenemu ugledu, nikakor pa ne informacija Primorskega dnevnika, ki je, med drugim, o delovanju deželnega oddelka agencije vselej poročal korektno, kar bo delal tudi v prihodnje.

Odgovorni urednik Dušan Udovič

RAI - Generalni direktor kaznoval voditelja televizijske oddaje Annozero

Santoro suspendiran za 10 dni Bersani zahteva Masijev odstop

Predsednik upravnega sveta RAI Garimberti se je distanciral - Izredna seja parlamentarne komisije

UNIVERZA Za zaposlitev raziskovalcev ni kritja

RIM - Poslanska zbornica bi bila morala danes začeti obravnavo zakonskega osnutka o reformi univerze, ki ga je bil senat že odobril preteklega 29. julija, vendar so načelniki skupin preložili obravnavo za en dan, tako da bi morali poslanci o osnutku razpravljati jutri. To je posledica manjkajočega mnenja proračunske komisije, predvsem pa ne ravno pozitivnega poročila državnega knjigovodstva, ki je ugotovilo pomanjkanje finančnega kritja pri raznih točkah zakonskega besedila, zlasti pri tisti, ki predvideva zaposlitev t.i. pridruženih profesorjev do leta 2016, s katero bi vlada želela urediti status raziskovalcev in preprečiti nadaljevanje njihovega protesta.

Gre za ukrep, za katerega se je zavzemalo tudi gibanje predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija. Prihodnost in svoboda (FLI). Slednje zahteva finančno kritje te postavke, v nasprotnem primeru pa umik celotnega besedila reforme univerze. Za predstavnika Demokratske stranke Marca Melonija pa dogajanje dokazuje, da ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje Mariastella Gelmini ni v stanju sprejeti nobene obveze, zato naj vzame na znanje svoj neuspeh in prepuusti parlamentu, da v okviru proračuna določi sredstva za univerzo.

Medtem pa se je že več kot polovica italijanskih raziskovalcev odločila, da ne bodo poučevali, tako da na številnih fakultetah obstaja tveganje, da se predavanja sploh ne bodo začela. Do protestnih pobud prihaja na raznih univerzah, za danes pa je napovedana protestna manifestacija raziskovalcev, profesorjev in študentov pred palačo poslanske zbornice v Rimu.

Nov protest se napoveduje tudi na področju šolstva, saj je sindikat Cobas za jutri oklical stavko učnega in neučnega osebja, v okviru katere bodo v trinajstih mestih potekale tudi demonstracije.

Michele Santoro

ANSA

RIM - Generalni direktor RAI Mauro Masi je za deset dni suspendiral voditelja televizijske oddaje Annozero Micheleja Santoro. Disciplinski ukrep bo predvidoma začel veljati 18. t. m., tako da bo drevi na drugi televizijski mreži RAI omenjena oddaja redno na sporedu, medtem ko bo odpadla v četrtek, 21. t. m., in mogoče tudi v četrtek, 28. t. m., razen če seveda ne bo prišlo do preklica ukrepa.

Kot je sporočila direkcija državne radiotelevizije, je Santoro na tak način kaznovan, ker je 23. septembra v prvi oddaji iz novega niza Annozero Masija kritiziral in ga dobesedno poslal v r... (it. vaffan...), češ da od njega neupravičeno zahteva, naj ga predhodno seznani z vsebino svojih oddaj. Po Masijevem mnenju se je Santoro na tak način dvakrat pregrešil, najprej zato, ker je uporabil televizijo za svoje zasebne namene, potem pa zato, ker je po nepotrebnem in na žaljiv način napadel generalnega direktorja.

Santoro se je odzval, kakor hitro je včeraj prejel Masijevo pismo. »Gre za nezasiščen ukrep, kateremu se bom uprl z vse-

mi svojimi močmi in na vseh ravneh,« je zapisal v pismu predsedniku upravnega sveta RAI Paolu Garimbertiju. Spomnil je, da Masi že lep čas in v raznih oblikah dela oddaji Annozero težave, kar je po njegovem vse skupaj že pravi »atentat na televizijo«.

Garimberti se je od Masija javno ogradil, češ da je suspenzija pretiran ukrep. Levosredinska člana upravnega sveta RAI Nino Rizzo Nervo in Giorgio Van Straten sta menila, da gre za napako. Kmalu so se odzvali tudi politiki. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je izrazil zapredanost, češ da Masi izvršuje povelja premierja Silvia Berlusconija, ki hoče Santoro-vo oddajo utišati, in je zahteval Masijev odstop. Kritično se je oglašil tudi Finijev privrženec Filippo Rossi, po katerem »ne moremo ne braniti Santoro«. Prvi mož Italije vrednot Antonio Di Pietro pa je predlagal izredno sejo parlamentarne komisije za nadziranje RAI, na kar je njen predsednik Sergio Zavoli že pristal. Medtem so se včeraj pred osrednjim sedežem RAI zbrali protestniki iz vrst t. i. Vijoličnega ljudstva (»Popolo Viola«).

POLITIKA - Giulia Bongiorno potrjena na čelu pravosodne komisije

Premirje v vladni večini drži, a Fini poudarja, da ima »proste roke«

RIM - Predsedniki vseh stalnih parlamentarnih komisij so bili včeraj potrjeni, vključno predsednica pravosodne komisije v poslanski zbornici Giulia Bongiorno, tesna sodelavka voditelja snujoče se stranke Prihodnost in svoboda za Italijo (FLI) Gianfranca Finija.

Njena potrditev je s političnega vidika posebno pomenljiva, saj je pravosodna komisija pristojna za obravnavo zakonskih ukrepov, ki naj bi premierju Silviu Berlusconiju tako ali drugače zagotovili imuniteto pred sodnim pregonom, od t. i. Alfano-vega ustavnega zakona do t. i. kratkega procesa. O teh ukrepih pa se pogledi Finijevih privrženec ne ujemajo s pogledi Berlusconi-jevih pristašev, in to do takšne mere, da je sam Fini pred nekaj dnevi opozoril, kako bi lahko prav na tem področju vlada padla.

Za potrditev Bongiorno-ve so v skladu s predhodnim dogovorom glasovali predstavniki Ljudstva svobode in

Severne lige, kar pomeni, da v desni sredini tačas drži premirje, do katerega je prišlo ob izglasovanju zaupnice vladi. A zanimivo je, da so za potrditev Bongiorno-ve glasovali tudi predstavniki Demokratske stranke in sredinci UDC, medtem ko so se poslanci Italije vrednot vzdržali. »Upam, da bodo s prav tako široko večino potrjeni ukrepi, ki jih bomo v komisiji sprejeli,« je hudomušno komentirala Bongiorno-va.

Podpora demokratov in UDC ter vzdržan glas Di Pietro-vih privrženec imata v resnici tudi drug pomen. Ni težko razumeti, da gre za nekakšno pripravo na morebitno oblikovanje parlamentarne večine za volilno reformo. Fini je v teh dneh pritisnil na predsednika senata Renata Schifanija, da bi sprožili postopek za to reformo. Sicer pa je Fini včeraj v pogovoru z nekaterimi sodelavci dejal, da bo njegova stranka na lokalnih volitvah prihodnje leto imela »proste roke«, kar zadeva volilna zavezništva.

Giulia Bongiorno

ANSA

Bossi: Denar za raziskave raje kot za bombe

RIM - Obrambni minister Ignazio La Russa je včeraj pred skoraj prazno dvorano senata poročal o italijanski vojaški odpravi v Afganistanu po sobotnem napadu, v katerem so padli štirje italijanski vojaki. Minister je izrazil upanje, da bodo lahko italijanske enote izročile odgovornost za varnost afganistanskih žv v teku prihodnjega leta, tako da bodo potem italijanski vojaki v Afganistanu skrbeli le še za vezbanje domačih sil.

La Russa se je dotaknil tudi vprašanja, ali bi bilo primerno, da bi italijanska vojaška letala v deželi pod Hindušem opremili z bombami. Obvezal se je, da bo dokončno odločitev sprejel v soglasju s parlamentom. Voditelj Severne lige Umberto Bossi pa je menil, da bi javni denar bolje uporabili, če bi ga namenili za raziskave in univerzo kot pa za bombe.

Stanovanje v Montecarlou prodano po pravi ceni

RIM - Vrednost stanovanja v Montecarlou, ki ga je neka premožna italijanska državljanka leta 1999 podarila Nacionalnemu zavezništvu, je bila ob prenosu lastništva pravilno ocenjena. Tako je rečeno v dopisu, ki so ga pristojne moške oblasti posredovale rimskemu javnemu tožilstvu, ki vodi preiskavo o tem, ali je Nacionalno zavezništvo leta 2008 s pristankom Gianfranca Finija omejenjeno stanovanje prodalo po pravi ceni. Spričo dejstva, da je bila cena leta 2008 (300 tisoč evrov) za 30 odstotkov višja kot je bila uradna vrednost stanovanja v letu 1999, je zelo verjetno, da je bila prodaja neoporečna.

»To je novica, ki sem jo pričakoval. Zdaj se bomo pozabavali s tožbami,« je komentiral Fini, nanašajoč se zlasti na dnevnik Il Giornale in Libero, ki sta vodila večmesečno gonjo proti njemu, češ da je stanovanje prodal pod ceno.

V prvih 8 mesecih manjši davčni priliv

RIM - V prvih letošnjih 8 mesecih se je davčni priliv zmanjšal za 2,4 odstotka v primerjavi z lanskim, če upoštevamo tudi prihodke izrednih davščin (»una tantum«), če slednjih ne upoštevamo, pa padec znaša 0,8 odstotka. Tako ugotavlja finančno ministrstvo v zadnji številki svojega statističnega biltena. Ministrstvo poudarja, da so podatki o davčnem prilivu v prvih letošnjih 8 mesecih vsekakor boljši kot v prvih letošnjih 7 mesecih.

Centralna banka Bakitalia pa je včeraj objavila, da je italijanski javni dolg dosegel novo rekordno vrednost. Avgusta je namreč znašal 1.843,006 milijarde evrov, medtem ko je julija znašal 1.840,644 milijarde evrov. V primerjavi z avgustom 2009 je javni dolg zrasel za 4,69 odstotka.

REVŠČINA - Poročilo Karitasa in Fundacije Zancan

Nad 8 milijonov revežev

V primerjavi s podatki zavoda Istat je revežev 560 tisoč več - Gospodarska kriza zadala družinam strahovit udarec

MILAN - Revščina strahovito narašča. Podatki, ki izhajajo iz desetega poročila o revščini in socialni izrinjenosti v Italiji, ki sta ga včeraj v Rimu predstavili italijanska Karitas in Fundacija Zancan, namreč sploh niso spodbudni. Revežev naj bi na italijanskem polotoku v lanskem letu prešteli kar 8.370.000, to je celo 560 tisoč ali 3,7 odstotka več od tistih 7.810.000, o katerih je julija letos poročal statistični zavod Istat.

Tem zaskrbljujočim številkam pa gre dodati še vsaj kakih 800 tisoč (se pravi 10 odstotkov) obubožanih. V dvoletju 2009-2010, to je v obdobju najhujše gospodarske krize, so namreč pri Karitasu opazili vse večji pojav pomoči potrebnih oseb (delež je v primerjavi z objavljenimi številkami celo večji za 25 odstotkov), ki se v stiski obrnejo na ustanovo - povečini prosijo za hrano in oblačila. Med njimi pa niso le tujci: vse več je italijanskih državljanov, večkrat celih družin, ki poišče pomoč v posvetovalnicah. In ravno iz podatkov, ki jih posredujejo posvetovalnice, izhajajo, da pomoč krajevnih ustanov ni pravočasna, da kriza naravnost duši delavce in jih psihološko uničuje ter na tak način spodbuja družinske spore.

Najhujše je stanje na jugu Italije, kjer so družine zelo številne, stopnja izobrazbe pa nižja. Sicer pa je poročilo opozorilo še na dejstvo, da je kriza hudo udarila tudi po zaposlenih osebah: zmanjšale so se plače, delavci pa so bili primorani drastično spremeniti življenjski stil in se odreči marsikateremu udobju. Socialni blažilci že zdavnaj ne zadostujejo (v letu 2009 so zanje odšteli 18 milijard evrov).

POROČILO - Stanje ozemlja 40% prebivalcev živi na potresno ogroženih območjih

RIM - Na območjih visoke potresne ogroženosti se nahaja 725 italijanskih občin s 3 milijoni prebivalcev, na območjih srednje potresne ogroženosti pa kar 2.344 občin z 21,2 milijona prebivalcev. To pomeni, da približno 40 odstotkov prebivalcev Italije živi na potresno ogroženih območjih. Tako piše v 1. poročilu o stanju italijanskega ozemlja, ki sta ga pripravila Vsedržavni svet geologov (CNG) in Center za gospodarske in socialne tržne raziskave za gradbeništvo (CRESME). Poročilo so uradno predstavili včeraj v Rimu. Iz njega nadalje izhajajo, da se na potresno ogroženih območjih nahaja kar 6,3 milijona zgradb, med temi 27.920 šol in 2.188 bolnišnic.

Poročilo govori tudi o hidrogeološki ogroženosti. Leta zadeva 29.500 kvadratnih kilometrov, na katerih prebiva približno 6 milijonov ljudi. Plazovi in poplave ogrožajo 1,26 milijona zgradb, med katerimi je kakih 6 tisoč šol in 531 bolnišnic.

Kot je na včerajšnji predstavitvi povedal predsednik CNG Piero Antonio De Paola, so hidrogeološke in potresne ujme v obdobju od leta 1944 do leta 2008 prizadele za 231 milijard evrov škode. Samo v letih 1996-2007 je država investirala 27 milijard evrov za ureditev ozemlja. »Gre za velika sredstva, ki pa so večkrat slabo izkoriščena zaradi nezadostnega načrtovanja in usklajevanja posegov,« je menil De Paola.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

UNIVERZA - Na Leposlovni in filozofski fakulteti predstavili študij slovenistike

Nadgradnja znanja, širjenje obzorij in kulturno udejstvovanje

Triletni študij - Monografski del letos posvečen sodobni slovenski prozi - Štipendije in spremljevalne dejavnosti

Študij slovenskega jezika in književnosti je na tržaški univerzi prisoten že od 40. let prejšnjega stoletja dalje, za razliko od sorodnih smeri v bližnji Sloveniji pa je tržaški študij slovenistike značilen tudi zato, ker je slovenščina bodisi eden od tujih jezikov, ki se tu poučujejo, bodisi jezik ozemlja. Iz tega izhaja raznolika didaktična ponudba, predstavnikom oddelka za slovenistiko pa je pri tem še posebno všeč, da študentom, katerih materni jezik ni slovenščina, pomagajo stopiti na pot spoznavanja slednje, tako da je študij pravi laboratorij medkulturnosti.

Gornje besede predstavljajo uvod v vsakoletno predstavitev študija slovenistike in jih je bilo slišati tudi včeraj dopoldne iz ust predstojnika stolice prof. Mirana Košute, ki je v prostorih Leposlovne in filozofske fakultete tržaške univerze skupaj z dr. Rado Lečič in prof. Andrejo Žele orisal študij v akademskem letu 2010/2011.

V lanskem akademskem letu je bilo na slovenistiki 22 slušateljev, od katerih sedem takih, ki so slovenščino izbrali kot prvi jezik v okviru študija tujih jezikov in kultur, letos pa pričakujejo približno enako število študentov. Študij slovenistike traja tri leta, na oddelku pa si prizadevajo, da bi čim prej imeli na voljo tudi nadaljnji dveletni specialistični študij za dosego magistrske diplome, zato so tudi v stiku z Univerzo na Primorskem. Triletni študij znaša 45 študijskih kreditov (15 kreditov letno - 9 za književnost in 6 za jezik), slovenščino pa

Študij slovenistike je orisal predstojnik stolice prof. Miran Košuta skupaj z lektorico dr. Rado Lečič (levo) in prof. Andrejo Žele

KROMA

lahko vpišejo tudi študentje drugih študijskih smeri, ki v tem primeru prejmejo od 3 do 15 kreditov letno.

Kaj pa letos ponuja študij slovenistike? 25. oktobra se bodo začela predavanja v okviru t.i. institucionalnega dela študija, ki bo posvečen jezikovnim in kulturnim vprašanjem slovenskega jezika od obdobja

realizma do moderne. Obravnavanje tega obdobja bo pod vodstvom prof. Košute trajalo ves prvi semester, 7. marca 2011 pa se bodo začela predavanja v okviru monografskega dela, ki je letos posvečen sodobni slovenski prozi s posebnim ozirom na avtorje, delujoče zunaj meja Slovenije. Študentje bodo poleg tega morali obvezno

slediti lekcijam v okviru lektorata, ki ga vodi dr. Rada Lečič. Lekcije so se že začele, pri njih pa bodo slušatelji, katerih materni jezik ni slovenščina, spoznavali v prvem letniku osnove jezika, v drugem letniku posebnosti, tretji letnik pa bo posvečen vajam za aktivno znanje, medtem ko bodo slovenski slušatelji imeli vaje iz glasoslovja, oblikoslovja, skladnje in pravopisa s posebnim poudarkom na jezikovnih interferencah. Glasoslovje, oblikoslovje in skladnjo bodo študentje poglobljali tudi pri lekcijah prof. Andreje Žele, ki se bodo začele z drugim semestrom, 10. marca 2011.

Pri svojem študiju imajo slušatelji na voljo knjižnico s približno štiri tisoč publikacijami, dalje lahko koristijo štipendije za obiskovanje vsakoletnega seminarja slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani ter štipendije, ki jih Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu namenja diplomirancem slovenistike. Na oddelku poudarjajo pomen nadgradnje znanja ter kulturnega in pisnega udejstvovanja in širitve obzorij slušateljev, katerim so na voljo tudi spremljevalne dejavnosti: prva od le-teh je simpozij Boris Pahor - Človek in literatura, ki poteka ravno te dni v Ljubljani in Kopru. (iž)

OPČINE - Srečanje predstavnikov LAS in ZKB

V duhu sodelovanja pri projektih za razvoj in ovrednotenje prostora

Z leve Švab, Kovacic, Fabec in Stancih na včerajšnjem srečanju v prostorih ZKB na Opčinah

KROMA

Lokalna akcijska skupina LAS Kras (GAL Carso) potrjuje svojo prednostno navezo z Zadružno kraško banko (ZKB). LAS Kras, ki obsega ozemlje od Milj do goriškega Krasa, je namreč mešana zasebno-javna ustanova v obliki konzorcija, h kateri so pred dvema letoma pristopile občine tržaškega in goriškega Krasa, obe pokrajini in številne ustanove, med katerimi je Zadružna kraška banka največji zasebni član oz. solastnik.

ZKB se je že od vsega začetka pridružila konzorciju LAS Kras, ker si ta prizadeva za razvoj in ovrednotenje celotnega našega prostora. Da je bila odločitev pravilna, so nam včeraj potrdili tudi na ZKB, kjer so se predsednik Sergij Stancih, direktor Aleksander Podobnik in podpredsednik Adriano Kovacic srečali s predsednikom oz. direktorjem LAS Kras Francem Fabcem in Erikom Švabom. Beseda je tekla namreč o konkretnih projektih na področju razvoja ozemlja v pomoč go-

spodarskim in neprofitnim subjektom ter javnim ustanovam, pri katerih bosta ZKB in LAS partnerja.

Dežela FJK je odobrila načrt za lokalni razvoj, ki je vreden približno tri milijone evrov. Ko bo LAS prejel prve predloge, bodo razpisali prve projekte za bed&breakfast oz. za okrepitev nočitvenih zmogljivosti na našem prostoru. Pomembno mesto pa si je zagotovila tudi skrb za okolje oz. za uporabo alternativnih virov energije in fotovoltaičnih sistemov. LAS bi bil v tem primeru konzulent za razne investicije na tem področju, banka pa bi jih financirala. Na tem se bo delalo, ker konkretno olajšave še vedno obstajajo.

Seveda pa so se sogovorniki včeraj dotaknili še marsikatega načrta v sodelovanju s pokrajinami in Deželo, predvsem tistih glede načrtovanja in upravljanja zaščitene območij oziroma glede priprave master plana za razvoj kraškega ozemlja.

Deželna odbornika Federica Seganti in Claudio Violino sta LAS imenovala za edinega sogovornika za Kras oziroma sta konzorciju zaupala nalogo, da nakaže smerice za razvoj in ovrednotenje prostora.

»Srečanje je bilo koristno, saj banka aktivno sodeluje pri razvoju kraškega teritorija. Pot, ki smo jo ubrali pred dvema letoma, se je izkazala za pravo. Zadovoljni smo, saj je sedanji upravni odbor LAS s Fabcem na čelu aktiven in uspešen,« so nam potrdili na ZKB.

Banka pa medtem nadaljuje z nizom sedmih območnih srečanj s člani. Po srečanju v Narodnem domu v Trstu in v dvorani SKD Skala v Gropadi bo naslednje srečanje jutri ob 20. uri v dvorani SKD Valentin Vodnik v Dolini za člane iz dolinske in miljske občine, v torek, 19. oktobra pa bodo na vrsti člani iz zgornje in repentabske občine, ki bodo lahko upraviteljem ZKB ob 20. uri prisluhnili v dvorani KRD Dom v Briščikih. (sas)

REŠKA CESTA

Z vespo pod avto

Huda prometna nesreča se je včeraj nekaj minut po poldnevu pripetila na Reški cesti.

V trčenju s avtomobilom se je huje poškodoval voznik vespe, 64-letni F. M. Po navedbah tržaške občinske policije je avtomobil vozil po Reški cesti v smeri proti mestnemu središču, pri hišni številki 283 (nedaleč od Ul. Brigata Casale) pa je obrnil levo. Avtomobilist je bil namenjen na zasebno območje onstran nasprotnega vozišča. Pri obračanju pa voznik najbrž ni opazil vespe, ki je vozila v nasprotno smer, se pravi iz Trsta proti Katinari. Avtomobil je s prednjim delom trčil v motorno kolo, le-to je svojo pot končalo ob cesti. Motorist pa je padel na tla in se znašel pod avtom, ki ga je povozil. Rešilec je 64-letnega ponesrečenca prepeljal v katinarsko bolnišnico, prognoza je bila včeraj pridržana.

Vzroke nesreče so proučevali mestni redarji, za varnost pa so skrbeli tudi gasilci.

POKRAJINA - Nedelja Gledališki večer posvečen ženskim pisavam

Tržaška pokrajinska uprava in Ženska konzulta sta si zamislili spet novo pobudo, ki bi ovrednotila ženske pisave (La scrittura delle donne). Gre za gledališki večer, ki ga bosta v nedeljo ob 20. uri v foajeu Verdijevega gledališča z branjem oplemenitili igralki Nikla Petruška Panizon in Ariella Reggia.

Dogodek je na sedežu pokrajinske uprave predstavila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki je opozorila, da bosta igralki odprli okno v svet žensk, v njihov sistem vrednot, v njihovo utrjevanje odnosov in iskanje avtentičnosti. Občinstvu bosta postregli z odlomki iz tekstov, ki so sodelovali na sedmem mednarodnem natečaju ženskih pisav Città di Trieste. Na deželnem sedežu Rai so poskrbeli za radijsko priredbo ene izmed povesti La patente (Vozniško dovoljenje) Chiare del Manzini Himmrich. Priredbo bodo predvajali v nedeljo, 7. novembra, ob 11.30 po frekvencah Radiouno, premerno pa jo bodo predstavili ravno v nedeljo v Verdijevem gledališču.

Vstop v Verdijev foaje je brezplačen.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Izredna seja o bodočnosti otroške bolnišnice

Na srečanju o Burlu je odpovedala politika

Furlanič (SKP), Omero (DS) in Decarli (Občani) zelo kritično o deželnem odborniku Kosicu

»Če bi deželnega odbornika za zdravstvo Vladimira Kosica ne bilo na torkovi izredni občinski seji o prihodnosti otroške bolnišnice Burlo Garofolo, bi bilo popolnoma isto. Govoril je 25 minut, a ni dal enega samega konkretnega odgovora na vprašanja, ki smo mu jih zastavili.« Tržaški občinski svetnik Stranke komunistične preнове Iztok Furlanič je zelo kritično ocenil poseg prvega moža deželnega zdravstva. Pričakovanja so bila velika, ker je neznank o bodočnosti Burla veliko, Kosic pa ni dal nobenega pojasnila, kaj še, da bi dal kako zagotovilo. Vse je prepustil vodstvu otroške bolnišnice, ki je sicer predstavilo splošno stanje ustanove in okvirne načrte, a brez vsakih jamstev o nadaljnjem obstoju Burla kot elitne pediatrične bolnišnice in znanstveno-raziskovalne institucije.

»Na seji je povsem izostala politika,« je ugotovil vodja Demokratske stranke v mestni skupščini Fabio Omero. »Tehniki so lahko podali svoja poročila, nismo pa izvedeli, kaj namerava deželna uprava z Burlom, tako ni znano, ali ga namerava ohraniti in ovrednotiti, ali pa ga razkrojiti in obubožati ter ga spremeniti v majhno, provincialno otroško bolnišnico,« je dodal. »Konec koncev je bilo tako srečanje povsem odveč. Koristno je bilo le, ker so lahko zaposleni iznesli svoj protest proti deželni nameri o krčenju dejavnosti in kakovosti Burla,« je ocenil Omero. Vodja Demokratske stranke v mestni skupščini je vsekakor napovedal podporo uslužbencem otroške bolnišnice in nasploh zdravstvenega sistema na Tržaškem. Stranka bo v kratkem v ta namen priredila vrsto pobud, da bi spodbudila tržaško javnost Burlu v bran.

»Seja je bila nič drugega kot neizkoriščena priložnost,« je menil tudi svetnik Občanov Roberto Decarli. »Kosicu smo zastavili zelo enostavna, preprosta vprašanja, odbornik pa ni odgovoril niti na eno samo, kar je zelo hudo. Tehnično vodstvo je sicer nakazalo usmeritve in strategije delovanja, ni pa moglo osvetliti nekatere temne plati tržaškega zdravstva. Zadeva je po svoje preprosta: pogled deželnega zdravstva je uperjen bolj proti Vidmu kot proti Trstu,« je prepričan svetnik Decarli.

Predstavniki Občanov je izrazil prepričanje, da se bo Trst postavil Burlu v bran in ne bo dovolil njegovega razkroja, za Furlaniča pa bo Burlo postal eden od vročih argumentov pomladne volilne kampanje na Tržaškem.

M.K.

Deželni odbornik Vladimir Kosic (drugi z leve) in tehnično vodstvo Burla med torkovo izredno sejo tržaškega občinskega sveta

KROMA

STARI AVTOMOBILI - V nedeljo dirka med Trstom in Opčinami

Prava paša za oči

V soboto bodo vozili po Krasu do Tolmina, nato v Čedad in nazaj v Trst - Tudi 80 let stare alfe

Tradicionalna dirka starodobnih avtomobilov med Trstom in Opčinami bo v soboto in nedeljo osrečila ljubitelje štirikolesnih vozil. Napovedani so gostje iz raznih dežel in iz tujine, dirka, posvečena Mariu Marchiju, pa bo obiskala nekatere izmed najbolj sugestivnih točk tržaške in goriške pokrajine ter Slovenije. Prireditve so včeraj predstavili na tržaškem županstvu. V hotelu Savoy starhotels (nekdanjem Excelsiorju) je od včeraj na ogled fotografska razstava, konec tedna pa si bo mogoče na Velikem trgu ogledati lepa starodobna vozila. Dirke, ki predstavlja pravi skok v preteklost, se lahko udeležijo avtomobili, izdelani do 31. decembra 1971 (tistega leta je bila na sporedu zadnja izmed »starih« dirk med Trstom in Opčinami). Med najbolj prestižnimi avtomobili sta maserati parson iz leta 1957 in alfa romeo 1750 iz leta 1930. Vozila bodo v nedeljo ob 10. uri krenila iz mesta po openski cesti navzgor (od kamnoloma Faccanoni do obeliska bo cesta od 9.30 do 13.30 zaprta za promet) do Repna in nazaj. V soboto opoldne pa bodo vozila odpeljala iz Trsta v Gorjansko, Tolmin, Čedad in nazaj.

OBČINSKI SVET

Predsednik Pacor, zakaj dve merili?

Na začetku torkove izredne seje tržaškega občinskega sveta se je predsednik mestne skupščine, republikanec Sergio Pacor spoštljivo spomnil štirih italijanskih alpincev, umrlih v Afganistanu. Poimensko jih je imenoval in poudaril, da so umrli za mir in za demokracijo v tistih krajih.

Ko je pozval prisotne občinske svetnike, goste iz otroške bolnišnice Burlo Garofolo in številno občinstvo k minuti tišine, so vsi vstali, razen dekleta med občinstvom. Predsednik Pacor jo je opazil in ji med minuto tišine ukazal, naj vstane, sicer jo bo primoran izgnati iz občinske dvorane. Dekle je vstalo in komemoracija padlih alpincev se je nemoteno iztekla.

Dogodek na torkovi občinski seji je priklical v spomin drugo, podobno komemoracijo, a z drugačnim koncem.

Bilo je 17. septembra 2008. Na začetku takratne občinske seje se je svetnik Demokratske stranke Tarcisio Barbo spomnil 70-letnice razglasitve rasnih zakonov. Mussolini jih je razglasil 18. septembra 1938 prav v Trstu. Med njegovim posegom ga je takratna načelnica Nacionalnega zavezništva Angela Brandi večkrat skušala prekiniti in se je celo podala k predsedniku mestne skupščine Pacorju, da bi on Barba prekinil.

Barbu je kljub protestom uspešno svoj spominski poseg zaključiti in pozval svetnike, naj se z minuto tišine spomnijo na žrtve Mussolinijevih protizidovskih zakonov. Vsi v dvorani prisotni svetniki so spoštljivo vstali, razen Brandijeve in treh svetnikov Nacionalnega zavezništva, Antonia Lippolisa, Vincenza Rescigna in Bruna Rossettija, ki so ostali nesramno sede na svojih stoli.

Toda: predsednik skupščine Pacor ni takrat sedeče četverice opozoril, naj vstane. Niti ni sedečim svetnikom zažugal, da jih bo dal izgnati iz dvorane. Ostal je tih.

Dogodka izpred dveh let in izpred dveh dni kažeta na dvojno merilo predsednika tržaškega občinskega sveta Sergia Pacorja. V torek je bil močan s politično šibkim dekletom, pred dvema letoma pa šibak s politično močnimi svetniki tržaške desnice.

M.K.

Delavnica za starše Sklada Mitja Čuk

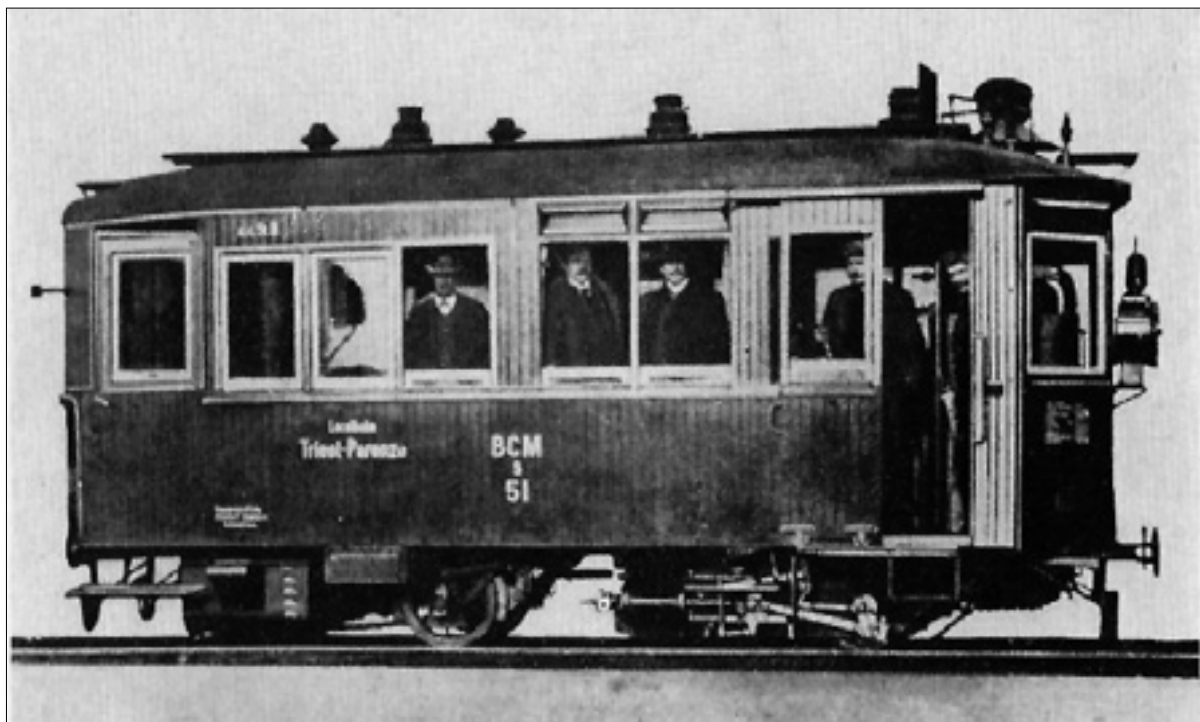
V okviru projekta Šola za starše prireja Sklad Mitja Čuk na svojem sedežu na Opčinah (Proseška ulica 131) delavnico za starše, in sicer ob torkih od 17.30 do 19. ure. Delavnice bodo potekale v sledečih terminih: v torek, 19. oktobra - Od para do družine, 16. novembra - Družina z adolescenti, 18. januarja - Ločene družine - na novo sestavljene družine. Vodile jih bodo psihologinje dr. Antonella Celea, dr. Valentina Ferluga, dr. Jana Pečar in dr. Roberta Sulčič. Obisk delavnice je brezplačen. Sočasno bosta na voljo dve delavnici - ena v slovenščini in druga v italijanščini (najmanj 8 oseb na delavnico). Vabljeni so seveda vsi starši, ki se želijo soočiti s problematiko starševstva, ki si želijo izmenjave izkušenj med starši in izvedenkami. Informacije in prijave so na voljo pri Skladu Mitja Čuk (telefon 040-212289) ali pa po elektronski pošti delavnice-starsi@skladmc.org.

Danes in jutri mednarodni posvet o Sartru

Danes se bo v Narodnem domu v Ul. Filzi 14, kjer ima sedež Visoka šola modernih jezikov za prevajalce in tolmače tržaške univerze, ob 10. uri začel mednarodni posvet o francoskem filozofu Jeanu Paulu Sartru ob 50-letnici izida njegove Kritike dialektičnega uma, ki se bo nadaljeval tudi jutri (z začetkom ob 9.30). Posvet prireja rimska univerza Roma Tre in Univerza v Trstu ob sodelovanju zveze zadrug Coop Nordest in pod pokroviteljstvom združenja Alliance Française v Trstu. Celoten program je na voljo na spletni strani www.grupporicasartriana.it/convegnotrieste.pdf.

Neuroscience cafe o plavanju in stresu

Danes popoldne bo v kavarni San Marco v Ul. Battisti 18 ob 18. uri potekalo srečanje v okviru pobude Neuroscience cafe, ki jo prireja medoddelčni center za nevroznanosti Brain Univerze v Trstu in Odbor za promocijo nevroznanosti Cpn. Direktor oddelka za psihologijo tržaške univerze Tiziano Agostini in docent na Univerzi v Sieni Marco Bonifazi bosta govorila na temo Plavanje, stres in splošno dobro počutje športnika.

O Porečanki drevi v Boljuncu

Porečanka je ime nekdanje ozkotirne železniške proge med Trstom in Po-

rečem, ki je obratovala v letih 1902-1935. Proga se je začela na tržaški postaji pri Sv. Andreju, tekla skozi Milje in v Škofijah vstopila na ozemlje današnje Slovenije, od tod pa (po 123 km) dospela še v Poreč. Veljala je za eno daljših (če ne celo za naj-

daljšo) ozkotirnih železniških prog v Evropi. O njej in o njeni povezovalni vlogi pri utrjevanju ekonomskega družbenega razvoja celotne istrske regije bo drevi ob 20.30 v Mladinskem domu v Boljuncu spregovoril Srečko Gombač.

SPOMINI NA MAJ 1945 - Pričevanje odv. Bogdana Berdona

Ricmanjci okusili krutost okupatorja in Collottijeve tolpe

Med deportiranci tudi 12-letno dekle, pričevalec pa je bil pri 14 letih v celici v Ul. Cologna in v koronejski samici

*Prejeli smo novo pričevanje o dogodkih iz obdobja druge svetovne vojne, tokrat izpod peresa odvetnika **Bogdana Berdona**. V najstniških letih je v domači vasi Ricmanje marsikaj doživel in videl, kot štirinajstletnega fant pa so ga proti koncu vojne zaprli v celico pri Kolonji in zatem še v koronejski zapor.*

O obdobju pred 8. septembrom 1943 se spominjam nasilnih dejanj nad Slovenci. Ko mi je bilo osem let in sva bila z očetom na Trgu Goldoni v Trstu, me je nek policist oklofotal, ker sem govoril slovensko. Sicer pa je treba reči, da niso bili vsi člani fašistične stranke tako osorni do naših ljudi. V Ricmanjih, kjer sem se rodil in kjer je več desetletij prebivala moja družina, je bil federal Ziani, ki je tudi poučeval v vaški šoli, do vaščanov še kar pošten. Zgodilo se je, na primer, da so vaščani v gostilni na ves glas peeli v slovenščini, Ziani pa je prišel zraven in prijateljsko svetoval, naj pojejo tiše. Domačini so to cenili, saj so se zavedali, da bi bil moral federal po takratnih predpisih prijavit dogodek nadrejenim, ki bi nastopili strogo in kruto zoper Ricmanjce. Ker tega ni storil, je prav gotovo tudi sam tvegval povračilne ukrepe. Zato se je po maju 1945, ko ga je jugoslovanska oblast z drugimi člani fašistične organizacije odpeljala v Borovnico, skupina vaških mož zavzela za njegovo izpustitev in to tudi dosegla. Ziani se je vrnil domov v Trst.

Spomnim se tudi dogodkov po 8. septembru 1943. Tedaj je med italijanskimi vojniki zavladala popolna zmeda. Vojaki so si z uniform trgali čine in se pomikali proti naseljem, kjer so upali, da bodo dobili civilne obleke ali hrano. Nekaj tednov po 8. septembru sva bila z očetom v bližini vojašnice Duca d'Aosta v današnjem okraju Giarizze. Iz neke odprtine v zidu sva opazila, kako so skoraj konspirativno uhajali oficirji, vsi v civilnih oblekah. Da je šlo za nadrejene, je bilo videti po elegantnih oblekah in pričeskah. Preproste vojake so zapustili v vojašnici, na milost in nemilost prihajajočih nacistov. Italijanska vojska se je v kratkem času razbežala na vse strani in pustila po vojašnicah vso opremo, tudi velike količine orožja. Ljudje so tiste dni prosto zahajali na območje vojašnice in jemali, karkoli so našli. Mi smo pobrali konja, ki smo ga nekaj časa imeli doma in ga nato podarili partizanom. Kaj kmalu so se v naših krajih pojavili Nemci. Ko smo vaški otroci pasli živino nad Ricmanji, smo opazili divizijo Princ Eugen, kako se spušča po pokrajinski cesti proti Boljuncu. Na nas je kolona v črno oblečenih vojakov naredila strašen vtis. Tedaj se je začela prva nemška ofenziva na Istro, kjer so se že uveljavili partizani. Tudi pri nas so nastajale partizanske enote, zbirališče je bilo v Boljuncu. Naj povem, da je bil odpor povsem spontan in da je v odporniško gibanje vstopilo ogromno mladih.

Nad Ricmanji smo večkrat opazovali, kaj se dogaja v Boljuncu, Dolini in v vaseh, ki so južno od Doline na nasprotnem grebenu. Ko se je razširila vest, da prihajajo nacisti, so partizani ukazali umik iz Boljunca, od koder so se trije kamioni napotili proti Socerbu. Nemški top, ki je bil nameščen prav nad Ricmanji, jih je začel obstreljevati. Prva dva tovornjaka sta zbežala preko Socerba, tretjega pa so zadeli. Jeseni 1943 smo tudi videli, kako sta goreli lasi Mačkoli in Gabrovica nad Ospom. Grozljivo je bilo tudi ameriško bombardiranje Trsta oziroma rafinerije Aquila, saj je nekaj bomb padlo tudi blizu Ricmanj.

Nemška okupacija je bila kruta in ostra. Vojaki so prihajali v vas in osorno ravnali z domačini. Pobirali so hrano, jemali živino. Med hajkami so se Nemci znašali nad nedolžnimi ljudmi in jih odvažali neznano kam. Tako so nekoč odpeljali nekega domačina, Pepija po imenu, ki je bil prepričan, da se mu ne more nič zgoditi. Zatrjeval je, da je na varnem, ker mu nacisti nimajo kaj očitati. Zgodilo pa se je, da je v vas prihrumel nemški kamion, na katerega so naložili več vaščanov, med njimi tudi Pepija. Odpeljali so tudi 12-letno Milko Pregarc, ki smo jo vsi vaški otroci imeli radi. Tovornjak se je oddaljil, Milke in Pepija pa nismo nikoli več videli.

Zelo hudo je bilo v začetku leta 1945, ko je Posebni inšpektorat javne varnosti za

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

Ricmanjska mladina okrog leta 1943. Druga z leve je Milka Pregarc, ki so jo Nemci 12-letno odpeljali v neznano, tretji deček z desne (oz. prvi v vrsti na sredi) pa je Bogdan Berdon

Julijsko Krajino (Ispettorato speciale di P.S. per la Venezia Giulia ali »Banda Collotti«) izvedel »očiščevalno akcijo« v Ricmanjih, z namenom, da bi polovil vaščane, ki so sodelovali s partizani. Iskali so tudi mojega očeta. Zjutraj so prišli pred naša zaklenjena vrtna vrata in jih skušali s silo odpreti. Oče je pravočasno pobegnil in se skril.

Collottijevci so pripeljali s seboj vaščana, ki jih je od hiše do hiše vodil k posameznim aktivistom. A nesrečnik ni bil nikakršen izdajalec, temveč žrtev neznosnega mučenja in ustrahovanja. Našega sovaščana so peljali v Rižarno, ga postavili pred gorečo krematorijsko peč in mu zagrozili, da ga bodo živega vrgli vanjo, če ne bo izdal svojih vaščanov. Šele tedaj je omagal. Nihče ga ni zaradi tega obsojal, kajti za njegovo dejanje so bili krivi mučitelji. Banda Collotti je v Ricmanje pripeljala tudi prenosni mučilni

stroj, električni stol. Nastanili so se v gostilni Na klancu in jo spremenili v enodnevno mučilišče.

Ker niso našli očeta, so ugrabili mene - štirinajstletnega mulca - in mojo sestro Majdo. Očiščevalna akcija je bila za nas prava grozljivka. Skozi okno vaške gostilne sem opazoval Collottijevce, ki so z brzostrelkami streljali v bližino priletlih ricmanjskih ženic in se glasno zabavali ob smrtno prestrašenih starih. Akcijo so zaključili tako, da so mene, sestro Majdo in nekaj ženskih odpeljali v Trst, na sedež bivše karabinjerske postaje v Ulici Cologna št. 31, kjer so nadaljevali z zaslíševanjem in mučenjem. Natrpali so nas v prtično celico.

Nekega jutra so pripeljali človeka, ki je bil zaradi krvavega obraza in številnih ran nerazpoznaven. Povedal je, da je celo noč visel obešen z zvezanimi rokama za hrbtom. Kljub temu je zmožl biti celo duhovit in zaverovan v boljšo bodočnost. To je bil Sve-toivančan Ruggero Haas, ki so ga skupaj z ženo Albino umorili pred koncem vojne. Pri Sv.Ivanu je dolgo let deloval krožek Ruggero Haas, ki ga danes ni več.

Prvi maj 1945 se je naglo približeval na vseh frontah. Collottijeva banda pa tega ni opazila in načrtovala je nove očiščevalne akcije po naših vaseh. V kleti karabinjerske postaje na Ul. Cologna so za nas na novo zgradili še ducat tesnih celic. S sotrpini sem nekaj noči prespal v eni od teh ozkih in vlažnih celic, potisnjen ob zid, na katerem je bil svež omet.

Spomini na leto 1945

Župan Dipiazza sprejel predloge krožka Arcigay

Novi predsednik krožka Arcobaleno Arcigay Arcilesbica Trieste Davide Zotti je včeraj srečal tržaškega župana Roberta Dipiazza. Prvemu občanu je Zotti opisal dejavnosti krožka, Dipiazza pa je njegove predloge sprejel in se zavzel za spodbujanje spoštovanja in solidarnosti v odprti družbi, je zapisal sam Zotti. Župan je obljubil, da bo krožku namenil primerne prostore za druženje in prirejanje srečanj, da bo Občina Trst sodelovala pri izobraževanju vzgojiteljev in drugih oseb. Podprl je tudi pobude ob svetovnih dneh za boj proti aidsu (1. decembra) in homofobiji (17. maja) in druge prireditve.

Rockovska sobota v kopališču Ausonia

Barcolana je mimo, v tržaškem kopališču Ausonia pa se nadaljujejo glasbeni večeri posvečeni slovesni jadranski regati. V soboto bo ob 21. uri čas za rock, saj bo na sporedu prava fešta oz. Trst is rock party 0,5. Nastopile bodo tri domače glasbene skupine, in sicer Soundrise (hard oz. progressive rock s pop in metal spojinami), Sun Machine (mix Detroit sounda in hard rocka šestdesetih let z blues primesmi) ter Black Mamba (hard rock eksplozija). Na koncu pa bo na svoj račun prišel še DJ Ricky Russo. Vstop je prost.

Toksinov v školjkah ni mogoče napovedati

Na tehničnem omizju, ki ga je Dežela Furlanija-Juljska krajina ustanovila za proučevanje problema strupenega toksina v tržaških klapavicah, so se udeleženci strinjali, da je pojavljanje škodljivih toksinov v školjkah v bistvu nemogoče predhodno predvideti. Odbor, ki ga je ustanovil deželni odbornik za zdravstvo Vladimir Kosic, bo izdelal besedilo protokola za učinkovito upravljanje nevarnosti, povezanih z gojišči školjk. Pri omizju sodelujejo predstavniki agencij Arpa in IZS, centra za morske raziskave iz Cesenatica, veterinarskih služb deželnih zdravstvenih agencij, tržaške univerze in deželne službe za živilsko in higiensko varnost.

Zaradi vinjenosti prejel sodno prijavo

V torek zvečer je možki v vinjenem stanju razgrajal v enem izmed barov v Ulici Valmaura. 33-letni P. G. je v alkoholnih hlapih grozil dvema dekletoma, gost bara pa je poklical policijo. Agenti so prispeli v lokal in ko so ugotovili, kaj se je zgodilo, so moškega, ki sprva ni hotel sporočiti svojih osebnih podatkov, prijavi sodstvu.

NOVINARSTVO - Vojno reporterstvo

Pomembna nagrada Barbari Gruden

Novinarka italijanskega radia RAI Barbara Gruden (**na sliki**) je med dobitnicami ugodne nagrade Antonio Russo za vojno reporterstvo. Nagrajenka, ki je svojo poklicno pot začela na Primorskem dnevniku, se v sklopu osrednje informativne oddaje italijanskega radia ukvarja z zunanjo politiko. Poročala je s številnih vojnih žarišč, januarja letos je za radio RAI bila med prvimi novinarji in novinarkami, ki je obiskala Haiti takoj po katastrofalnem potresu. Antonio Russo je bil sodelavec Radio Radicale, ki je bil med novinarskim delom pred desetimi leti ubit med vojno v Gruziji.

Poleg Grudnove, ki živi v Rimu, so nagrado Russo (slavnostna podelitev priznanj bo v soboto v Chietiju), dobili novinarji Filippo Landi, Francesco Battistini in Romeo Fivoli, fotograf Ziyad Gafič ter spletni časopis Osservatorio Balcani e Caucaso. Priznanje za življenjsko delo je

šlo Lorenzu Bianchiju (Nazione-Il resto del Carlino), posthumno pa pokojnemu novinarju Unità Toniju Fontani.

V žiriji so bili Aldo Forbice, Guido Alferj, Fausto Biloslavo, Toni Capuozzo, Gabriella Simoni, Francesca Sforza, Franco Pagetti in Roberto Marino.

ŠOLSTVO - Jutri ob 18. uri v Tržaški knjigarni

Predstavitev učbenika o vzgoji za medije

Na Humanističnem in družbeno-ekonomskem liceju Antona Martina Slomška se ponasajo z novim prepo-trebniim učbenikom na področju medijske vzgoje z naslovom Izbrana poglavja vzgoje za medije. Delo je napisala Jasna Merku, ki tudi poučuje na liceju in bo o učbeniku spregovorila na jutrišnji predstavitvi, ki bo ob 18. uri v Ul. sv. Franciška 20 v organizaciji Tržaške knjigarne in liceja Slomšek.

Kot piše v uvodu knjige, družboslovna (zdaj družbeno-ekonomska) smer liceja Slomšek predvideva v okviru specifičnih predmetov obravnavo aktualnih vsebin, za katere je pogostoma težavno najti ustrezne učbenike. Knjige, ki bolj organsko preučujejo področje medijske vzgoje, so večinoma v italijanskem jeziku, vsebin ne obravnavajo specifično medpredmetno in niso prirejene z didaktičnim namenom. V večletni praksi poučevanja multimedijskega izražanja je avtorica pripravila prirejene zapiske z vsebinami iz različnih slovenskih, italijanskih in angleških knjig, člankov iz re-

vij, spletnih strani in obiskovanih strokovnih tečajev ter jih slikovno ustrezno opremila s shematskimi ponazoritvami. To gradivo občajno razmnožujejo na šoli s fotokopijami, kar je zamudno, drago in z oblikovnega vidika gotovo manj organsko in nazorno zbrano, kot če bi razpolagali s priročnikom.

Dejansko gre pri učbeniku za splošen oris tradicionalnih in novih medijev ter za poglavja s področij psihologije, zaznavanja, družboslovja, vizualnih komunikacij in oglaševanja, ki dovoljujejo preko specifičnih vsebin in kritičnega pristopa večjo avtonomijo pri sprejemanju in preoblikovanju sporočil. Gre pa tudi za to, da bi v svetu, kjer tehnologija z naglimi koraki napreduje in kjer je hiter pretok informacij, ki ga omogoča svetovni splet, prinesel pravi preobrat tudi na področju izobraževanja, višješolska licejska izobrazba nudila dijakom čim širši vpogled, ki ga bodo nato naknadno poglobili v okviru izbrane smeri nadaljnega študija, je pričana avtorica.

MODIANO - Razstava do konca meseca

Podjetje je znalo združiti promocijo z umetnostjo

V tržaškem Muzeju istrske, reške in dalmatinske kulture je od prve polovice septembra na ogled razstava z naslovom »Modiano, arte e impresa« (Modiano, umetnost in podjetnost). V pritličnih prostorih stavbe v Ulici Torino, v katerem bo čez nekaj mesecev zaživela tudi stalna muzejska zbirka, si lahko obiskovalci ogledajo niz reklamnih plakatov in poskusnih skic, pa tudi starih črno-belih razglednic. Vse razstavljeno gradivo hrani bogat arhiv podjetja Modiano.

Podjetje Modiano, ki je svetovno znano po proizvodnji igralnih kart, je namreč v času med koncem devetnajstega stoletja in tridesetimi leti dvajsetega izdelalo cel kup reklamnih plakatov za raznovrstne naročnike. Malokdo najbrž ve, da je to podjetje ustanovil Jud Saul Davide Modiano, in sicer leta 1868 v Trstu, pet let kasneje pa je sedež družbe zaživel v Ulici dei Leo. S proizvodnjo igralnih kart so pri Modianu začeli kasneje, saj se je družba razvila predvsem z izdelovanjem in prodajo cigaretnih papirčkov, ki so jih izvažali tudi v dežele Daljnega Vzhoda. Da bi bilo trženje izdelkov uspešnejše, so zavojčke krasili s priložnostnimi skicami, ki so jih za podjetje izdelovali mnogoteri umetniki: Giuseppe Sigon, Glauco Cambon, Argio Orell in drugi. Podjetje Modiano se je sčasoma tako razširilo, da je v dvajsetih letih prejšnjega stoletja odprlo tudi svojo podružnico v Budimpešti. Še pred prvo svetovno vojno pa je Modianova podružnica delovala tudi na Reki. Zaradi vse večje širitve dejavnosti tudi drugam, so se zgoraj omenjenim umetnikom pridružili še drugi, največ iz madžarskega jezikovnega prostora, denimo Tybor Poly, Robert Bereny, Istvan Irsai in Endre Farkas.

Razstava v Mestnem muzeju istrske, reške in dalmatinske stvarnosti je razdeljena na dva dela. Kot smo že zapisali, je en del namenjen reklamnim plakatom in panojem, ki so jih ustvarjali zgoraj omenjeni umetniki. Podjetje Modiano je namreč v tistem času skrbelo za oglaševanje nekaterih priznanih firm, denimo Vlahovov iz Zadra, ki so proizvajali znano pijačo Maraschino, luksuznih hotelov v Portorožu, proizvajalcem cementa Portland iz Dalmacije, pa tudi istrske tovarne likerjev v Rovinju. Kar nekaj plakatov je bilo namenjenih dogodkom, denimo gledališkim predstavam, pa tudi političnim shodom – predvsem levičarskim. V času fašizma je veliko umetnikov dalo na razpolago svoj talent režimu in zanj slikalo predvsem oglase ali priložnostne razglednice ob političnih shodih, nogometnih tekmah in podobnih drugih dogodkih.

Drugi sklop razstave »Modiano, arte e impresa« pa je namenjen zbirki starih črno-belih razglednic iz let 1898-1910, ki so jih fotografi podjetja Modiano posneli ne samo v naših krajih, torej v Trstu, na Goriškem, v Istri in na Reki, ampak so se s svojimi fotoaparati in objektiv podali v notranjost dežel, denimo na Dunaj, v Ljubljano, Budimpešto, Beograd, Mostar, Sarajevo, vse do Boke Kotorske. V tistem času se je namreč začelo širiti pošiljanje razglednic, podjetje Modiano, ki je bilo med pionirji na tem področju, pa je fotografsko kamero in objektivi zaupalo zgoraj že omenjenemu Giuseppeju Sigonu.

Razstava »Modiano, arte e impresa« bo v tržaškem Muzeju istrske, reške in dalmatinske kulture odprta do 31. oktobra, in sicer ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 16. do 18.30, ob nedeljah pa od 10. do 13. ure. Vstop je prost. Posta-

vitev razstave »Modiano, arte e impresa« je finančno omogočil Sklad goriške hranilnice (Fondazione Cassa di Risparmio di Gorizia), za praktični del pa so poskrbeli pri Deželnem inštitutu za istrsko, reško in dalmatinsko kulturo IRCI. Razstava se bo novembra pomaknila na Reko, kjer jo bodo predstavili v prostorih tamkajšnje Skupnosti Italijanov v mestni palači Modello.

Primož Sturman

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 14. oktobra 2010

VESELKO

Sonce vzide ob 7.20 in zatone ob 18.22 - Dolžina dneva 11.02 - Luna vzide ob 14.21 in zatone ob 23.34

Jutri, PETEK, 15. oktobra 2010

TEREZIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,6 stopinje C, zračni tlak 1010,9 mb raste, veter 36 km na uro vzhodnik, severo-vzhodnik, burja, vlaga 56-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 18,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 16. oktobra 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 (040 633080), Ul. Mascagni 2 (040 820002).

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Mascagni 2, Borzni trg 12.

Opčine - Nanoški trg 3/2 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Borzni trg 12 (040 367967).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8.

Podjetje Modiano je skrbelo za vizualno privlačno promocijo

KROMA

Primorski dnevnik
išče raznašalko/ca za
Gabrovec
Tel. št.: 040-7786300 od 10. do 17. ure

do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.45, 21.15 »Inception«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Quella sera dorata«.

CINECITY - 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Innocenti bugie«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »Step-Up 3D«; 16.30, 19.40, 22.00 »The town«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Benvenuti al Sud«; 19.50 »Un weekend da bamboccioni«; 16.30, 17.00, 20.00, 21.45 »Inception«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.00 »L'ultimo dominatore dell'aria 3D«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.10 »La passione«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Sud«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una sconfinata giovinezza«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 19.30, 22.00 »Inception«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.30, 18.30, 20.30 »Jaz, baraba - 3D«; 18.00, 20.40 »Jej, moli, ljubi«; 17.00, 19.00, 21.00 »Piran/Pirano«.

KOPER - PLANET TUŠ 19.00, 21.20 »Odpleši svoje sanje - 3D«; 15.30, 20.40 »Jej, moli, ljubi«; 18.20 »Scott Pilgrim proti vsem«; 15.00, 17.00 »Legenda svojega kraljestva - 3D«; 20.20 »Piran«; 15.40, 17.50 »Jaz, baraba - sinhro«; 16.40, 18.50, 21.00 »Jaz, baraba - 3D sinhro«. »Festival evropskega in mediteranskega filma - Mediterraneo«: 16.00, 19.30 »Legenda svojega kraljestva 3D«; 17.00 »Barria«; 21.30 »Kitajska skrinjica«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Innocenti bugie«; 22.15 »Buried - Sepolto«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Step Up - 3D«; Dvorana 3: 16.30 »Cani & gatti: la vendetta di Kitty«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The town«; Dvorana 4: 16.15 »Un weekend da bamboccioni«; 17.45, 20.00, 22.15 »Mangia, prega, ama«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.10, 22.15 »Benvenuti al Sud«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.20 »Step up 3D«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.10 »Innocenti bugie«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Una sconfinata giovinezza«; Dvorana 5: 17.40, 19.50, 22.00 »The town«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča starše, da bodo v ponedeljek, 18. oktobra, potekale na naši šoli volitve za obnovo vseh razrednih svetov s pričetkom ob 18. uri. Ob tej priložnosti se bodo starši lahko pogovorili z razredniki. Sledile bodo volitve razrednih predstavnikov staršev. Kar zadeva vse prve razrede, bo isti dan ob 17. uri potekalo srečanje namenjeno staršem prvošolcev.

Osmice

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Lepo vabljeni! **FRANC IN TOMAŽ** sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni! Tel. št.: 040-299442.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Tel. št. 040-229270. Vabljeni!

OSMICO je odprl Škerk, Praprot 20. Tel. št.: 040-200156.

PRI ŽUPANOVH je osmica v Medjevasi št. 1. Tel. 040 - 208166.

Iztok,

danes jih 50 slaviš!

Želimo ti, da bi še naprej bil tako dober, pošten in delaven

mama, Saša, Anuška, Katjuša in Jasmina

Čestitke

Danes **VLADIMIRA 50 let slavi, da bi bila vedno srečna kot te dni, ti iz srca želimo mi vsi!**

Dragi IZTOK! Naj ti bo tvojih prvih 50 priložnost za še najmanj pol stoletja, novih izzivov in razigranih dni. Giorgio in Mitja z družinama.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM manjšo opremljeno hišo v Boljuncu; pritličje: kuhinja, dnevna soba, kopalnica; prvo nadstropje: dve spalnici. Ogrevanje na plin, klima naprava. Tel. št. 338-3440586.

GOSPA pomaga starejšim osebam pri gospodinskih opravilih. Imam 60 let, brez družinskih obveznosti. Tel. št.: 040-2171069 (Opčine).

GOSPA Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNJAMI išče delo kot hišna pomočnica, enkrat na teden. Tel. št. 327-9969360.

IŠČEM knjigo za nižjo srednjo šolo, avtor Ipavec Soltar, Naravoslovje 6 za 6. razred devetletke. Tel. št.: 040-212385 (v večernih urah).

NA STENI v bližini Jezera smo v nedeljo, 10. oktobra, našli dva ključa. Tel. št.: 333-3248011.

NUJNO IŠČEM večjo pasjo uto v dobrem stanju. Telefonirati na št. 338-1477061.

PODARIM lepo sivo mucko, tel. št.: 338-1492876.

PRODAJAM krompir za rejo prašičev ter repo po zelo ugodni ceni; tel. 320-2161383.

PRODAM otroško diatonično harmoniko, uglasena C - F - B. Tel. št.: 328-1271086.

PRODAM ALFA ROMEO 159 SW, 2.4 JTDm, 20 V, full optional, letnik 2006, prevoženih 83.400 km. Tel. št. 348-4208079.

PRODAM DIATONIČNO HARMONIKO - tel. št. 335-5387249.

PRODAM SILOS iz steklenega vlakna z zmogljivostjo 60 kvintalov. Tel. št. 335-6322701.

PRODAM TRAKTORSKO PRIKOLICO - telefonirati ob uri obedov na tel. št. 040-231592.

PRODAM diatonično harmoniko znamke kapš, glas CFB, v odličnem stanju. Tel. 340-8407043 v večernih urah.

PRODAM opel frontera, 2000 cc, 4x4, letnik 1998, modre metalizirane barve, bencin, hard top, full optional, nove gume, v zelo dobrem stanju, ugodna cena. Tel. 333-1218106.

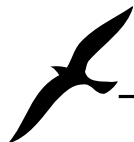
PRODAM peč znamke piazzetta. Telefonirati po 17. uri na tel. št. 333-2870593.

UNIVERZITETNI ŠTUDENT pomaga pri učenju matematike in fizike dijakom višjih in srednjih šol. Tel. št.: 393-5030720 (po 19. uri).

Prispevki

V spomin na bivšega sošolca Marina Sedevcica daruje Massimo Viller 30,00 evrov za center za rakasta obolenja AIRC.

Namesto cvetja na grob Pavla Hmeljaka darujejo Saška, Martina in Majla Kosmina 100,00 evrov za ŠD Sokol.

VZPI-ANPI, ANNPPIA, ANED

V nedeljo, 17. oktobra 2010, ob 11. uri,

Odkritje spominske plošče

na pročelju stavbe v Ul. Cologna 6-8 v Trstu,
kraju mučenja italijanskih, slovenskih in
hrvaških partizanov in aktivistov, zaprtih od
decembra 1944 do 30. aprila 1945

Program:

- bivši zapornici
Milka Kjuder in Meri Merlak
bosta odkrili spominsko obeležje
- blagoslov
- polaganje vencev
- pozdravi:

Giovanna Stanka Hrovatin
*predsednica pokrajinskega
VZPI-ANPI*

Maria Teresa Bassa Poropat
predsednica Pokrajine Trst
sen. Silvano Bacicchi
*član časnega predsedstva
vsedržavne zveze ANPI*
sen. Tamara Blažina

- slavnostni govor:
Prof. Tristano Matta
Svečanost bodo spremljali zvoki
violinistke Jagode Kjuder
Pobudo je podprla Pokrajina Trst

Izleti**LETNIKI OD 1930 DO 1960 IZ TREBČ**

organizirajo v soboto, 6. novembra, celodnevni izlet na Dolenjsko. Kdor se še ni vpisal, lahko to (še zadnjič) stori danes, 14. oktobra, ob 20. ure dalje, v Ljudskem domu v Trebčah. Na razpolago je še nekaj prostih mest.

KMEČKA ZVEZA sporoča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Benečijo na praznik kostenja Burnjak v Gorenjem Tarbiju v nedeljo, 17. oktobra. Odhod avtobusa je predviden ob 7.30 iz Boljunca izpred gledališča Prešeren in potem po tradicionalni poti Ricmanje (Barde) 7.35, Bazovica 7.45 (pri spomeniku), Padriče 7.50 (avtobusna postaja), Trebče 7.55 (pri spomeniku), Opčine 8.00 (ex bar Centrale), Prosek 8.05 (na Križadi), Križ 8.10 (pri gostilni Petirosso), Nabrežina 8.15 (pred Bunkerjem), Sesljan 8.20 (hotel Pošta), Štivan 8.25 (pri gostilni) in Krmin 9.00 (na križišču z državno cesto Gorica - Videm). Kdor se hoče pridružiti naj se čimprej javi na sedežu ali po tel: 040-362941.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira izlet 27., 28. in 29. oktobra. Z avtobusom se boste odpeljali do Plitvičkih jezer, prvi dan ogled spodnjih in drugi zgornjih jezer. V petek vas pričakuje otok Krk, vodeni ogled mesta in ekskurzija na otok Kosjun. Po kosilu ogled tipične torklje. Zainteresirani pokličite v jutranjih urah tel. št. 040-8990103 Laura oz. 040-8990108 Roberta. Izleta se lahko udeležijo kdorkoli, ne glede na to, če je naš član, oljkar oz. odjemalec.

PO POTEH STRADIVARIJA - Violinski odsek Glasbene matice Trst organizira 3. novembra celodnevni izlet v Cremono. Učencem Glasbene matice nudi šola brezplačen ogled muzejev. Informacije v tajništvu šole na tel. št. 040-418605 vsak dan od 9. do 17. ure.

Obvestila

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden poteka po naslednjem urniku: ponedeljek in sredo 18.00-19.30; torek in četrtek 9.00-10.30 in 10.30-12.00; sredo 9.00-10.30.

V JASLIH DIJAŠKEGA DOMA S. Kosovela je na razpolago še nekaj prostih mest. Dodatne informacije na tel. št. 040-573141 od 8. do 16. ure.

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi danes, 14. oktobra, ob 17. uri v dvorani Baroncini zavarovalnice Generali v Ul. Trento 8, predavanje na temo Ugodje in zdravje: genetika okusov in naša izbira v prehrani. Predaval bo univerzitetni genetski zdravnik prof. Paolo Gasparini. Vabljeni!

JUS NABREŽINA vabi člane na izredni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 15. oktobra, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Glavna točka: predstavitev in od-

SKD BARKOVLJE

Ul. Bonafata 6,
s pokroviteljstvom **ZSKD**
in **Slovenske prosvete**

vabi

danes, 14. oktobra,

na

**SPOMINSKI VEČER
NADJE KRIŠČAK**

in predstavitev njene knjige
»Marko in note«

Sodeluje **ŽPS Stu ledi**;
o knjigi in avtorici
bosta spregovorila
Jasna Merkù in Marko Tavčar

Začetek ob 20.30

obritev predloga transakcije z Občino Devin Nabrežina. Zaradi pomembnosti izrednega občnega zbora računamo na polnoštevilno prisotnost članov.

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jurskih površinah KO Trebče v sezoni 2010/11 v petek, 15. oktobra, od 18. do 20. ure ter v nedeljo, 17. oktobra, od 10. do 12. ure v Hiški u'd Ljenčnice v Trebčah.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zdruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra v petek, 15. oktobra, od 16. do 18. ure: »Halinove pravljice«. Informacije: 040-299099 od ponedeljka do sobote ob 8. do 13. ure.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren iz Boljunca obvešča, da vadba Pilatesa v petek, 15. oktobra, odpade. Od torka, 19. oktobra dalje (pet srečanj - vsak torek), se bo, od 18. do 19. ure, v telovadnici nižje srednje šole Simon Gregorčič v Dolini, začel uvajalni tečaj za vse, ki bi rade pristopile k vadbi. Za vse ostale izkušene telovadke bo vadba Pilatesa, PBT in telovadbe potekala z nespremenjenim urnikom, ob torkih od 19. do 21. ure, v petkih pa od 18. do 20. ure.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da telovadba v petek, 15. oktobra, odpade. Telovadba za gospe v zrelih letih se redno vrši vsak torek in petek, od 9. do 10. ure. Zaradi velikega povpraševanja smo dodali še dva termina in sicer ob ponedeljkih in sredah, od 9. do 10. ure. Vljudno vabimo vse telovadke, da se telefonsko čimprej javijo, od 12. do 14. ure na št. 040-228016 ali 333-3616411 (Sonja), da skupino razdelimo. Hvala za razumevanje in vabljenje.

VPISOVANJE NA TEČAJE angleščine (I, II) in slovenščine (I, II), ki jih prireja Občina Dolina v sodelovanju z združenjem AUSER na šoli Gregorčič v Dolini, bo potekalo v petek, 15. oktobra, od 17. do 19. ure v občinski knjižnici v Boljuncu ter od ponedeljka do četrta od 10.00 do 11.30 ter v torek in četrtek od 17.00 do 18.30 na sedežu Auser na Trgu Stare Mitnice 15. Začetek tečajev slovenščine 18., angleščine pa 20. oktobra. Info: 040-8329231.

CHEER CAMP v organizaciji Cheerdance Milleniuma z IFC inštruktorjem iz Čileja, bo v soboto, 16., od 15. do 19. ure in v nedeljo, 17. oktobra, od 10. do 13. ure v OŠ Bevk na Opčinah. Kamp je brezplačen in namenjen otrokom od 6. do 14. leta ter mladim od 15. leta dalje! Info: 349-7597763 (Nastja).

ANPI - VZPI, ANPPA, ANED vabijo v nedeljo, 17. oktobra, ob 11. uri na odkritje spominske plošče na pročelju stavbe v Ul. Colonia 6-8 v Trstu, kraju mučenja italijanskih, slovenskih in hrvaških partizanov in aktivistov zaprtih od decembra 1944 do 30. aprila 1945.

SKD TABOR - V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: v nedeljo, 17. oktobra, »Jesenski dan« s pohodom, skupnim kosilom, kostanji in ex-tem-porejem za otroke. Zbirališče ob 10.00 v Prosvetnem domu na Opčinah; ob 18.00 »Openska glasbena sre-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
TEATRO STABILE SLOVENO

abonmajška kampanja 2010/2011

Podrobne informacije na www.teaterssg.it
Info in vpisovanje abonmajev v blagajni SSG
Tel.: 0039 040 362542
Brezplačna številka: 800 214302
odprta vsak delavnik z urnikom
10.00-15.00 / 17.00-20.00

POHITITE IN REZERVIRAJTE SVOJ SEDEŽ! Vpisovanje abonmajev do petka, 22. oktobra

OSNOVNI ABONMA + 1 izbirni sklop
(10 predstav)

OSNOVNI ABONMA + 2 izbirna sklopa
(14 predstav)

OSNOVNI ABONMA + 3 izbirni sklopi
(18 predstav)

OSNOVNI PROGRAM
štiri nove produkcije SSG in dva gostujoča muzikla

3 IZBIRNI SKLOPI:
-Dramski romaneskni/ Resna glasba
-Dramski ljubeznivi/ Latinskoameriški plesi
-Dramski razburljivi/ Lahka glasba

čanja«. Nastopa Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem, dirigent Ambrož Čopi; v nedeljo, 24. oktobra, ob 18.00 gostovanje dramske skupine Brce iz Gabrovice pri Komnu s predstavo Georges Feydeau - Krojač za Dame, režija Sergej Verč.

TEČAJI ANGLEŠČINE IN SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden v sodelovanju z Občino, se začnejo v mesecu oktobru s sledečim urnikom: angleščina 3. stopnja - ponedeljek od 17.30 do 19.00, 2. stopnja - sredo od 18. do 19.30, začetniki - sredo od 19.30 do 21.00. Slovenščina začetniki - četrtek od 18. do 19.30, nadaljevalni - torek od 18. do 19.30.

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE prireja v nedeljo, 17. oktobra, 18. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje od 9.30 do 10.30 v Cerovljah na koncu vasi. Prisrčno vabljeni vsi ljubitelji narave.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV v okviru 14. Koroških kulturnih dnevo na Primorskem vabi v ponedeljek, 18. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na na odprtje razstave slikarja Valentina Omana. Glasbeno bo večer oplemenitil Janez Gregorič s kitaro. Predvajali bodo tudi film Tanzenberg/Plešivec, Omanove freske iz let 1987/88. Začetek ob 20.30.

JUS NABREŽINA obvešča člane, da bo izdajala dovoljenje za sečnjo in pobiranje suhih drvi in čersakov na jurskih površinah od ponedeljka, 18. oktobra. Člani lahko dvignejo obrazec za prošnjo ob ponedeljkih in sredah od 18. do 19. ure na sedežu Jusa v stavbi Nabrežina Kamnolomi 12/D (Centro Servizi) prvo nadstropje.

TORKLA V TRŽAŠKI KMETIJSKI ZADRUGI bo začela obratovati v ponedeljek, 18. oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se za prijavo zgledajo v naših uradih, v trgovini oz. na tel. št. 040-8990120-114.

JUS CEROVLJE vabi devinsko-nabrežinske občane, ki so dobili nakaznice za plačilo ICI za pet let nazaj, naj se pridružijo na sestanek v torek, 19. oktobra, ob 20. uri v dvorani igrišča v Vižovljah.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja tečaj latino-ameriških in skupinskih plesov. Informativni sestanek bo v torek, 19. oktobra, ob 20.30 v prostorih krožka v Dolini. Toplo vabljeni!

KRD DOM BRIŠČIKI prireja v sredo, 20. oktobra, ob 18. uri v društvenih prostorih predavanje dr. Line Lo Faro - strokovnjak za bioenergetsko prehrano po tradicionalni kitajski medicini »Pravilna prehrana danes za dobro počutje jutri«. Vstop prost. Toplo vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC vabi svoje člane na dvodnevni tečaj za sečnjo, ki se bo odvijal v Boljuncu in sredo in četrtek, 17. in 18. novembra. Vpisovanje in vse podrobnejše informacije na sedežu srenje vsak torek od 9. do 12. ure, tel. št. 040-8325175, pri članih odbora ali po elektronski pošti na naslov: srenja.boljunec.boljunz.comune@gmail.com do 20. oktobra.

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje slovenščine (stopnji B1 in B2), hrvaščine (stopnji 1 in 2), photoshop, priprava web strani, network fundamentals, oljkarstvo. Za informacije: tel. 040-566360, ts@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

KRUT, ob priliki 10. srečanja »Starosta mali princ«, letos v Kopru, vabi člane in prijatelje, da se v nedeljo, 24. oktobra, udeležijo celodnevnega dogajanja, ki vključuje proslavo v Marezigah, ogled skupinske razstave in popoldanski koncert. Info in prijave v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

KŠD ROJANSKI KRPAn sporoča, da bo 10. Rojan day v nedeljo, 24. oktobra. Pohod se prične pred svetovansko cerkvijo ob 10.30. Vrtna veselica pri gospe Aniti (Ulica Olmi 23) od 13. ure. Poskrbeli bomo za paštauto in glasbo.

SKD VESNA sklicuje redni občni zbor v nedeljo, 24. oktobra, v kulturnem domu Alberta Sirka. Prvo sklicanje ob 11.00, drugo ob 11.30. Vljudno vabljeni!

SKD PRIMOREC vabi na volilni občni zbor v sredo, 27. oktobra, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v Ljudski dom v Trebče.

JK ČUPA organizira za svoje člane fotografski natečaj »Potovati po morju: krajine, podobe in morske scene«. Rok za oddajo izdelkov zapade 30. oktobra. Pravila in druge informacije na www.yccupa.org.

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet... na obisk k zverinam iz Režije« v soboto, 30. oktobra. Informacije in prijave do zasedenosti razpoložljivih mest (število je omejeno) na SKGZ v Trstu, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-368094 od 9. do 12. ure.

30-LETNIKI se bomo 6. novembra zbrali in ob 20.30 v gostilni praznovali. Do 31. oktobra se odloči in na te številke prisotnost sporoči: Klara (339-5901531), Silvia (333-1314065), Sara (340-5937718) in Marko (339-8243934).

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMATICE TRST ima po novem vaje ob torkih ob 16.15 v Večnamenski dvorani Dijaškega doma v Trstu. Informacije na licu mesta ali v tajništvu šole (tel. 040-418605) vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadba poteka ob torkih ob 18. ali 19. uri, ob petkih pa ob 19.15. Nadaljuje se vpisovanje za vadbo, ki bo pričela v novembru in sicer ob ponedeljkih od 10. do 11. ure. Tel.: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

REPENTABRSKA OBČINSKA UPRAVA zbira gradivo za izdajo nove številke občinskega glasila. Prispevke lahko oddate v občinskem tajništvu do 5. novembra. V pisni obliki ali po elektronski pošti na naslov: segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it.

OTROŠKE URICE V Narodni in študijski knjižnici - Slovenske ljudske pravljice, pripoveduje Alenka Hrovatin. Spored: sredo, 10. novembra, ob 17.00: Bela kačica s kronico; sredo, 1. decembra, ob 17.00 praznična pravljica. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

Prireditve

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na predavanje o zgodovinski železniški povezavi Trst - Buje - Poreč, bolje poznano kot »Parenzana«. Gospod Srečko Gombač bo podrobno opisal kako je potekalo in razvijalo družbeno ekonomsko življenje ob tej mali a izredno pomembni progi za razvoj celotne Istre. Vabljeni danes, 14. oktobra, ob 20.30.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, pod pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi na spominski večer Nadje Kriščak in predstavitev njene knjige ob sodelovanju ŽPS Studi Ledi danes, 14. oktobra, ob 20.30. O

knjigi »Marko in note« ter avtorici bosta spregovorila ilustratorka Jasna Merkù in Marko Tavčar.

KRIŠKA SEKCIJA VZPI EVALD ANTONČIČ - STOJAN in SKD VESNA prirejata v petek, 15. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Alberta Sirka v Križu predstavitev knjige Bitka za partizansko Trnovo (od 19. do 21. januarja 1945). Srečanja se bodo udeležili: avtor, bivši konzul Jože Šušmelj, zgodovinar Banko Marušič in Vladimir Krpan, sekretar Združenja borcev Nova Gorica. Vsi toplo vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN LICEJ A. M. SLOMŠEK vabita v petek, 15. oktobra, ob 18.00 v Ul. Franciška 20 na predstavitev knjige Izbrana poglavja vzgoje za medije. O delu so spregovorila avtorica Jasna Merkù.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v soboto, 16. oktobra, ob 20.30 na odprtje likovne razstave Luciana Plehana En plain air. Predstavila jo bo mag. Jasna Merkù. Glasbeni utrinek: harmonikar Egon Taucer. Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 3. novembra. Urnik: vsak dan 10.00-12.00 in 17.00-19.00, ob sobotah 10.00-12.00.

KONCERT SLOVENSKEGA KOMORNEGA ZBORA Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst v sodelovanju z župnijo sv. Jerneja apostola - Opčine in pod pokroviteljstvom Sveta slovenskih organizacij vabi na koncert Slovenskega komornega zbora, ki bo pod vodstvom Martine Batič nastopil v soboto, 16. oktobra, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah.

OBČINA ZGONIK v sodelovanju s SSG vabi v nedeljo, 17. oktobra, ob 18.00 v malo dvorano Športno-kulturnega središča v Zgoniku na gledališko predstavo o »Poročilu mešane zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanih brez vsakega bivanjskega pomena. Režija Franco Però, igrata Tatjana Turco in Lara Komar.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK-KONTOVEL v sodelovanju s SDD Jaka Štoka vabi na srečanje z Borisom Pahorjem v nedeljo, 17. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi na 7. revijo zborov openske dekanije v soboto, 23. oktobra, ob 20. uri v župnijski cerkvi sv. Trojice na Katinari in na 11. revijo zborov devinske dekanije v nedeljo, 24. oktobra, ob 17. uri v župnijski cerkvi sv. Nikolaja v Mavhinjah.

† Za večno je zaspala naša draga te-ta

**Giovanna Husu
vd. Succi**

Žalostno vest sporočajo

**nečaki Ida, Nadia, Claudio,
Matija in Selenja**

Pogreb bo v petek, 15.10. ob 11. uri v
kapeli v ulici Costalunga.

Trst, 14. oktobra 2010
Pogrebno podjetje Zimolo

**Ob izgubi drage mame NIDIE
izrekajo****pevci, dirigentka A. Purič
in SKD Valentin Vodnik****predsedniku zbora Vojtehu Lovrihi
in vsem svojem iskreno sožalje**

LJUBLJANA - Arena Stožice

Leonard Cohen in omamni čar njegovih pesmi

Za začetek nas je zasanjal z »ljubezenskim plesom« (Dance Me to the End of Love), vmes je prevzel številno občinstvo z vrsto drugih uspešnic, proti koncu dolgega koncerta pa je ženskam prepričljivo zagotavljal, da je moški njihovih sanj in vsakdana (I'm your Man). Leonard Cohen, pesnik, ki svoje poezije tudi poje, je v torek najprej skoraj zapolnil prostrano ljubljansko Arenu Stožice, nato pa očaral zbrano občinstvo, ki je zavzeto in v spoštljivi tišini sledilo več kot triurnemu koncertu kanadskega pripovedalca glasbenih zgodb in njegove skupine. Pri častitljivih 76 letih, rodil se je v Montrealu 21. septembra 1934, Leonard Norman Cohen polni športne dvorane in osvaja občinstvo širom po svetu, kot pričajo podatki o njegovi izredno dolgi in uspešni turneji. V mlajših letih, ko je bil Cohen med glasniki »cvetličnega«, vendar odločnega mirovniško-protestnega vala, takšne svetovne slave ni bil de-

ležen. Za naklonjenost, ki mu jo izkazuje občinstvo, je hvaležen in to zna elegantno in prikupno izpovedati, kakor je tudi večkrat storil med torkovim koncertom v Ljubljani. Tudi do svojih sodelavcev je pozoren in se jim v zahvalo prikloni in še sname nepogrešljivi klobuk. Organizatorji ljubljanskega koncerta so lahko dvakrat zadovoljni, prvič, ker so skoraj zapolnili dvorano - prostora naj bi bilo za več kot 14 tisoč obiskovalcev, in drugič, ker so občinstvu ponudili koncert, ki vsakogar prevzame. Zadovoljni smo lahko tudi gledalci, vendar pa bi nas verjetno nizki šarmantni Cohenov glas in njegovo glasbeno izpovedovanje še bolj prevzela v gledališču oz. v intimnejšem prostoru, kjer nam ne bi bilo treba zreti v velika ekrana ob odru, da sploh vidimo, kaj se dogaja. Kakorkoli že, vseeno lahko pritrdimo Cohenu, da smo srečni, ker smo se lahko v današnjem svetu srečali na takšnem dogodku. (bip)

NOVA GORICA - Abonmajska sezona - Kogojevi dnevi

V znamenju sodobne japonske glasbe

Nastopil je ansambel Interactive Tokio, ki ga sestavljajo izvrstni glasbeniki

Koncert je sodil v novogoriško abonmajsko sezono in tudi v okvir festivala sodobne glasbe

Ansambel Interactive Tokio, ustanovljen leta 2005, eden vodilnih japonskih glasbenih sestavov, je bil v ponedeljek, 11. oktobra gost drugega abonmajskega koncerta jubilejne 30. koncertne sezone Kulturnega doma Nova Gorica in hkrati sedmega koncerta letošnjega mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi. Ansambel (Yoshiki Nose, flavta, Takeo Kimura, klarinet, Koichi Inoue, pozavna, Nina Furukawa, violina, Hana Miyoshi, viola, Izumi Takahashi, violončelo, Kazuko Ogawa, tolkala, Shinji Urakabe, klavir, Junya Fujimoto, dirigent) redno gostuje na festivalu v Koreji, Moldaviji, na Japonskem, poleg tega pa redno muzicira tudi na različnih evropskih turnejah. Člani sestava so študirali na Japonskem, velika večina pa je znanje izpopolnjevala na različnih priznanih evropskih konservatorijih in akademijah. Slovenijo so tokrat japonski glasbeniki obiskali prvič in svojo predanost sodobni glasbi in specializiranost za izvajanje le-te (v kar najbolj širokem zamahu) razkrili na koncertih v Ljubljani, Novi Gorici in Celju. Izvrstni instrumentalisti so v različnih zasedbah predstavili zanimiv izbor šestih skladb sodobnih japonskih skladateljev, avtorjev, ki so vsak po svoje osvajali in sprejemali zelo različne smeri in tehnike glasbe 20. stoletja, in tako oblikovali zbirko del, ki se bistveno ne razlikujejo od tistih, ki so nastajala v Sloveniji, Nemčiji, ZDA ... Sprehod po sodobni japonski glasbeni zakladnici je začela virtuozna Etuda za trombon, v kateri skladatelj Motoharu Kawashima (1971) in-

terpreta preizkusi tako z obvladovanjem različnih tehnik kot z zmožnostjo razkritja vseh zvočnih lepote pozavne. Nove, drugačne zvoke je na flavi poskušal poiskati tudi skladatelj Yoshihisa Taira. Projection za godalni trio je naslov skladbe, ki jo je leta 2001 zapisal Joji Yuasa (1919) in v njej poskušal ustvariti glasbo, osvobodeno vseh oblikovnih spon tradicije. Njegov svet atonalnosti žal na novogoriškem koncertnem prizorišču ni zaživel kot ena od prijetnih možnosti glasbe prihodnosti. Toru Takemitsu (1930 - 1996), najbrž najbolj znan japonski skladatelj 20. stoletja, je v Quatrainu za klarinet, violino, violončelo in klavir na dovolj izviren način obujal »tradicijo« 2. dunajske šole, se v variacijah duhovito »poigraval« z osem taktno temo in oblikoval skladbo, v kateri se (precej senčno) melodija razvija nedefinirano kot prtajen skrivnostni jok. Bolj svetla in melodično prijetna in manj naključna je skladba Tredicim (trinajst). Za ansambel Interactive jo je napisal skladatelj Yuki Morimoto (ki je na novogoriškem koncertu v izvedbi svojega dela nastopil tudi kot dirigent) in v njej - s poudarjeno melodično linijo in bogatim zvokom - želel ovrči urok številke trinajst. Tudi s skladbo Ban-nya (v sanskrtu je to modrost), ki je nastala leta 2006 na pobudo Britanskega kulturnega centra v Berlinu, se je skladatelj Sukhi Kang poklonil poslanstvu tokijskega ansambla in poskušal iz izvajalcev izvesti maksimalne poustvarjalne veščine. In za japonski sestav je novo delo z naslovom Gospodična ali Kaplja kot sol-

za napisal tudi skladatelj Pavel Mihelčič in ob njej zapisal: »Na Gorjancih, neda-leč od mojega rojstnega mesta, je studenec, ki ima svojo zgodbo: Gospodična. Zgodba se je prišla ljudi, zapisal jo je pisatelj Janez Trdina. Kaplja kot solza je moj filmski spomin na pripoved, ki se je spreminjala in spremenila.« Če odmislimo vendar predolgo teatralno pripravo na novogoriško izvedbo skladbe, je Mihelčičeva noviteta vendar v marsičem razkrivala bolj poglobljeno kompozicijsko snovanje, bolj strjeno, logično in zato bolj sprejemljivo tudi za širše občinstvo kot so ga ponujale ostale skladbe večera. V raznoliki podobi sodobne japonske glasbene ustvarjalnosti smo lahko slišali bolj ali manj uspešno simpatiziranje s Schoenbergom in Bergom, pa medle odseve francoskega impresionizma, pa tudi bolj avantgardistične poskuse iskanja novih zvočnih zmožnosti. Skratka, japonski ansambel je ponudil že kar pretirano zgoščeno bero najrazličnejših spogledovanj z različnimi smermi in tako ustvaril glasbeni dogodek, ki bi moral razveseliti glasbenega strokovnjaka. A na žalost je tak program manj prijazen do tistih, ki si na koncertu zaželijo prisluhniti tudi kakšni lepo ubrani melodiji in jim dvanajsttonski način, serialna tehnika, totalna organizacija vseh glasbenih elementov ... povzročajo le nelagodje. In takih je med abonenti novogoriškega kulturnega doma (in prepričana sem tudi Kogojevega festivala) več kot tistih, ki se vsakodnevno sprašujejo o Novem v glasbi.

Tatjana Gregorič

MLADINSKO-OTROŠKE REVIJE - Uvodna številka

Pastirček spet med mladimi bralci

Revija - kot pravi uredništvo - želi otroke in mlade učiti, razvedriti in spodbuditi k sodelovanju

Novo šolsko leto je spet tu, z njim pa tudi priljubljena otroška in mladinska revija Pastirček, ki nas bo v naslednjih mesecih kratkočasila z zgodbami, križankami, dopolnjevanjami in drugimi družabnimi igrami. Tudi letos bodo mladi uporabniki lahko spremljali poučne duhovne rubrike, ki bodo otroke spodbujale k dobrim dejanjem, z uravnoteženim deležem mladinskih in neumetnostnih besedil ter z likovnim jezikom pa bo Pastirček še naprej gradil svojo prepoznavnost.

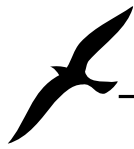
Pastirčkovo poslanstvo je v uvodnem pozdravu izpostavil tudi urednik Marijan Markežič, ki je zapisal, da njihova revija otroke želi učiti, razvedriti in spodbuditi k sodelovanju. Da otroci radi sodelujejo s Pastirčkom, dokazuje nadvse uspešni natečaj za najlepšo risbico za naslovno stran. Žirija je letos imela nadvse zahtevno delo, saj je morala pregledati skoraj 900 risbic, po tehtnem premisleku pa je za naslovnico izbrala nasmejanega zmaja, ki nas bo, kot so zapisali v utemeljitvi nagrade, vodil k skupnemu vselemu letenju, dviganju in premagovanju vseh težav šolskega leta. Pisanega zmaja je narisal Martin Vascotto, učenec 3. razreda osnovne šole J. Ribičič - K. Širok iz Trsta.

Kaj pa vsebina septembrskega Pastirčka? Ta za svoje ciljno občinstvo prinaša raznolike vsebine za otroke, pri čemer daje primarno prostor izvirnim slovenskim avtorjem. Zelo simpatična je pesmica, ki bo prav prišla prvošolčkom. Na tretji Pastirčkovi strani se namreč nahaja pesmica z naslovom Vesela abeceda, pod njo pa se je podpisal Vojan Tihomir Arhar. Šolsko obarvani sta tudi pesmica Barbare Rustja Dobro jutro in uglasbena pesmica z naslovom V novo šolsko leto. Bralno kulturo in književne interese v zgodnjem bralnem obdobju spodbuja tudi pravljica Marize Perat z naslovom Pravljica na pohodu, v kateri je možno brati, kako v današnjih časih otroci vedno bolj pozabljajo, kako pomembno je branje pravljic. Zanimiva je tudi zgodbica o trtah z naslovom Grozda, ki je nastala pod peresom Berte Golob. Duhovni razvoj otrok pa bodo tudi v tem šolskem letu spodbujale duhovne vsebine. V tokratnem Pastirčku lahko mladi uporabniki izvedo, da poznamo dve obliki molitve očenaš, zgodbe iz svetega pisma pa nam prinašajo podatke o Noetu in njegovi barki. Med poučne duhovne prispevke nedvomno sodi tudi rubrika Ministranti OK, v sklopu katere je tokrat

mogoče reševati kviz, nič manj poučna in posvetne vsebine pa je rubrika Halo?, ki nam v tej številki prinaša informacije o kungurujih. Za zgodnje seznanjanje z jezikoslovjem skrbi prispevek Berte Golob, ki govori o »namišljenih« sopenkah besede otorinolaringolog, za bogastvo in raznovrstnost revije Pastirček pa skrbijo tudi križanke, dopolnjevanke in likovna ter kuharska delavnica. Slednji nam prinašata obilo zanimivih namigov, ki nam bodo prav prišli v dolgih zimskih dneh. Likovna delavnica, ki jo je pripravila Tatjana Ban, nas uči izdelovati lutke iz kuharice, mali nadebudni kuharji pa se bodo s pomočjo septembrskega Pastirčka naučili pripravljati slastno jabolčno pito.

Pastirček pa bržkone ne bi bil pravi Pastirček, če ne bi posebno pozornost namenjal spisom in risbam mladih uporabnikov. Ti bodo tudi v novem šolskem letu na uredništvu Pastirčka lahko pošiljali svoje spise, v katerih bodo opisovali in upodabljali svoja različna doživlja. V tokratni številki je v sklopu Pastirčkove pošte mogoče občudovati risbe s počitniško vsebino, v spisih pa prevladujejo opisi različnih ekskurzij. (sč)

ČILE - Do sinoči so rešili že večino 33 nesrečnikov, ki so bili v rudniku od 5. avgusta

Ob solzah sreče se iz podzemnih globin med svojce vračajo zajeti rudarji

Reševalna akcija se bo predvidoma zaključila danes - Dogajanje v živo spremlja ves svet

SANTIAGO DE CHILE - Reševalcem na severu Čila je včeraj uspelo rešiti večino od skupno 33 rudarjev, ki so po nesreči 5. avgusta 69 dni preživel v temni ječi globoko pod zemljo.

Reševanje ob neposrednem televizijskem prenosu so spremljali prizori neizmerne sreče in težko pričakovanih ponovnih snidenj, obenem pa tudi čestitke in dobre želje z vsega sveta. Reševanje, ki naj bi po prvotnih napovedih trajalo dva dni, je potekalo gladko in hitreje od pričakovanj. Čilski minister za zdravje Jaime Manalich je zato napovedal, da bo - če bo vse še naprej gladko teklo - zaključeno v približno dnevu in pol, torej enkrat danes po srednjeevropskem času.

Čilski predsednik Sebastian Pinera je kasneje celo napovedal, da utegnejo zadnjega od 33 rudarjev na površje potegniti še v sredo po lokalnem času, se pravi v prvih današnjih urah po našem času. Kot je namreč pojasnil, so sprva za reševanje vsakega rudarja potrebovali približno eno uro, kasneje pa se je ta čas skrajšal na vsega 40 minut.

Prvega so okoli 1. ure po lokalnem času (nekaj po 5. uri zjutraj po srednjeevropskem času) skozi več kot 600 metrov dolg jašek s posebno kapsulo potegnili 31-letnega Florencia Avalosa, ki sta ga ob rudniku pričakala žena in 7-letni sin Bairon, poleg njiju pa tudi predsednik Pinera in prva dama Cecilia Morel. Na novinarski konferenci je predsednik dejal, da je to »čudovita noč, ki je Čile in svet ne bosta nikoli pozabila«, ter poudaril, da je reševalna akcija zgled, ki ne sme nikoli v pozabo: »Upam, da bo ta dogodek za vedno ostal v naših mislih, saj so rudarji dokazali, da je Čile, ko se združi, sposoben izjemnih stvari.« Hkrati je sicer spomnil, da bo zgodba zares končana šele, ko bo rešen zadnji od 33 rudarjev.

Med do sinoči rešenimi rudarji sta medtem že 63-letni Mario Gomez, najstarejši v skupini, ter najmlajši, 19-letni Jimmy Sanchez, ki je pred nesrečo 5. avgusta v rudniku delal šele pet mesecev. Luć Sonca je že ugledal tudi 46-letni Jose Ojeda Vidal, ki ima diabetes in je napisal prvo sporočilo, s katerim je dal vedeti, da so rudarji živi.

Med že rešenimi je poleg tega edini tujec, Bolivijec Carlos Mamani, ki ga je prišel osebno pozdravit bolivijski predsednik Evo Morales. Nazaj na površju je tudi 34-letni Claudio Yanez, ki ga je pričakala njegova dolgoletna partnerka Cristina Nunez, s katero sta se zaročila, medtem ko je bil on ujet pod zemljo.

Magično mejo - polovico - so reševalci presegli, ko so na površje malo pred 19. uro po srednjeevropskem času kot 17. potegnili 56-letnega Omarja Reygado Rojas, ki je bil tokrat v rudniških rovih ujet že tretjič. Je vdovec in ima šest otrok, 14 vnukov in celo štiri pravnuke.

Potem ko rešene rudarje ob solzah sreče in smehu pozdravijo njihovi najbližji, jih s helikopterjem prepeljejo v bolnišnico v bližnjem mestu Copiapo. Njihovo zdravstveno stanje je po dosedanjih podatkih dobro in ne potrebujejo posebnih zdravil. Imajo sicer povišan krvni pritisk in pospešen srčni utrip, kar pa naj ne bi bilo zaskrbljujoče.

Operacijo reševanja neposredno prenaša čilska nacionalna televizija, preko nje pa jo spremlja ves svet, ki se veseli skupaj s Čilom in si želi uspešnega konca dolgotrajne drame. Čestitke in dobre želje tako prihajajo iz vseh koncev sveta, med drugim od nemške kanclerke Angele Merkel, predsednika ZDA Baracka Obame, predsednika Evropske komisije Joseja Manuela Barrose in papeža Benedikta XVI. Čestitke pa rudarjem ne pošiljajo le visoki predstavniki mednarodne skupnosti. Neverjetno velika je tudi podpora povsem običajnih ljudi po vsem svetu, ki se na primer kaže na socialnih spletnih mrežah, kot sta Facebook in Twitter.

Rudarji so bili v rudniku bakra San Jose v puščavi Atacama, 500 kilometrov severno od čilske prestolnice Santiago de Chile, ujeti od 5. avgusta. Od zunanjega sveta so bili povsem izolirani do

22. avgusta, nato pa so uspeli poslati sporočilo, da so še živi. Nemudoma se je začela velika mednarodna operacija, pri čemer so zvrtili tri reševalne jaške in minulo soboto je prvi od njih dosegel podzemno dvorano z rudarji. Pred tem so jim pod zemljo pošiljali hrano in zdravila, zdravniške napotke, omogočili so jim tudi ogled nogometnih tekem, na koncu pa so jim poslali celo cigarete, saj so skoraj vsi kadilci.

Ob rudniku San Jose v puščavi Atacama je medtem nastalo novo mesto, imenovano »tabor upanja«, kjer je več kot tisoč novinarjev z vsega sveta spremljalo prizadevanja in pobiralo izjave rudarjev in družinskih članov. Drama je zajela celotno državo in rudarji so postali slavni.

Za dviganje na površino so pripravili posebno štiri metre visoko kapsulo, simbolično poimenovano feniks, ki je opremljena z radijsko zvezo in video kamero, ki bi reševalcem razkrili morebitne izbruhe panike rudarja v kapsuli. V kapsulo je mogoče spraviti le eno osebo. (STA)

Rešeni rudar objema svojo ženo

ANSA

BALKAN - Ameriška državna sekretarka včeraj na Kosovu

Clintonova: Mnenje Meddržavnega sodišča dokončno zaprlo vprašanje neodvisnosti Kosova

Hillary Clinton

ANSA

PRISTINA - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj ob obisku v Prištini ocenila, da se je vprašanje statusa Kosova z mnenjem Meddržavnega sodišča (ICJ), da razglasitev kosovske neodvisnosti ni kršila mednarodnega prava, zaprlo. Obenem je pozvala k hitremu začetku tehničnih pogajanj med Beogradom in Prištino in zatrdila, da bodo ZDA vpletene.

Clintonova je pozdravila pripravljenost Beograda in Prištine za začetek neposrednih pogajanj o tehničnih vprašanjih, ki so v interesu obeh strani. Kot je dejala, sta ji tako srbski predsednik Boris Tadić v torek kot tudi kosovski premier Hashim Thaci včeraj osebno zatrdila, da sta na pogovore pripravljena, in to jo "opogumlja". A kot je obenem poudarila ameriška državna sekretarka, "se o nekaterih vprašanjih, kot so status, suverenost in ozemljenska celovitost Kosova, (na teh pogajanjih) ne bo razpravljalo".

Clintonova je na novinarski konferenci po pogovorih s kosovskim političnim vrhom tudi zatrdila, da sta tako ona kot ameriški predsednik Barack Obama odločena, da po-

magata pri vzdržnem razvoju Balkana. "Moj obisk tukaj je še en glas zaupanja," je dejala.

Kosovski premier je novinarjem povedal, da je ameriško državno sekretarko seznanil z napredkom na Kosovu in z izrednimi rezultati, ki so jih dosegli, odkar ima jo neodvisno in suvereno državo. Kot je sicer priznal, ostaja še veliko dela, pri tem pa izpostavi proces evroatlantske integracije Kosova.

Beogradu je Thaci sporočil, da je prišel čas za "novo fazo" v odnosih med Srbijo in Kosovom. Kot je dejal, je prišel čas, da se več kot stoletje trajajoč konflikt konča in ga zamenjata sodelovanje ter pogled v prihodnost. Izrazil je še prepričanje, da bo dialog med državama uspešno zaključen in da bosta nekoč obe članici EU in Nata.

Clintonova je bila sicer v Prištini deležna izredno toplega sprejema. Pozdravila jo je namreč navdušena večtisočglava množica, opremljena z ameriškimi zastavami, njenimi fotografijami in napisi "Dobrodošla". Na poti od letališča do središča Prištine se je Clintonova peljala tudi po bulevar-

ju Billa Clintona, na katerem stoji 3,35 metra visok zlat kip njenega soproga. Konvoj z visoko gostjo se je ob kipu ustavil, Clintonova pa je izstopila in si ga osebno ogledala ter se fotografirala pred njim. Številni Kosovci so nekdanjemu predsedniku ZDA Clintonu globoko hvaležni, ker je imel leta 1999 odločilno besedo pri letalskih napadih zveze Nato na Srbijo, katerih cilj je bil ustaviti krvavi konflikt z etničnimi Albanci na Kosovu.

Pred odhodom s Kosova je Clintonova sicer popoldne obiskala še samostan Gračanica in se srečala s predstavniki kosovskih Srbov. Ob tem je zatrdila, da je eden poglavitnih namenov njenega obiska opozoriti na pomen srbske kulturne dediščine na Kosovu, ki jo je treba ohraniti za prihodnje robove. Ob tem je obljubila pomoč ZDA.

Z obiskom v Prištini je ameriška državna sekretarka zaključila svojo turnejo po Balkanu, v okviru katere je obiskala še BiH in Srbijo. Ob obisku v slednji ji je Tadić v torek izrazil pripravljenost na pogovore brez odlašanja, a obenem zatrdil, da ne bo priznal neodvisnosti Kosova. (STA)

LIBANON - Iranski predsednik na obisku

Ahmadinedžad med privrženci Hezbolaha

BEJRUT - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je včeraj prispe v Bejrut, kjer ga je pričakala ogromna množica navdušenih Libanoncev. Ahmadinedžadov doslej prvi državniški obisk v Libanonu je pomemben dogodek za regijo, njegov namen pa naj bi bil predvsem podkrepiti naraščajočo moč Teherana in njegovega libanonskega zaveznika Hezbolaha.

Konvoj vozil, s katerim je Ahmadinedžad predmegal pot od letališča do predsedniške palače v Bejrutu, so navdušeni Libanonci - večinoma šiiti, ki so se zbrali na poziv Hezbolaha - obsipali z rižem in cvetjem. Veselje sicer ni enoglasno, saj mnogi opozarjajo, da ta obisk Libanonu ne bo koristil niti z notranje - niti z zunanje političnega vidika. Iran je namreč poleg Sirije glavni podpornik šiitskega gibanja Hezbolah, ki velja za zapriseženega sovražnika Izraela.

V okviru obiska se bo iranski predsednik med drugim sestal z libanonskim predsednikom Michelom Suleimanom in

premierom Saadom Haririjem, a po mnenju analitikov bo pomembnejše njegovo srečanje z vodjo Hezbolaha Hasanom Nasralahom. Do obiska prihaja prav v času vse hujših napetosti med Hezbolahom na eni in prozahodno usmerjenimi strankami na drugi strani, ki skupaj oblikujejo libanonsko vlado narodne enotnosti.

Na programu Ahmadinedžadovega obiska je poleg tega tudi obisk vasi ob nemirni meji med Libanomom in Izraelom, ki bo zagotovo poskrbel za dodatno ogorčenje. To območje je bilo popolnoma opustošeno v enomesečni vojni med Hezbolahom in Izraelom leta 2006, njegovo obnovo pa je omogočil tudi iranski denar.

Hezbolah - močno politično, družbeno in vojaško gibanje, ki je nastalo leta 1982 s ciljem boja proti tedanji iraelski invaziji Libanona - uživa veliko podporo predvsem na jugu države. Šiiti so sicer v Libanonu manjšina in z izjemo juga države je odnos do gibanja in njegovih "botrov" iz tujine - Irana in Sirije - precej sovražno. (STA)

Palestinci zahtevajo, naj se določijo meje Izraela

RAMALA - Palestinsko vodstvo je ameriško administracijo in Izrael včeraj pozvalo, naj določita meje Izraela, za katere želita, da bi jih palestinska stran priznala, poroča francoska tiskovna agencija AFP, ki navaja visokega palestinskega predstavnika Jaserja Abeda Raba.

Izraelski premier Benjamin Netanjahu je v sredo ponudil podaljšanje moratorija na sporno gradnjo judovskih naselbin na Zahodnem bregu, a le če bodo Palestinci izpolnili njegove zahteve in priznali Izrael kot judovsko državo. Palestinska stran je predlog nemudoma zavrnila, ZDA pa so jo nato pozvale, naj pripravi svoj protipredlog.

Ministri Nata o novem strateškem konceptu

BRUSELJ - Zunanji in obrambni ministri članic zveze Nato se bodo danes sestali na izrednem zasedanju v Bruslju, ki bo priprava na novembrski vrh Nata v Lizboni. Na dnevnem redu je ena sama tema - nov strateški koncept zavezanstva za prihodnjih deset let, ki naj bi bil potrjen v Lizboni. Nov strateški koncept bo nasledil sedaj veljavnega iz leta 1999. Besedilo, ki naj bi obsegalo do 11 strani ter naj bi bilo razumljivo tudi tistim, ki ne obvladajo Natovega žargona, je po navedbah diplomatskih virov pri Natu za zdaj še "zelo zelo varovan dokument". Od zasedanja se pričakuje, da bo pomembno pospešilo pot k soglasju o besedilu koncepta.

Direktor madžarske družbe Mal znova na svobodi

VESZPREM - Sodišče v madžarskem mestu Veszprem je včeraj zavrnilo vložitve obtožnice proti direktorju tovarne aluminija Mal Zoltanu Bakonyja in ga obenem izpustilo iz pripora, v katerem je bil od ponedeljka. Sodnik je tako zavrnil zahtevo tožilstva, da se Bakonyja obtoži v zvezi z izlitjem strupene gošče na zahodu države, ki je zahtevalo 9 življenj. Sodnik je ocenil, da na tako začetni stopnji preiskave suma zločinskega namena še ni mogoče potrditi in je zato zavrnil zahtevo tožilstva, da se Bakonyja obtoži malomarnosti. (STA)

GORICA - V ponedeljek stopil v veljavo nov jedilnik za malice

V vrtcu kruh in voda otrokom ne teknet

Štandreški starši pisali uradu za vzgojne dejavnosti - Občina: »Ukrep proti debelosti«

»Kaj si jedel za malico?«
 »Kruh.«
 »In je bil dober?«
 »Ne. Ni bil dober.«
 »Zakaj ne?«
 »Ker je bil poln oljic.«
 »Kaj si pa pil?«
 »Vodo.«

Takšna je bila v zadnjih dneh vsebina pogovorov med starši in otroki, ki obiskujejo občinske vrtce na območju občine Gorica. V začetku tedna je namreč stopil v veljavo nov jedilnik za malice, ki ga je sestavila dietistka zdravstvenega podjetja Paola Bassi in ki naj bi preprečil, da bi otroci postali predebeli.

Starši so za nov jedilnik izvedeli v petek, takoj pa so nad njim izrazili precejšnjo skepso. »Dosljej so otroci za malico pili mleko, sok, kakav in čaj, včasih so jedli piškote in kruh z marmelado. Zdaj so ukinili vse sladkane pijače, tako da malčkom ponudijo le še vodo,« pravi predstavnica štandreškega združenja staršev Sara Boškin in nadaljuje: »Na podlagi novega jedilnika lahko preštejemo, kaj bodo otroci jedli med 25 malicami pettedenskega obdobja. 4 krat jim bodo ponudili sadno kupo, 6 krat sadje, 5 krat jogurt in kar 10 krat kruh; poleg tega bodo vsak dan pili izključno vodo iz pipe.« Zemljice kruha bodo vsakič različne; enkrat bodo »obogatene« z zelišči, drugi z bučami, tretji s suhim sadjem in semeni, pojasnjuje Boškinova in se sprašuje, kako bodo otroci ob 9. uri zjutraj lahko jedli tako suho malico.

Boškinova je v imenu štandreškega združenja staršev pisala včeraj Manueli Salvadei, funkcionarki goriške občine in vodji urada za vzgojne dejavnosti. Le-ta je na pismo takoj odgovorila in zagotovila, da bo kritično opozorilo v zvezi z malicami obrnila na oddelek za prewencijo zdravstvenega podjetja, ki je odgovorno za pripravo jedilnika. Po drugi strani je Salvadeieva razložila, da so že pred časom stopili na pot prehrabene vzgoje, na kateri nameravajo še vztrajati. To je včeraj potrdila tudi občinska odbornica za socialo Silvana Romano. »Nov jedilnik povsem odgovarja zakonskim predpisom. Uvedli smo več sadja, saj je debelost velik problem že med malčki, ki obiskujejo vrtce,« razlaga Romanova, ki je prepričana, da je treba čim prej izboljšati prehrabene navade otrok. S tem je po njenih besedah treba začeti že v predšolski dobi. (dr)

GORICA - Napačno zapisovanje slovenskih imen in priimkov

Pred oblastmi zaradi ponavljanja serijskih številk osebnih izkaznic

Elektronska osebna izkaznica

ARHIV

Težavam s pravilnim zapisovanjem šumnikov v uradnih dokumentih se je pridružil še problem, ki nastaja zaradi uporabe enakih serijskih števil, ki jih izdajajo v Gorici in v Dolini Aosta. Na težavo je bilo včeraj opozorjeno na goriški prefekturi, kjer se je namestnica goriške prefektinje Gloria Sandra Alegretto srečala z deželnim svetnikom SSK Igorjem Gabrovcem, strankinim tajnikom Julijanom Čavdkom in pokrajinskim predsednikom SSO Walterjem Bandljem.

Med srečanjem je Gabrovec navedel konkreten primer goriškega Slovenca M.F., ki se je moral pred oblastmi zagovarjati, češ da ima v žepu ukraden oz. ponarejen dokument. Naposled se je izkazalo, da je imel Goričan osebno izkaznico, ki je imela enako serijsko številko kot izkaznica iz Doline Aosta, ki so jo pred časom ukradli. Kaj bi se zgodilo, če bi Goričanu pregledali osebno izkaznico v tujini, bi ga morda aretirali, se je spraševal Gabrovec in opozoril, da navedeni primer ni osamljen, zato pa morajo pristojne oblasti poskrbeti, da bo zadeva čim prej rešena.

Med srečanjem so se pogovorili tudi o težavah zaradi pravilnega zapisovanja šumnikov. Na problem so stranko Slovenske skupnosti v zadnjih tednih opozorili nekateri rojaki, ki so zaman zahtevali dokumente s pravilno zapisanimi imeni in priimki. Razlog za to naj bi bil odlok ministra za javno upravo Renata Brunette, ki ureja poenostavitev in

standardizacijo prenosa osebnih podatkov, pri čemer so jo skupile številne črke neitalijanskih abeced.

Deželna svetnika Igor Gabrovec in Franco Brussa sta medtem vložila svetniško vprašanje predsedniku dežele Renzu Tondu, ki ga je z zadevo seznanila tudi županja občine Škocjan Silvia Caruso. Gabrovec je sicer na srečanju opozoril tudi na primer potnega lista, s katerega so zmanjkale strešice na imenu, ki je pravilno zapisano v osebni izkaznici. Zadevo po njegovih besedah že preverja pravna služba parlamentarcev skupine južnotirolske ljudske stranke SVP v Rimu. Gabrovec, Čavdek in Bandelj so namestnici prefektinje izrazili tudi zaskrbljenost, da je morda bilo več takih primerov, a niso prišli v javnost.

Soočenje na prefekturi je privedlo tudi do ugotovitve, da je v Brunetovem odloku izrecno omenjen samo zakon 482 iz leta 1999, medtem ko ni omembe zaščitnega zakona 38 iz leta 2001. V 7. členu le-tega je namreč izrecno predvidena pravica do pravilnega zapisovanja slovenskih imen in priimkov na vseh uradnih dokumentih. Prav tako še ni jasno, ali so se težave pojavile zaradi vsebine dekreta samega ali pa zaradi njegove napačne interpretacije. Podprefektinja Alegrettova je vsekakor zagotovila, da zadevo temeljito preverjajo s pristojnimi uradi na notranjem ministrstvu.

TRŽIČ - Eaton

Žarek upanja

Žarek upanja je zasijal za zaposlene v tržiški tovarni Eaton. Na goriškem sedežu industrijalcev so se vodstvo obrata in sindikati dogovorili, da se bo na delovno mesto vrnilo devetdeset delavcev, ki je na dopolnilni blagajni. Delavci se bodo vrnili v tovarno, ker le-ta želi pridobiti certifikat kakovosti za svoje proizvodne linije. Za linijo št. 4 so certifikat že prejeli, zdaj pa so na vrsti še linije št. 3, 5 in 6. Servisiranje strojev za pridobitev certifikata se bo nadaljevalo do 15. novembra, konec oktobra pa se bodo sindikati in vodstvo tovarne še enkrat srečali, da bi se pogovorili o morebitnih novostih za tržiški obrat.

Zaposleni so seveda še naprej zelo zaskrbljeni za svoja delovna mesta, njihova zaskrbljenost pa je narasla, potem ko so v prejšnjih dneh delavci iz Masse zasedli svoj obrat. Vodstvo družbe Eaton je namreč napovedalo zaprtje tovarne v Toskani, kjer naj bi do 15. decembra odpustili 304 delavce. Tržiški sindikalisti izražajo solidarnost delavcem iz Masse, hkrati pa pozivajo vodstvo družbe Eaton, naj pripravo nov industrijski plan. Po mnenju sindikalistov se morajo od spanja prebuditi tudi politiki, ki morajo prispevati k načrtovanju državne industrijske politike.

GORICA - Deželni svetnik Franco Brussa

Krčenje števila pokrajinskih svetnikov politična odločitev

»Krčenje števila pokrajinskih svetnikov in odbornikov, ki ga predvideva državni zakon št. 42, ne bi smelo priti v poštev za goriško pokrajino. Na državni ravni jemajo pokrajine državni prispevek, kar se ne dogaja za štiri pokrajine iz naše dežele. Zato krčenje števila goriških pokrajinskih svetnikov s sedanjih 24 na 19 ni tako samo po sebi umevno, pač pa gre za izključno politično odločitev.«

Tako poudarja deželni svetnik Demokratske stranke Franco Brussa, ki je svoje prepričanje že predstavil ostalim članom pete deželne svetniške komisije. Z njim so soglašali tudi predstavniki desne sredine, ki so podprli njegovo stališče, da je bila odločitev deželne odbornice Federice Seganti iz pravnega vidika zgrešena. »Naša dežela ima izključno pristojnost nad zakoni, ki zadevajo krajevne uprave, tako da je odločitev deželne odbora še toliko bolj nerazumljiva,« pravi Brussa, ki je s tem v zvezi že zaprosil za srečanje deželnega odbornika Andreo Garlattija, saj je le-ta pred kratkim prevzel resor za krajevne uprave, za katerega je bila pred tem odgovorna Segantijeva.

GORICA - SKP o deželnem zdravstvu

Goriški pokrajini najmanj sredstev za oskrbo na domu

Antonaz: »Edini v deželi brez bolnišniškega podjetja«

Predstavniki Stranke komunistične prenove (SKP) pozivajo deželno vladu, naj nameni več pozornosti in zlasti več finančnih sredstev zdravstveni oskrbi v goriški pokrajini. »V primerjavi z ostalimi tremi pokrajinami prejemo najmanj denarja za zdravstveno oskrbo na domu, ki je zaradi tega pod vsakim standardom,« poudarja tržiška občinska odbornica Cristiana Morsolin, ki je pri SKP odgovorna za zdravstvo.

»Z zaprtjem hospica Ospizio marino iz Gradeža smo izgubili dvajset mest iz oddelka RSA, blokada novih zaposlitev pa bi lahko ohromila delovanje oddelkov za intenzivno nego in kardioloških oddelkov tako v Gorici kot v Trziču,« poudarja Morsolinova, po drugi strani pa deželni svetnik SKP Roberto Antonaz opozarja, da se je krčenje zdravstvenih storitev v goriški pokrajini začelo leta 1994, ko so na pobudo takratnega deželnega odbornika Gianpiera Fasole izglasovali deželni zakon št. 13. »V kratkem se bomo srečali z direktorjem goriškega zdravstvene-

ga podjetja Giannijem Cortiulo, zatem pa bomo predlagali spremembo deželnega zakona št. 13 iz leta 1994. Na podlagi takratnega zakona so namreč za bolnice v Pordenonu, Trstu in Vidmu ustanovili tri bolnišniška podjetja, goriški in tržiški bolnišnici pa sta dejansko postali drugorazredni. Po tolikih letih je prišel čas, da nesorazmerje moči popravimo, saj tudi goriško zdravstvo potrebuje svoje bolnišniško podjetje,« poudarja Antonaz, ki je s pokrajinskim tajnikom SKP Alessandrom Saulloom in goriškim tajnikom Robertom Criscitiellom prepričan, da je zdravstvena politika desne sredine zgrešena. »Goriška občina se je že vnaprej predala, sploh pa v desni sredini velja zmotno prepričanje, da moramo sami poskrbeti za krčenje zdravstvenih storitev, saj jih nam bodo itak krčili z vrha. S tovrstnim stališčem se ne moremo strinjati, pač pa moramo odločno zahtevati spremembo deželnega zakona št. 13. Upam, da bodo našo zahtevo podprli tudi ostali deželni svetniki,« zaključuje Roberto Antonaz. (dr)

GORICA - Začasna zaposlitev

Za »voucherje« prejeli 82 prošenj

Začasna zaposlitev z »voucherji« so na goriški občini prejeli 82 prošenj. »Med prosilci je 55 brezposelnih delavcev, 25 študentov in dva upokojenca,« so sporočili z goriške občine, kjer bodo vse prejete prošnje pregledali, nato pa pripravili seznam kandidatov, ki jih bodo po potrebi klicali v službo.

»Odziv na pobudo je bil zelo velik, prejete prošnje pa dokazujejo, da je brezposelnost zelo resen problem,« pravi občinski odbornik Guido Germano Pettarin in opozarja, da so ravno zaradi tega pozvali deželno odborništvu za delo, naj nameni več

pozornosti zaposlovanju brezposelnih v okviru pogodb za javno korist, ki jih zdaj krajevne uprave lahko sklepajo tudi z delavci v dopolnilni blagajni.

Deželna odbornica za delo Angela Prandi se je že odzvala na zahtevo goriške občine in napovedala, da bodo v kratkem vzeli v pretres omenjeno tematiko in zagotovili brezposelnim še večjo pomoč. Odbornica je izrazila tudi razpoložljivost na sodelovanje pri tehničnem omizju, ki bi bilo posvečeno zaposlitvenim programom in za sklic katerega se zavzema ravno goriška občina.

GORICA - Nula-Nula prvič zunaj Slovenije

Zabavno, vzgojno in brez pridigarjev

»Z glavo na zabavo« preko 300 mladih iz Gorice, Doberdoba in Špetra

Ko govorimo o skupinski zabavi, imamo navadno v mislih večere in noči. Včeraj je v Kulturnem domu bilo drugače. Drugi in tretji razredi nižjih srednjih šol iz Gorice, Doberdoba in Špetra v Benčiji ter prvi razredi slovenskih goriških višjih srednjih šol so na zabavo prišli v jutranjih urah.

Naslov pobude »Z glavo na zabavo« bi lahko pomenil resno predavanje o tem, kako naj se omejimo pri pitju in odpovemo pahljaci mamil, ki oblegajo mlade. Ničesar takega nismo poslušali in videli. Šlo je za zabavo z nizom razpihnih točk: od glasbe do čarodernih vragolij, od igranja na kitaro do pihanja v balonček za merjenje alkohola, od anketnih vprašanj do ritmičnega plesa vključno z »vlakcem«, od nastopa na odru nekaterih šolnikov, ki so morali dokazati »refleksje pri zaviranju vozila«, do vdorov vodnika Pižame v dvorano med prisotne, kjer jih je s pomočjo animatork postavljaval v zadrego s številnimi vprašanji in vključevanjem v ritme dogajanja. Vmes se je z globokim glasom id daljave in ob spremljavi mestoma srhljivih prizorov na ekranu oglaševal »Big Father« z opozorili predvsem glede prometno vozniške narave.

Skupina Nula-Nula (v smislu nič alkohola), ki je izvedla program, je bila prvič zunaj ozemlja Republike Slovenije. Z njo sta bila v dvorani prisotna svetovalec predsednika republike Danila Türk, Franc Hočevar, in predsednik fundacije prirediteljev Saš Krvos. Zraven njih so se dele ravnateljice šol, učno osebje pa je bilo z dijaki, kar je pravilna izbira. Če dodamo dobro organizacijo neposrednega prireditelja ZSKD v smislu prihoda in odhoda ter točne porazdelitve razredov po sedežih, smo nakazali tiste pogoje, ki zagotavljajo mestoma evforično zabavo, a brez preseganja labilne meje, ko množica več kot 300 mladih po zakonih skupinskih dinamik lahko spremeni prijetno počutje v sžganje. Nič slednjega torej, kar nakazujejo ostalim pobudnikom - SKGZ, Kulturni dom, KB center in Fundacija Goriške hranilnice -, da s takšnimi ponudbami nadaljujejo; v mislih imamo tudi prireditev »Nariši nov dan«, ki je v podobnem okviru potekala spomladi. Tudi dilema, ali je tukajšnja mlada populacija v zadovoljivem sozvočju z glasbenimi ponudbami iz osrednje Slovenije, z besednimi igrami, domisljicami in telesnimi grimasami, se izkazuje kot postopoma premostljiva. Drobec: oštevilčenje razredov je v Sloveniji drugačno od našega, ali pa: na nekatere melodije se naši dijaki niso odzvali, pa si je povezovalce izmislil in vprašal, naj poskušajo z »Bandiera rosa«. Sproščeno, neobremenjeno in uspešno.

Po dogodku se lahko vprašamo nekaj drugega. Koliko lahko vpliva na mlado populacijo eno takšno samcato jutro s sporočili glede ne-pitja, ko pa se po radiu in časopisih od pomladi sem vrstijo pozivi na pokusejne kraskih, briških, priobalnih, celinskih, obmejnih in še kakšnih rujnih kapljic ob spremljavi suhega, praznega, kuhanega, na raznju pečenega in še kakšnega mesa ter ostalih prehranbenih bomb? Na eni strani dve uri sporočil o vzdržnosti, na drugi bombardiranje z vabili k spreminjanju svojega telesa v kurilnico.

Že vem za odgovor: vsakdo naj se odloča s pametjo. Skrivanje za prstom! Če bi mlajši imeli nekaj več izkušenj, bi morali povedati takole: Mladi smo iz lipovega lesa - iz nas lahko naredite besa ali boga.

Aldo Rupel

Veselo razpoloženje v goriškem Kulturnem domu

GORICA - Kinoateljejev nagrajenec

Miroslav Janek, avtor z veliko začetnico

GORIŠKI LOK Mirko Brulc, obračun in zahvala

Gost prve klepetalnice Goriškega loka v novi sezoni bo novogoriški župan Mirko Brulc ob izteku mandata. Po ustaljenem vzorcu bo klepetalnica v čitalnici Feigllove knjižnice v goriškem KB centru, in sicer jutri, 15. oktobra, ob 18. uri.

Kot znano, Mirko Brulc ni kandidiral za tretji županski mandat. Ob zaključku dveh mandatov pa se seveda neštev zanimivih tem, ki zaslužijo, da se o njih javno pomenimo z županom. V prvem desetletju tretjega tisočletja je Nova Gorica doživela pravo soseslje zgodovinskih dogodkov, od priprav na vstop Slovenije v EU, do dejanskega vstopa in fizičnega padca meje med dvema Goricama ob vstopu v območje schengna, kar je prispevalo k vse večjemu pretakanju tukajšnjega prebivalstva čez nekdanjo mejo. Poudarek seveda zasluži Brulčeva aktivna vloga pri tkanju tvornih odnosov z goriškimi občinskimi upravitelji, zato da bi odpravili ovire na poti konkretne integracije dveh mest. Posebno pozornost pa je novogoriški župan namenil ravno slovenski narodnostni skupnosti v Italiji, saj je od začetka svojega županovanja upošteval »zamejske« Slovence med svojimi prioritetskimi skrbmi. Zato bo jutrišnja klepetalnica Goriškega loka priložnost za obračun pestrega in živahnega upravnega obdobja, bo pa tudi priložnost, da se goriški Slovenci javno zahvalimo županu Brulcu.

Organizatorji pri Goriskem lo-
ku napovedujejo, da gostje naslednje
klepetalnice bodo predstavniki itali-
janske narodne skupnosti v Sloveni-
ji; z njimi bo tekla beseda o stanju in
perspektivah italijanske manjšine.

MIROSLAV JANEK

Letošnji prejemnik nagrade Darko Bratina - Poklon viziji je Miroslav Janek, češki avtor dokumentarnih filmov, scenarist in direktor fotografije, med drugim montažer filmov Godfreyja Reggia. »To je avtor z veliko začetnico,« je povedala Mateja Zorn, ki je pri Kinoateljstvu odgovorna za podeljevanje Bratinove nagrade, ob včerajšnji razglasitvi nagradna.

Janeka nagrajujejo, ker »prepričljivost njegovega opusa je pozornost do družbenega obrobja. Vedno znova ga obravnava z globokim spoštovanjem in spontanim pripovednim čutom. Teme Janekovih del, včasih presunljivo dramatične, so podvržene postopku despektakularizacije, nasprotno od tega, kar je vaje videti in sprejeti današnji gledalec. Slepci, sirote, cigani ali osebe, ki so obravnavane kot "drugačne", zaradi posebne umetniške nadarjenosti ali pomembne vloge v družbi (kot na primer nekdanji predsednik Václav Havel), so brez kakršnekoli retorike in s prefinjeno pripovedno treznostjo prestavljene na raven, ki jo gledalec spozna za svojo, s čimer postane pojem "drugačnosti" nejasen in vprašljiv. Raznolikost avtorskih vlog, ki jih Janek opravlja - režiser, scenarist, montažer, direktor fotografije -, vključujoč njegove izkušnje sodelovanja z mednarodnimi avtorji ali vloge soavtorstva, potrjujejo dejstvo, da gre za popolnega filmskega avtorja, ki se raje posveča vrednotenju družbenih vsebin kot samouveljavljanju.«

Janek bo od 1. do 4. decembra Kinoateljjev gost. Podelitev nagrade bo letos prvič v Novi Gorici (Kulturni dom, 4. decembra), še pred tem pa bodo nagrajenca predstavili v Ljubljani (Kinodvor, 1. decembra), v Vienu (kino Visionario, 2. decembra), v Gorici (Hiša filma, 3. decembra) in Trstu (gledališč Mela, 3. decembra). V omenjenih mestih bodo projekcije Janekovih filmov in pogovor z avtorjem, medtem ko bo v Gorici z njim strokovna delavnica. Namenjena bo tako profesionalcem na področju filma kot tudi študentom kulturoloških, filmskih in medijskih smeri; delavnica bo brezplačna in v angleščini. »Nagrada dobiva formo monografskega festivala, ki poteka v petih različnih mestih. Ne ločuje jih velika kilometrska razdalja, so pa kulturno zelo različna, če ne tudi oddaljena. Ta kulturna raznolikost gradi bogastvo našega širšega medregijskega prostora,« pravijo pri Kinoateljstvu, kjer računa, da bodo s tem spodbudili kulturne stike in izmenjave. Z ureditvijo dogodka v skupni fizični prostor Gorice in Nove Gorice pa želijo ponuditi tukajšnjim ljudem priložnost za medkulturno druženje, kar je bila Bratinova vizija.

Janekova filmografija obsega preko 40 del različnih žvrst, dokumentarni film pa je njegova najljubša forma. »Zapisan je film,« pravi Moreno Miorelli, umetniški direktor Postaje Topolove, kjer se je stkal odnos z Janekom. Snemati je začel pri 15 letih in pri 22 letih posnel preko 80 kratkih filmov. Njegova profesionalna pot se je začela na Češkoslovaškem in nadaljevala v ZDA, kamor je emigriral leta 1980, star 26 let. Iz ameriškega obdobja izstopa njegovo sodelovanje v vlogi montažerja z Godfreyem Reggim, znanim po filmih Koyaanisqatsi in Powaqqatsi. Leta 1995 se je na povabilo češke televizije vrnil v Prago.

Kinoatelj napoveduje še Film Video Monitor z italijansko premiero dokumentarnega filma »Alma M. Karlin: Samotno potovanje« v četrtek, 21. oktobra, ob 20.45 v goriskem Kinamavu in deseto postajo čezmejnne okoljske karavane Soča sočja, ki bo jutri, 15. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah z gostoma Ivanom Janezom Marušičem, agronomom in krajinskim arhitektom, ter Aldom Ruplom, pedagogom, pohodnikom in kajakašem.

GORICA - V Kulturnem domu Ciril Zlobec z zadnjo pesniško zbirko

Nismo gluhi z poezijo

Svoja najintimnejša čustva in spoznanja, zaznamovana s smrtjo, je pesnik razodel številnemu občinstvu

Nadja Marinčič
ob Cirilu Zlobcu
predstavlja
njegovo zadnjo
pesniško zbirko

BUMBACA

Ciril Zlobec je svoja najintimnejša čustva in spoznanja še enkrat razodel Goričanom. Pesnik, ki letos praznuje svojo 85-letnico, je bil prvič gost Kulturnega doma leta 1982, nato se je še večkrat vrnil med goriske prijatelje. Srečanja z njim so bila vsakič občutena, tako je bilo tudi v torek. Po pozdravu ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela je o Zlobčevi zadnji pesniški zbirki »Tiho romanje k zadnji pesmi« spregovorila Nadija Marinič. Preletela je pesnikovo življenje in posebno pozornost namenila pesmim iz zadnje pesniške zbirke, ki obravnavajo temo smrti in bolečine preživelih. Zlobec je namreč več pesmi posvetil svoji hčerki Varji, ki je po neozdravljivi bolezni umrla leta 2007. »Emotivno človek

ne uspe sprejeti smrti,« je povedala Marinčičeva in podarila, da je edino s spomini mogoče oživiti srečo lepih trenutkov.

»Pred dvema letoma sem bil zadnjič gost goriškega Kulturnega doma. Takrat sem predstavil zbirko, ki se je zaključil s smrtjo moje hčerke Varje. Od bolečine nisem uspel prebrati do konca svojih pesmi, goriška publika, ki me je poslušala, pa me je sprejela z velikim sočutjem. Zato sem bil ob zaključku predstavitve zadovoljen, da sem razkril svojo bolečino, spregovoril o problemu smrti mladega človeka in nerazumljivem vprašanju, zakaj otroci umirajo pred starši,« je povedal Zlobec in izrazil zadovoljstvo, da je bila za torkovo pred-

stavitev njegove zadnje pesniške zbirke dvorana polna. »Moji kolegi pesniki se vedno tožijo, da so dandanes ljudje vse bolj gluhi z poezijo. Zato se tudi sam vedno bolj, da ljudje ne bodo prišli na predstavitev mojih zbirk,« je še povedal Zlobec in ugotavljal, da živimo v času, ko je unifikacija misli šla v nasprotno smer od tiste, ki so jo izbrali pesniki. »Današnji čas je najnevarnejši za človeštvo, čeprav ni več vojn. V podzavesti ljudi narašča nezadovoljstvo, saj se z uniformirano informacijo ustvarja človeka brez lastne podobe. Po drugi strani pesniki upodabljamo človeka kot individualca in smo pozorni na njegove potrebe in stiske,« je poudaril pesnik in opozoril, da je tudi EU ubrala pot tržne ekonomije, ki bi hotela, da po vsem svetu »konzumiramo« iste proizvode.

Zlobec je v nato prebral nekaj svojih pesmi. Začel je s soneti iz ciklusa »Pomladni pogovori z mrtvo hčerko ali parabola o cvetoči češnji«. »Na svojem posestvu na Krasu sem pred mnogimi leti zasadil češnjo. Moja hčerka se je nanjo zelo navezala in vedno trdila, da je to njena češnja. Ko je odrasčala, se je vedno pozanimala zanj. Spraševala je, ali cveti, ali je dobro obrodlja,« je povedal, nakar je prebral še pesmi iz ciklusa »Ah, ti moji kramski bori«. »Ko sem od žalosti zbolel in skoraj zbolel, sem se zatekel k borom. V gozdu sem rjovel od bolečine zaradi smrti hčerke, to pa je bila učinkovita terapija,« je zaupal Zlobec udeležencem srečanja. Nadja Marinčič je med drugim poudarila, da je zadnja Zlobčeva pesniška zbirka plemenito dejanje ljubezni. Po njenih besedah je Zlobec bralcem razodel najintimnejša čustva in spoznanja, ki bi jih lahko tudi zamolčal. »Njegov etični čut pa ga je silil, da jih je razodel bralcem,« je poudarila Marinčičeva, ki je za zaključek svoje predstavitve Zlobčeve zbirke dejala: »Marsikdo je doživel izgubo, ki ga je zaznamovala, a življenje gre vsekakor naprej.« (dr)

NOVA GORICA - Jutri v mestni hiši in na dvorcu Zemono

Romano Prodi hkrati častni doktor in občan

Univerza mu podeljuje priznanje v okviru praznovanja petnajstletnice začetkov delovanja

Župan Brulc ob Prodiu aprila 2004, ko je na goriškem županstvu tedanji predsednik Evropske komisije prejel v dar kos mejnega zidu s trga pred severno goriško oziroma novogoriško železniško postajo

BUMBACA

JAMLJE - Po Barkolani sprejem Jesih in Merljak prisluhnili društvom

Državni sekretar in funkcionar sta se na Dulcinei udeležila nedeljske regate

Člani posadke jadrnice Dulcinea, ki se je v nedeljo udeležila tržaške Barkolane, so se po regati odpravili v večnamenski kulturni center v Jamlje, kjer so društva Sidro, Jadro, Tržič in Kremenjak pripravila sprejem za državnega sekretarja na ministrstvu za Slovence v zamejstvu in po svetu, Borisa Jesiha, ter za državnega funkcionarja Rudija Merljaka, ki sta se na krovu Dulcinee udeležila Barkolane. Ob predsednikih omenjenih društev so na sprejemu bili prisotni še podžupanja občine Doberdob Luisa Gergolet, predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka, vodja glasbeno-mirovniške fundacije Beli Golob Gianni Rijavec in poveljnik tržiških karabinjerjev Sante Picchi.

Gostoma je zapela dekliška skupina Kremenjak pod vodstvom Kristine Frandolič, nakar je predsednik Sidra Marko Frandolič dejal, da je počaščen, da je s posadko Dulcinee sodeloval na 42. Barkolani. Naglasil je, da je Dulcinea jadrnica miru in sožitja. Predsednica Kremenjaka, Bruna Visintin, je gostoma orisala bogato društveno delovanje, od tečajev diatonične harmonike do obujanja vaških običajev. Dodala je, da društvo prireja de-

javnosti za otroke in mlade, kar je za kraško vas zelo pomembno. Predsednik Jadrna, Karlo Mucci, je povedal, da je društvo nastalo iz potrebe po povezovanju Slovencev v Laškem, pomembno pa je dejstvo, da z večinskim narodom gojijo odlične odnose. Pri društvu se zavzemajo tudi za tesnejše stike s Slovenijo in s korškimi Slovenci. Gianni Rijavec je nato predstavil delovanje in cilje mednarodne fundacije Beli golob. Podčrtal je mirovniško poslanstvo organizacije, ki si je za simbol izbrala belega goloba, in pristavil, da je bila fundacija deležna prestižnih priznanj; med njimi izstopata priznanji papeža Janeza Pavla II. in Dalajlame.

V nadaljevanju so se prisotni sročeno razgovorili z gostoma iz Slovenije, Jesihom in Merljakom, ki sta dokazala, da dobro poznata življenjske razmere Slovencev v Italiji. Izrazila sta pripravljenost, da bosta pomagala pri reševanju težav, ki bi ovirale kulturno rast »zamejskega« človeka. Ob koncu sta prejela v dar knjigo in plaketo društva Kremenjak, pa tudi vabilo za udeležbo na 15. Kraškem pohodu Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu, ki bo v nedeljo, 17. oktobra. (pz)

Dulcinea, »jadrnica miru in sožitja«

FOTO SIDRO

Na Univerzi v Novi Gorici so tudi ob letošnjem začetku novega študijskega leta pripravili različne prireditve, ki jih bo letos zaznamovalo praznovanje petnajstletnice začetkov delovanja. Danes tako pričenjajo z novim ciklusom znanstvenih večerov, jutri pa bo na dvorcu Zemono pri Vipavi osrednja akademija ob petnajstem jubileju s svečano otvoritvijo novega akademskega leta. Ob tej priložnosti bo rektor Danilo Zavrtanik podelil priznanje Častni doktor Romanu Prodiu, nekdanjemu predsedniku Evropske komisije, ki ga bo ravno tako jutri (ob 16. uri) v novogoriški mestni hiši župan Mirko Brulc počastil z nazivom častnega občana; sledil bo obisk Trga Evrope - Transalpine, kamor bodo Prodija predvidoma pospremili še predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, župan Sempetra-Vrtojbe Dragan Valenčič, bivši goriški župan Vittorio Brancati ter predstavnika goriških Slovencev, Walter Bandelj (SSO) in Livio Semolič (SKGZ); z goriške občine so sporočili, da župana Ettoreja Romolija ne bo na spregled, ker je zadržan drugje.

Novi ciklus znanstvenih večerov bo začelo današnje predavanje Michaela Grätzela, rednega profesorja na École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL) in vodje Laboratorija za fotoniko in mejne plasti ter prejemnika letošnje nagrade Millennium Technology Prize - z naslovom »Prihod mezoskopskih sončnih celic«. Predavanje, ki bo odprto za javnost, bo ob 20. uri na dvorcu Zemono pri Vipavi; sledil bo razgovor s predavateljem.

Osrednja akademija ob jubileju univerze bo jutri ob 18. uri v koncertni dvorani dvorca Zemono. V znak priznanja za zasluge za razvoj in širitev Evropske unije ter za napredek znanosti in visokega šolstva v Evropi bo častni doktor (Doctor honoris causa) postal Romano Prodi. Enak naziv bodo podelili tudi Michaelu Grätzelu, v znak priznanja za izjemne dosežke na področju sodobnih materialov in sistemov za zajemanje sončne energije. Zasluzni profesor (Professor emeritus) bo postal Antonino Abrami, sodnik vrhovnega sodišča v Benetkah, za pomemben prispevek k mednarodnemu ugledu in razvoju Univerze v Novi Gorici ter vzorno

opravljanje pedagoškega in mentorskega dela. Častni član pa bo postal Neil McN. Alford, profesor za fizikalno elektroniko in materiale na londonskem Imperial College-u, v znak priznanja za njegovo podporo pri raziskavah materialov na Univerzi v Novi Gorici in večletno sodelovanje z raziskovalci s tega področja. Zlato plaketo bo za ključen prispevek pri ustanovitvi in razvoju doktorskega programa Molekularna genetika in biotehnologija Univerze v Novi Gorici prejel Francisco Ernesto Baralle, generalni direktor Mednarodnega centra za gensko inženirstvo in biotehnologijo (ICGEB) v Trstu. Priznanja Alumnus Primus bodo prejeli študentje, ki so diplomirali kot prvi iz svoje generacije vpisanih študentov, priznanja Alumnus Optimus pa diplomanti, ki so v posameznem študijskem letu dosegli najvišjo povprečno oceno študija. Priznanja bodo prejeli tudi diplomanti iz Poslovno-tehniške fakultete, Fakultete za znanosti o okolju, Fakultete za humanistiko, Fakultete za aplikativno naravoslovje, Visoke šole za vinogradništvo in vinarstvo ter iz Visoke šole za umetnost. V ponedeljek pa bodo v prostorih Univerze podelili vpisne listine novi generaciji študentov 1. in 2. stopnje na Fakulteti za znanosti o okolju, Poslovno-tehniški fakulteti, Fakulteti za aplikativno naravoslovje, Fakulteti za humanistiko, na Visoki šoli za vinogradništvo in vinarstvo ter na Visoki šoli za umetnost.

Začetki Univerze v Novi Gorici segajo v leto 1995, ko je bila ustanovljena Fakulteta za znanosti o okolju - prva mednarodna podiplomska šola v Sloveniji, ki sta jo ustanovila mestna občina Nova Gorica in Institut Jožef Stefan iz Ljubljane. Zaradi uvedbe novih študijskih programov in širitve znanstvenoraziskovalne dejavnosti so se leta 1998 reorganizirali in preimenovali v Politehniko Nova Gorica, leta 2006 pa spremenili status in postali Univerza v Novi Gorici. Prvim soustanoviteljem sta se kasneje pridružila še občina Ajdovščina in Znanstvenoraziskovalni center SAZU iz Ljubljane. Danes se pedagoška dejavnost na novogoriški univerzi izvaja v okviru petih fakultet in dveh visokih šol, raziskovalna dejavnost pa poteka v petih laboratorijih in treh centrih. (km)

GORICA - »Paler iz Brd«, knjiga Marjana Terpina

Briška trma in politika

Za pisca narobe, da se krovní organizaciji vmešavata v politiko: »Zelo lahko je izgubiti pravo smer«

Goriška Mohorjeva družba je v ponedeljek v Galeriji Ars predstavila svojo zadnjo knjižno novost, delo Marjana Terpina »Paler iz Brd«. Znani podjetnik, prosvetni delavec in politik je ob svojem 70. življenjskem jubileju, ki ga je slavil v nedeljo, objavil knjigo spominov, v kateri pripoveduje zgodbe o družini, rojstnem Števerjanu, ljudeh in politiki. Ker je pri tem hotel rešiti pozabe delček korenin, je dal knjigi naslov po očetu, ki so ga imenovali Paler.

V imenu GMD je Marija Češčut povedala, da je založba prav rada objavila Terpine zapise, ob tem pa je spodbudila tudi druge protagoniste našega prostora, naj pišejo, saj so taka in podobna dela sicer oseben pogled na stvarnost, obenem pa tudi dragocen zgodovinski vir. O knjigi sami je novinarka Erika Jazbar najprej poudarila avtorjevo navezanost oz. pravo ljubezen do Števerjana, lastne zemlje, na kateri pri ljudeh čutiš ponsno identiteto. Prav Brdom ter spominom na njihovo preteklost in osebnosti je posvečen lep del knjige. Terpin seveda pripoveduje tudi o Palerjevem rodu in njegovi gospodarski dejavnosti, največ pozornosti pa posveča politiki, dogodkom iz naše polpretekle zgodovine, srečanjem z vidnimi politiki v času prve italijanske republike, prizadevanjem za ustanovitve, rast in razvoj stranke Slovenske skupnosti. S posebnim ponosom opisuje, kako je doživil osamosvojitve Slovenije, eno najlepših strani naše zgodovine.

Jazbarjeva se je po krajši predstavitvi v živo pogovarjala s Terpinom, ki je na svež in

Marija Češčut, Marjan Terpin in Erika Jazbar

živahen način obudil marsikatero anekdoto iz let, ko je bil kot politični tajnik ali predsednik stranke zraven v pomembnih trenutkih. Spregovoril je o trmi Bricev, ki jih ohranja zavredne in dejavne, o »naravnem procesu«, prek katerega mladi pojejo v vaškem zboru in nato prek človeških stikov, prosvetnega in kulturnega delovanja pristanejo v politiki. Z zadovoljstvom gleda na to, kar je v življenju naredil, je izjavil brez nostalgije, saj je trdno prepričan, da si ne moremo dovoliti, da bi joka-

Avto in skuter trčila

V Ulici Aquileia v Gradšču je včeraj okrog poldne prišlo do prometne nesreče. Trčila sta avtomobil tipa toyota yaris in skuter, ki ga je upravljal 24-letni S.F.; po trku je mladenič padel na tla in drsel po asfaltu kakih šest metrov. Zlomil si je gleženj in utrpel več udarcev, zaradi česar so ga prepeljali v goriško bolnišnico, kjer so ga sprejeli na zdravljenje.

Ogrevanje s 15. oktobrom

Od jutri dalje je dovoljeno prižgati centralno kurjavo za največ štirinajst ur na dan v 47 italijanskih pokrajinah; med njimi je tudi Gorica, so včeraj sporočili iz rimskega sedeža organizacije Confedilizia.

Za večjo varnost na delu

Zdravstveno podjetje iz Gorice bo prihodnji torek skupaj z zvezami industrialcev, obrtnikov, kmetov in trgovcev podpisalo protokol o varnosti na delovnem mestu. Podpisniki se bodo zavzeli za dvig varnostnih standardov.

Izključenost in solidarnost

Na Mirenskem gradu bo danes 18.30 okrogla miza na temo izključenosti in solidarnosti, ki jo prireja društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote; med govorniki bo goriški psihiater Bernard Spacapan.

Laboratorij UTE razstavlja

V Kulturnem domu v Gorici bodo jutri ob 11. uri odprli likovno razstavo laboratorija univerze za tretje starostno obdobje UTE iz Gorice z naslovom »Spoznavajmo naš teritorij: skozi umetnost, književnost, glasbo in zgodovino Furlanije-Juljske Krajine«.

Fotografije Bojana Radoviča

V Pilonovi galeriji v Ajdovščini bo jutri ob 19. uri odprtje razstave fotografij Bojana Radoviča z naslovom »Imitari - Ikona«.

Paolo Brosio o Međugorju

V športni palači v Bračanu bo jutri ob 18. uri predavanje novinarja Paola Brosia, ki bo spregovoril o svojem obisku Međugorja in odkritju vere.

Iranski monoteizmi

V deželnem avditoriju v Gorici bo danes in jutri od 16.30 dalje potekal posvet na temo Iranski monoteizmi, ki ga prireja združenje Oriens.

GORICA - »Paler iz Brd«, knjiga Marjana Terpina

Briška trma in politika

Za pisca narobe, da se krovní organizaciji vmešavata v politiko: »Zelo lahko je izgubiti pravo smer«

Goriška Mohorjeva družba je v ponedeljek v Galeriji Ars predstavila svojo zadnjo knjižno novost, delo Marjana Terpina »Paler iz Brd«. Znani podjetnik, prosvetni delavec in politik je ob svojem 70. življenjskem jubileju, ki ga je slavil v nedeljo, objavil knjigo spominov, v kateri pripoveduje zgodbe o družini, rojstnem Števerjanu, ljudeh in politiki. Ker je pri tem hotel rešiti pozabe delček korenin, je dal knjigi naslov po očetu, ki so ga imenovali Paler.

V imenu GMD je Marija Češčut povedala, da je založba prav rada objavila Terpine zapise, ob tem pa je spodbudila tudi druge protagoniste našega prostora, naj pišejo, saj so taka in podobna dela sicer oseben pogled na stvarnost, obenem pa tudi dragocen zgodovinski vir. O knjigi sami je novinarka Erika Jazbar najprej poudarila avtorjevo navezanost oz. pravo ljubezen do Števerjana, lastne zemlje, na kateri pri ljudeh čutiš ponsno identiteto. Prav Brdom ter spominom na njihovo preteklost in osebnosti je posvečen lep del knjige. Terpin seveda pripoveduje tudi o Palerjevem rodu in njegovi gospodarski dejavnosti, največ pozornosti pa posveča politiki, dogodkom iz naše polpretekle zgodovine, srečanjem z vidnimi politiki v času prve italijanske republike, prizadevanjem za ustanovitve, rast in razvoj stranke Slovenske skupnosti. S posebnim ponosom opisuje, kako je doživil osamosvojitve Slovenije, eno najlepših strani naše zgodovine.

Jazbarjeva se je po krajši predstavitvi v živo pogovarjala s Terpinom, ki je na svež in

GORICA - Leta 1978 podpisali obvezo na strani iz knjige fizike

10.10.10 ob 10.10

Nekdanji maturantje klasičnega liceja Primož Trubar se srečujejo v znamenju ponavljajočih se števil

Na skupinski fotografiji, z leve, Davorin D., Jordan F., Marko Č., Marko B., Simon M., Lovrenc P. in Mauro L.

Po ustaljeni navadi so se v nedeljo, 10.10.10, ponovno zbrali nekdanji licejci - fantovski del maturantov goriškega klasičnega liceja Primož Trubar iz leta 1978, tokrat v znamenju desetic. Ob 10.10 so tradicionalno srečanje začeli s skupinsko fotografijo na Travniku.

V zadnjem letu liceja so vedeli, da se bodo po maturi razšli, ker pa so se lepo imeli skupaj, so na list, ki so ga strgali iz knjige fizike, zapisali in podpisali obvezo, da se bodo ponovno sešli, če prej ne, ob desetletnici mature, in sicer 8.8.88 ob 8. uri in 8 minut. Res so se srečali, a ne samo takrat, temveč tudi enajst let, en mesec in en dan kasneje (9.9.99), pa še minulo nede-

ljo, 10.10.10. Resnici na ljubo so se Marko B., Igor C., Marko Č., Davorin D., Mauro L., Simon M., Lovrenc P. srečevali tudi ob okroglih obletnicah mature, ob 40. rojstnem dnevu in na lanskem skupnem srečanju z Abrahamom. V svojo sredo so po prvem snidenju s posebno listino kooptirali še sošolca iz gimnazije Jordana F. ter pet deklet. Nekajkrat so se nenačrtovano in prav neradi zbrali na pogrebih dveh sošolcev, Ivana S. in Anamarije F. ter postrežnika Nikota Z. (ki je bil skupaj s tehnikom Oskarjem U. priča sklenjenih dogovorov).

Vsakič velja pravilo, da odsotni naslednji plačajo večerjo vsem ostalim: to bo

tudi tokrat moral storiti eden izmed njih, ki je zaradi »nujnih opravkov« na drugem koncu sveta »šprical« tokratni rendez-vous. Po kavici so se odpravili najprej na pokopališča se poklonit spominu na pokojna sošolca in postrežnika, nato še na kosilo v Doberdob. V prijetni družbi so obujali spomine na dijaška in mladostniška leta ter si izmenjali informacije glede zadnjih novic iz življenja posameznikov. Po kosilu so šli vsi skupaj pozdravit nekdanjo postrežnico, Anico P. iz Štmavra, ki je bila obiska srečna in jih je pogostila z domačim pecivom. Ob koncu so si veselo in hvaležno segli v roke z željo, da bi se vsi ponovno sešli prihodnje leto, 11.11.11. Ob 11.11, seveda.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Benvenuti al sud«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Step up«.
Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Quella sera dorata«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.10 - 22.15 »Benvenuti al sud«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.20 »Step up« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Innocenti bugie«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Una sconfinata giovinezza«.
Dvorana 5: 17.40 - 19.50 - 22.00 »The Town«.

Razstave

12. FOTO SREČANJE v organizaciji Skupine 75: v soboto, 16. oktobra, ob 18.30 v Galeriji 75 v Števerjanu odprtje razstave fotografij članov društva SVIT (Celje).

OB STOLETNICI SMRTI CARLA MICHELSTAEDTERJA bo v nedeljo, 17. oktobra, ob 11. uri odprtje razstave »Far di se stesso fiamma« v razstavnih prostorih Fundacije Goriške hranilnice v Ul. Carducci 2 v Gorici.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah odprto; tel. 0481-78125.

Šolske vesti

AD FORMANDUM v Gorici sprejema vpise na tečaja pridobivanja in oblikovanja digitalnih slik (60 ur) in splošnega knjigovodstva (60 ur). Tečaje sofinancira Evropski socialni sklad. Kotizacija znasa levro na uro tečaja; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu

TEHNIKE UPRAVLJANJA IN PRODAJE TURISTIČNIH STORITEV: Ad formandum sprejema vpise na tečaj po maturi v sodelovanju s podjetji. Pogoji za vpis: status brezposelne osebe, opravljena matura na višji srednji šoli, bivališče v Furlaniji Julijski krajini; dopolnjenih 18 let; trajanje: 540 ur (300 ur v razredu in 240 ur delovne prakse); honorar za prisotnost na delovni praksi: 2,30 evra na uro. Tečaj je brezplačen. Potrdilo o obiskovanju; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

DRUŠTVO TRŽIČ prireja razgovorni tečaj slovenščine na sedežu društva v Ul. Valentinis 84 v Trziču. Prvo srečanje bo 18. oktobra ob 18 uri.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo ob martinovem v soboto, 13. novembra, enodnevní avtobusni izlet v Spilimbergo in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŽBA ROGOS prireja vodene naravoslovno-zgodovinske izlete na goriškem Krasu, ki bodo trajali eno uro in pol se bodo zaključili s prigrizkom, ki ga bodo ponudile različne kmetije ali kleti: v soboto, 16. oktobra, zbirališče ob 14. uri pred muzejem na Debeli Griži, sledil bo vodeni ogled muzeja prve svetovne vojne ter sprehod v spremstvu naravoslovnega vodiča do gostilne Devetak na Vrhju; informacije in rezervacije po tel. 0481-784111, 333-4056800 in inforgos@gmail.com.

KMEČKA ZVEZA prireja v nedeljo, 17. oktobra, tradicionalni izlet na praznik kostanja Burnjak v Gorenji Tarbij. Odhod avtobusa iz Krmina ob 9. uri, na

križišču z državno cesto Gorica - Videm; informacije in vpisovanje sprejemajo na sedežih Kmečke zveze v Trstu in Gorici ali po tel. 040-362941 in 0481-82570. Cena izleta je 35 evrov in vsebuje prevoz, kosilo in 1 kg domačih beneških jabolk.

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet ... na obisk k zvernicam iz Režije« v soboto, 30. oktobra; informacije in prijave do zasedenosti razpoložljivih mest (število mest je omejeno) v dijaškem domu Simona Gregorčiča v Gorici, Ul. Montesanto 84, tel. 0481-533495 od 14. do 17. ure.

Obvestila

OK VAL sporoča, da so se v telovadnici v Doberdobu začeli treningi minivolleya, treningi odbojke under 12 dečki in deklice in otroška telovadba za predšolske otroke; vpisovanje in informacije po tel. 328-1511463 (Ingrid) ali okval@virgilio.it.

AŠZ OLYMPIA GORICA začenja športne dejavnosti za leto 2010-11: predšolska telovadba, ritmika, oročna telovadba, minivolley, odbojka in športni ples; informacije in vpisovanje po tel. 335-5952551 (Damijana Češcut).

DRUŠTVO VIPAVA na Peči organizira tečaje modernega plesa hip-hop s trenerko Jelko Bogatec za otroke od 5. leta in za mlade do 14. leta starosti; informacije in vpisovanje po tel. 348-3047021 (Barbara).

KMEČKA ZVEZA vabi na enogastro-nomsko degustacijo, ki jo prireja v sodelovanju z gostiteljem v petek, 15. oktobra, ob 20. uri v restavraciji Rosenbar v Gorici. Ob priložnosti bodo priznani vinarji z obeh strani meje predstavili svojo rebulo in njeno združitev z morskimi okusi. Predviden je organizacijski prispevek 45 evrov; rezervacije in informacije na sedežu Kmečke zveze v Gorici.

KRUT obvešča, da bo goriški urad odprt ob torkih od 9. do 13. ure (tel. 0481-530927).

DIGITALNA TELEVIZIJA - občina Sovodnje ob Soči in Deželni odbor za komunikacije Corecom vabita na informativno srečanje o dokončnem prehodu iz analogne v digitalno tehniko, ki se bo zgodil decembra. Srečanje bo v torek, 19. oktobra, ob 20. uri v dvorani Zadržne banke v Sovodnjah. Sodelujeta predsednik in čla-

info: www.triesteturismo.net

Kulinarika, domači kruh in tipični proizvodi

Lokanda Devetak Vrh, pekarna slašičarna bar Il Fornaio Cozzutti, jestvine Mosetti in Tutti di Market (Peter Povšič) Gorica, Gradina Doberdob, Qubik bar KinemaxTržič - KB Center

“V znamenju praznikov”

Predstavitve dobrot Okusov Krasa in otvoritev razstave

Kmečki utrinki – Diego Geri, Miš maš – Sonja Ozbič
Buča, buče, z bučo – Marina Sturman

Jadranski koledar 2011 – Sveti dnevi
KD Kraški šopek Sežana – Pevke ljudskih pesmi

Petek, 15. oktobra, ob 18.30
Sprejemni center Gradina – Doberdob (Info tel./fax 0481784111)

Vabljeni vsi ljubitelji Okusov Krasa na Goriškem
V sodelovanju s Fotovideo Trst 80, Založništvom tržaškega tiska in krajevnimi proizvajalci

Mali oglasi

IŠČEM KNJIGI Biologija 1 - Celica in Predsokratiki - Sovre; tel. 0481 882592 ali 338-7124855.

Prireditve

V KNJIŽNICI V RONKAH prireajo srečanja s pravljicami v italijansčini in slovenščini za otroke med 3. in 7. letom starosti: danes, 14. oktobra, ob 16.30 »Storie da ridere«; informacije po tel. 0481-477205.

KNJIGA OB 18.03: danes, 14. oktobra, v dvorani APT goriške železniške postaje bo Pino Casamassima predstavil svojo knjigo »Armi in pugno. La storia del Nord Est tra politica, terrorismo e criminalità«; predstavila ga bo Silvio Maranzana.

OB STOLETNICI SMRTI CARLA MICHELSTAEDTERJA bo v petek, 15. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Editrice Goriziana na Korzu Verdi 67 v Gorici predstavitev publikacije »L'inquietudine e l'ideale. Studi su Carlo Michelstaedter«; sodelovali bodo Sergio Tavano, Marco Grusovin in urednik publikacije Fabrizio Meroi.

KNJIGA OB 18.03 - AVTOBUSNI IZLET: v soboto, 16. oktobra, bo Pietro Spirito predstavil svojo knjigo »L'antenato sotto il mare«; z avtorjem se bo pogovarjal Stefano »Nino« Caressa. Avtobusni izlet v Ogled bo startal ob 11.03 s trga pred železniško postajo; rezervacije po tel. 335-1765415.

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA ANTON GREGORČIČ in skupina mladih Prihodnost prirejata v ponedeljek, 18. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici soočanje med kandidatom za župana mestne občine Nova Gorica Darinko Kozinc in Matejem Arčonom. Srečanje bosta vodili Erika Jazbar in Ivana Paljč.

PD VRH SV. MIHAELA IN ŽUPNIJSKI PASTORALNI SVET GABRIJE - VRH vabita na večer »130 svečk cerkve Sv. Lovrenca«, ki ga bodo oblikovali cerkveni pevski zbor Vrh sv. Mihaela, otroški pevski zbor Vrh sv. Mihaela, DVS Bodeča neža z Vrhja in MePZ Hrast iz Doberdoba v ponedeljek, 18. oktobra. Slavnostno mašo bo ob 19.30 daroval nadškof Dino De Antoni.

KULTURNI DOM GORICA IN SPDG prirejata ob 120-letnici rojstva in 40-letnici smrti pisatelja Franceta Bevka predstavitev knjige »Osapiski navihane« avtorja Jamesa Findlaya Dendryja v četrtek, 21. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Knjigo bo predstavil Rajko Slokar.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Adela Kumar vd. Monai v kapeli bolnišnice Sv. Justa, sledila bo upepelitev; 11.00, Nicolò Macedonio (iz Trsta) na glavnem pokopališču.

DANES V FOLJANU: 9.30, Duilia Chesasa na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Francesco Alessandria iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče; 10.50, Domenica Marin por. Iacuzzo iz bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa in na pokopališče.

DANES V PIERISU: 11.00, Giuseppe Visintin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

KOROŠKA - Odmevi po proslavi ob 90. obletnici plebiscita

Ali so svobodnjaki vse vlekli za nos?

Predsednik ÖVP Martinz o dvoličnosti FPK v zadevi dvojezičnih tabel - Smrtnik o udeležbi na povorki

CELOVEC - Zgodba o praznih obljubah ob zadnjih okroglih in polokroglih jubilejih koroškega plebiscita, katerim je že desetletja priča koroška javnost, še posebej pa jo poznajo koroški Slovenci, ko gre za dvojezične table, se tudi tokrat ponavlja. To je večeraj »odkril« celo partner koroških svobodnjakov (FPK) v koroški vladi, šef ljudske stranke (ÖVP) Josef Martinz. Deželnemu glavarju Gerhardu Dörflerju in predsedniku FPK Uweju Scheuchu je očital »dvoličnost« v zvezi z dvojezičnimi napisi ter obema odrekel vsakršno verodostojnost v tem vprašanju. »Eden govori tako, drugi drugače, na koncu pa ni nobenega rezultata,« je kritiziral Martinz, ki se je obenem spraševal, ali gre samo za razhajanja znotraj FPK ali pa - kar je bolj verjetno - za »zafkravanje«.

Odgovor je Martinz dobil le nekaj ur kasneje, presenetil pa je celo poznavalce koroške politične scene: Scheuch je svojemu partnerju v vladi odvrnil, da se ljudska stranka giblje

JOSEF MARTINZ

»na robu nepomembnosti« in jo bo FPK tudi kot takšno obravnaval. Obenem je potrdil, da bo FPK, ki je večeraj v Šmohorju priredil klavzuro skupaj s predstavniki skrajno desničarske Strachejeve FPÖ (!), pred kakršno koli ureditvijo vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel zahteval ugotovitev številčne moči slovenske manjšine, pred morebitno postavitvijo tabel pa mora na ureditev pristati tudi prebivalstvo prizadetih krajev na posebnem referendumu.

V zvezi s spornim sprevedom v

VLADIMIR SMRTNIK

nedeljo skozi Celovec, pri katerem so prvič sodelovali tudi nekateri predstavniki slovenske narodne skupnosti ter nekateri slovenski občinski odborniki, tudi ker so jim oblasti dovolile, da občino predstavijo v obeh deželnih jezikih, je znotraj manjšine slišati vse več kritičnih izjav. Konkretno, da so Slovenci spet nasledili obljubam - kot že pred plebiscitom leta 1920, ob podpisu Avstrijske državne pogodbe leta 1955, ali v letih 1995 in 2000 ob praznovanjih 75- in 80-letnice 10. oktobra.

Vladimir Smrtnik, ki je v delegaciji občine Bistrica nad Pliberkom sam nosil dvojezično tablo v sprevedu, je svojo udeležbo zagovarjal, ko je dejal, da je odločitev za sodelovanje bila pravilna, čeprav se je politika očitno vrnila v stare struge. V zvezi z govorom Valentina Inzka kot predstavnika manjšine in izjavo deželnega glavarja Dörflerja, češ da je bil govor »razočaranje«, pa je Smrtnik menil, da Inzkov govor »ni bil samo pretehtan in verodostojen prikaz zgodovinskih dejstev, bil je predvsem tudi usmerjen v prihodnost.« Do izrazito nemško-nacionalno usmerjenega slavlja v soboto na dvorišču deželne hiše, kjer je poleg Dörflerjevega napada na Inzka izstopal tudi govornik domovinskih organizacij Rudolf Gallob, ki je v zadevi dvojezičnih tabel uporabljal celo pojem »Endlösung«, torej besedo, ki je vsem znana v zvezi s holokavstom, predstavniki manjšine pa doslej sploh niso zavzeli stališča.

Ivan Lukan

Hebrang: Sanader ni odstopil zaradi EU

ZAGREB - Podpredsednik HDZ in vodja poslanske skupine hrvaške vladajoče stranke Andrija Hebrang je v torek na hrvaški televiziji dejal, da bivši premier Ivo Sanader ni povedal resnice, ko je pred preiskovalno komisijo hrvaškega sabora izjavil, da je lani s premierskega položaja odstopil zaradi teritorialnih pritiskov Slovenije v pogajanjih z EU.

Hebrang je v pogovoru poudaril, da si je prav on izmislil omenjeni razlog za Sanaderjev odstop. Pojasnil je, da je na dan Sanaderjevega odstopa, 1. julija lani, kot vodja poslanske skupine HDZ moral povedati razloge za premierov odhod. Poklical je Sanaderja in ga prosil, naj mu pove razlog za odstop, na to pa je Sanader po Hebrangovih besedah rekel: "Saj se boš že česa domislil." "Ko sem ugibal, da je to zaradi EU in sem o tem nekaj govoril v saboru, me je Sanader poklical in se slado smejal ter je dejal, da bo tudi on rekel tako," je izjavil Hebrang. Visoki uradnik in poslanec HDZ je sicer znan po izjavi, da politiki nikoli ne bi smeli lagati za "več kot deset odstotkov". Sanader je v torek pred parlamentarno komisijo, ki preiskuje okoliščine privatizacije nafte družbe Ina, povedal, da se ni bil pripravljen pogajati o predaji hrvaškega ozemlja Sloveniji v zameno za vstop v EU, potem ko je Ljubljana blokirala hrvaška pogajanja zaradi odprtega vprašanja meje. Obenem je zanikal, da je odstopil zaradi dogodkov v Ini.

KOPER - Od danes do nedelje v Planetu Tuš

Prvi festival evropskega in mediteranskega filma posvečen spominu na Vilka Filača

KOPER - V Kopru bo od 14. do 17. oktobra potekal prvi Festival evropskega in mediteranskega filma. Prva izdaja bo posvečena spominu na Vilka Filača (1950-2008), direktorja fotografije in enega najboljših snemalcev v območju nekdanje Jugoslavije. Festival bo odprl kratki film Lovca oblakov režiserja Mihe Knifca, pri katerem je sodeloval tudi Filač. Program festivala bo osredotočen na evropsko kinematografijo, v katero kot srednjeevropska država sodi tudi Slovenija, je na včerajšnji novinarski konferenci povedala programska vodja festivala Jelka Stergel.

Po besedah direktorja festivala Matjaža Javšnika se obeta pestra paleta dobrih, a žanrsko zelo raznolikih filmov, ki jih s festivalom želijo približati tako starejši populaciji kot mladim, saj so filmi provokativni in bi jim lahko bili v razmislek. Filmi bodo predvajani v Planetu Tuš Koper, projekt pa je podprla tudi koprška občina.

Na festivalu bodo ob Lovcu oblakov prikazali še tri filme, pri katerih je sodeloval Filač. To so francoski Sinjebradec v režiji Catherine Breillat, francosko-japonsko-ameriška koprodukcija Kitajska skrinjica v režiji Wayna Wonga in francosko-grško-turška koprodukcija Goli, pod katero se podpisuje režiser Ali Özgentürk.

V tekmovalno sekcijo festivala je po Javšnikovih besedah uvrščenih 11 filmov. Ocenjevali jih bosta mednarodna festivalska žirija in žirija kritikov Fedeora. Filmi se bodo potegovali za nagrado za najboljšega direktorja fotografije, nagrado občinstva in nagrado iz Kodakovega sklada za mladega obetavnega slovenskega filmarja. Festival bo ponudil tudi dva dokumentarna filma. Duhoviti dokumentarec Zgodovina kuhanja je slovaško-češko-avstrijsko-finska koprodukcija, režijo podpisuje Peter Kerekes. Prikazali bodo še dokumentarec Naslednja finančna kriza: Preveč! v režiji Martina Borgsa, ki pripoveduje o sedanjih krizi kot o začetku neke druge krize.

Organizatorji festivala so pripravili tudi spremljevalni program. V Piranu bo v času festivala potekala scenarijska delavnica, ki jo bo vodil Brendan Ward, profesor scenarijstike na univerzi Columbia v New Yorku. V sklopu delavnice bo v petek potekal pogovor o ustvarjalnosti Vilka Filača. Projekciji dokumentarca Naslednja finančna kriza: Preveč v nedeljo pa bo sledila okrogla miza, ki jo bo moderiral Janez Šušteršič. (STA)

Na festivalu bodo prikazali tudi film Lovca oblakov

SLOVENIJA Konec stavke v javnem sektorju

LJUBLJANA - Stavka v delu javnega sektorja, ki je bila od prejšnjega tedna zamrznjena, se zdaj tudi končana. Po mnenju generalne sekretarke vlade Helene Kamnar je sporazum o reševanju stavkovnih zahtev, ki prinaša konec stavke, dosežek za obe strani. Z njim bo omogočeno nadaljevanje socialnega dialoga, ne povzroča pa finančnih obveznosti, pravi Kamnarjeva.

Kot je povedal vodja stavkovnega odbora 21 sindikatov javnega sektorja Dušan Mišičević, so se dogovorili za reševanje odprtih vprašanj in po njegovem na obeh straneh obstaja pripravljenost, da jih dokončno uredijo. Med njimi je omenil tista glede položajnega dodatka, dežurstev, anomalij v plačnem sistemu, pa tudi vprašanja v zvezi z napredovanji. Glede odprave plačnih nesorazmerij pa za zdaj dogovora še ni.

KRANJ - Pri hišni preiskavi našli tudi precej ukradenega blaga

Za zapahi škofjeloška vlomilca, ki imata na vesti najmanj 17 vlomov

KRANJ - Policisti so od marca do septembra na območju Škofje Loke in Železnike zabeležili večje število vlomov v gostinske in druge lokale. Oktobra so izsledili 25-letnega Škofjeločana in 22-letnico iz Železnikov, pri katerih so tudi našli ukradeno opremo, je včeraj sporočil komandir škofjeloške policijske postaje Janez Šuštar.

Po vrsti vlomov so policisti prišli do podatkov o možnih osumljencih in ju 6. oktobra priprli. Do zdaj nekažnovana storilca naj bi 17 vlomov na območju Škofje Loke in Železnikov izvedla na podoben način, s poškodbo oken ali vrat, pri tem pa izmaknila za okrog 8000 evrov računalniške in druge tehnične opreme, je pojasnil Šuštar. Sedmega oktobra so policisti pri niju izvedli hišni preiskavi in našli večjo količino cigaret, nekaj osebnih in prenosnih računalnikov, dva LCD televizorja, nekaj LCD monitorjev ter računalniško opremo. Poleg tega so policisti pri niju odkrili druge predmete neznanega izvora, po čemer sklepajo, da imata storilca na vesti več kot preiskanih 17 vlomov.

Del ukradenega blaga, ki so ga našli v hišni preiskavi

PU KRANJ

Po besedah vodje sektorja kriminalistične policije v Kranju Boštjana Lindava sodi premoženjska kriminaliteta na Gorenjskem po številu primerov v sam vrh. V prvih desetih mesecih letos so vlomi, tat-

vine in goljufije med okrog 5000 kriminalnimi dejanji namreč predstavljali več kot 4000 primerov. Pri tem so uspešno preiskali okrog 54 odstotkov teh dejanj, je še dodal Lindav. (STA)

GLOSA

V irhastih hlačah in dirndlih

JOŽE PIRJEVEC

Na Dunaju, dva koraka od Opere, je bila proti koncu vojne med zavezniškim bombnim napadom porušena stanovanjska hiša, imenovana Philipp-Hof. Številni ljudje, ki so iskali zaklonišče v njenih kletnih prostorih, so izgubili življenje. Vsaj do aprila 2009 je bilo videti na tem mestu spominsko ploščo z naslednjim zapisom: »Dragi someščani in someščanke! Tukaj je stal do 12. marca 1945 dunajski Philipp-Hof. Tega dne je umrlo zaradi eksplozivnih in vžigalnih bomb na stotine ljudi, ki so pred letalskimi napadi iskali zavetje v kleteh te hiše med globalnim spopadom, povzročenim zaradi uničenja poljskih in angleških mest. Teh dogodkov in vseh civilnih žrtev 2. svetovne vojne tukaj in tam se spoštljivo spominjamo. Kot svarilo in zahtevo vsem vladam sveta: ohranite narodom mir. Okrajna uprava Dunaj-središče«.

Leto kasneje, aprila 2010, je napis izginil. Zamenjal ga je samo majhen bel križ s preprostim napisom: »V spomin žrtvam bombardiranja«. Oktobra 2010 tudi tega skromnega napisa ni več. Ostal je samo bel križ.

Zakaj omenjam to zgodbo? Ker se mi zdi značilna za stanje duha v današnji Avstriji, ki se s svojo temno in bolečo preteklostjo po razpadu cesarstva ne želi soočati. Marija Terezija, Franc Jožef, Sisi - vse lepo in prav. Razpad cesarstva, nastanek Republike »Nemške-Avstrije«, njeni notranji krči, Dolfussov klerofašizem, Anschluss, množični pristanek na Hitlerjev tretji rajh, sodelovanje v kriminalni agresiji druge svetovne vojne, Mauthausen in podobni lagerji, celo trpljenje lastnega prebivalstva - ne hvala! Edini zares občuten spomin je obrambni boj proti Slovencem in plebiscit iz leta 1920. Tudi ta bi za zdavnej utonil v pozabo, če bi ga na Koroškem ne netila atavična narodnostna mržnja.

Na to sem pomislil, ko sem bral govor, ki ga je imel predsednik Narodnega sveta Valentin Inzko na brambovskem slavu ob 90. obletnici plebiscita. Pa tudi, ko sem bral reakcije nanj. Naj prej povem, da me govor povsem ne prepriča. Inzku je treba priznati, da ni bil servilen. Povedal je marsikaj, kar je bilo treba, čeprav se je preveč za-

mudil v osebnih reminiscencah in detajlih, ki niso bili primerni za tisto priložnost. Ker o sodobnosti, kar zadeva Slovence, ni mogel povedati nič dobrega, je na koncu na dolgo in široko govoril o bodočnosti in napovedoval, kakšno bo proslavljanje plebiscita ob njegovi stoletnici. »Leta 2020 bo Koroška še bolj kot danes lahko bratska dežela. Bo dežela, osvobojena strahu in nerazdvojena v glavah in srcih. In Korošci in Korošice bodo sproščeni, suvereni in svobodni ljudje. Ne da bi izgubili svojo identiteto, se bomo pozdravljali z »dober dan« ali »Guten Tag« in se bomo poslavljali s »srečno« ali »auf Wiedersehen« Univ. Prof. Dr. Klinger je nekoč v manjšem krogu razlagal, da slovenske besede »srečno«, s katero se Slovenci poslavljamo, ni mogoče prevesti z »auf Wiedersehen«, temveč točneje z »kdaj se bomo medsebojno spet osrečili?«

»Kdaj se bomo medsebojno spet osrečili, Korošci?«

»Kdaj se bomo medsebojno spet osrečili, bratje?«

»Kdaj se bomo medsebojno spet osrečili, sestre?«

»Bi ne bil ta pozdrav prekrasno geslo tudi za bodoče sodelovanje v naši skupni koroški domovini? V tem smislu: Srečno, Kärnten! Srečno, Koroška! Hvala lepa, buhvonii!«

Te prisrčne besede, predvsem Inzkova izjava, da tudi pripadniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem želijo živeti na »sončni strani«, je izzvala kritiko predsednika svobodnjakov Uweta Scheucha. Haiderjev naslednik je bil ogorčen nad namigom, da se Slovenci na Koroškem ne čutijo enakovredni državljani, in je zato zahteval opravičilo. Ponovno je tudi zahteval preštevande narodne skupnosti in predlagal, da bi morali, kot v času plebiscita leta 1920, vsi občani, kjer žive Slovenci, glasovati za dvojezične krajevne napise ali proti. Skratka, prav nič ni pripravljen »osrečevati« Slovencev. Bojim se, da bodo nemški Korošci čez deset let slavili obletnico plebiscita kor vedno: v irhastih hlačah in dirndlih. In z rjavo nostalgijo v srcih. Pa »Servus!«

VREME OB KONCU TEDNA

Prehodno nas bo obiskala zima

DARKO BRADASSI

Pred nami je nov občutnejši vremenski preobrat, ki nas bo prehodno popeljal v zimo. Pravzaprav smo za ta čas nizke temperature v zadnjih tednih doživeli kar pogosto, ker je bil začetek letošnjega oktobra nadpovprečno hladen in so bile temperature skoraj vedno pod sezonsko normalnostjo. Tokratni vdor severnega arktičnega zraka pa nam prinaša še nekoliko večji mraz in padavine. Predvsem pa odpira vrata novemu spustu severnega zraka v prihodnjem tednu. Skoraj zanesljivo lahko zapišemo, da se bo letošnji oktober zaključil, tako kot se je začel, torej s precejšnjim mrazom in občasno nestanovitnostjo in da večjih otoplitev in daljših obdobjev sončnega vremena po vsej verjetnosti ne bo več.

Severovzhodni vremenski premor je bil le prehodni in je trajal dober teden. Prinesel pa nam je suho in svežo celinsko vremensko sliko s prevladujočim sončnim vremenom. Prevladovali so šibki severovzhodni tokovi, pogosto je pihljala šibka burjica. Jesen se nam je prehodno prikazala v svoji najlepši luči. Anticiklon pa je prvi udarec dobil že včeraj, ko se je južno od nas pomikal sredozemski ciklon. Proti koncu tedna pa bo povsem popustil pred spustom obsežnega območja hladnega in nestanovitnega severnega zraka.

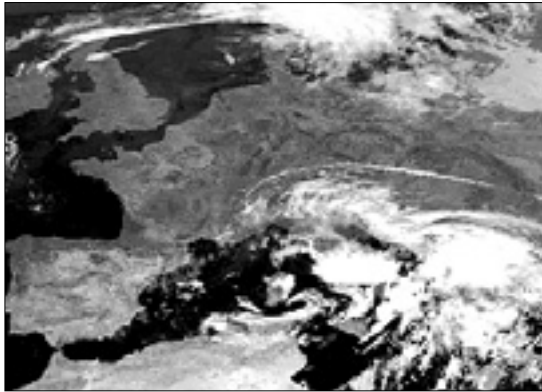
Ostra višinska dolina s severnim zrakom, ki se bo poglobljala nad italijanskim severom, bo dosegla naše kraje v noči na nedeljo. Nad Sredozemljem bo ob vdoru severnega zraka nastal prizemni ciklon, naše kraje pa bo v nedeljo prešla izrazita hladna fronta. V noči na nedeljo se bo vreme poslabšalo. Zračni tlak se bo naglo spuščal. Padavine, med katerimi bodo po vsej verjetnosti plohe in nevihte, se bodo od zahodnih predelov v nedeljo širile proti vzhodu, temperatura se bo spuščala, zapihala pa bo zmerna do močna burja. V nedeljo bo prevladovalo oblačno in deževno vreme. Zalogaj mrzlega zraka, ki bo za fronto dosegel naše kraje, bo precejšen. Na višini 1500 metrov v prostem ozračju pričaku-

jemo, da se bo temperatura pri nas spustila do okrog 3 stopinj Celzija, v Sloveniji še dve ali tri stopinje nižje. Ničta izoterma bo povečini na višini okrog 1700 metrov, meja sneženja pa bo na višini med 1000 in 1200 metrov. Deželne vrhove bo torej pobelila prva letošnja zgovornejša snežna odeja, visoka povečini kakih 10 do 20 centimetrov. Prav gotovo je tako dogajanje v oktobru prej izjema kot pravilo.

Tudi v nižinah in ob morju bo v nedeljo razmeroma mrzlo, najvišje dnevne temperature bodo le malo nad 10 stopinj Celzija, predvsem pa bo občutek mraza povečala okrepljena burja. Sunki v Tržaškem zalivu bodo predvidoma dosegali 80 do 100 km/h. Podobno vreme se bo sprva nadaljevalo še v ponedeljek, nato pričakujemo manjši premor pred spustom nove hladne severne višinske doline, ki bo prinesla novo poslabšanje.

Do vključno sobote bo vreme bolj umirjeno in prijetnejše. Anticiklon nam bo s svojimi zadnjimi močmi podaril še precej sonca, temperature pa bodo razmeroma nizke. V soboto bo že več oblakov, proti večeru bo že možna kakšna predfrontalna ploha.

Na sliki: ciklon je proti nam včeraj preusmerjal precej vlage, za njim se bo danes in jutri prehodno okreplil anticiklon

ODPRTA TRIBUNA

Zakaj za Italijo fašizem ni bil diktatura?

Konec avgusta smo ob dnevu miru po vsem svetu javno obsodili diktature 20. stoletja. Kako jih ne bi, saj so zatrle človekove svoboščine in v končni fazi nekatere od njih povzročile drugo svetovno vojno. Ne vem, kako so ta dan proslavili drugje po Evropi? Na italijanski televiziji so obsodili samo Stalinovo in Hitlerjevo diktaturo! Mussolinijeve niso omenili. Ali je to mogoče? In zakaj je mogoče? Odgovori sledijo v nadaljevanju. Ugotovili boste, da je na tem svetu vse mogoče.

Pred kratkim je izšla knjiga »NEGRI, FROCI, GIUDEI et. co. l'eterna guerra contro altro«, (Črnci, pedri, judje et. co., večna vojna proti drugemu). Napisal jo je časnikar Gian Antonio Stella. Italijansko zgodovinsko opise obsega kar nekaj knjig o italijanskih fašističnih grozodejstvih v Afriki in na Balkanu. Njim ne dajejo velike publicitete. Večjo pozornost posvečajo nekritičnim tekstom do fašističnega režima, prizanesljivejšim in takšnim, ki ga celo opravičujejo in poveljujejo.

Zato Stellova knjiga, ki je pisana brez dlake na jeziku, izstopa iz tega okvirja. Avtor je v njej zbral vse mogoče oblike razizma, prezira, predsodkov in sovraštva do različnih in drugačnih, od prvih ohranjenih zgodovinskih dokazov do današnjih dni. Branje te knjige, ki je nekakšna enciklopedija nasilja, pomaga razumeti, kakšni smo. V 10. poglavju, na primer, z naslovom »E. Kurtz je rekel: Pokončajte te zveri! Ropanje Afrike, dolgov Evropejcev, napake Afričanov,« naveda tudi okoliščine, v katerih sta 1994. leta izgubila življenje časnikarja RAI Ilaria Alpi in Miran Hrovatin.

V nekem drugem poglavju povzema obširne odstavke iz knjige »Italiani brava gente!« avtorja Del Boca, ki je zapisal, da je bila italijanska okupacijska vojska na Balkanu bolj krvoločna kot v Libiji in v Abesiniji. V Abesiniji so umazane posle opravili tujci. Tako je na primer general Graziani organiziral muslimanski bataljon, ki ga je vodil Mohamed Sultan. Pobil je nekaj tisoč duhovnikov in diakonov krščanske koptske veroizpovedi. »Sedaj se duhovniki in redovniki obnašajo, da je veselje,« je Graziani v telegramu cinično sporočil generalu Alessandru Pirziu Biroliju. »Ko si je izpraševal vest o teh zločinih, je zapisal: »Nikoli nisem tako mirno spal.« Na 80. strani je Stella, še vedno navajajoč knjigo »Italiani brava gente?«, zapisal, da so na Balkanu umazano delo opravili Italijani sami.

Tu se bom ustavil. Kogar zanima, kakšni smo kot ljudje bili, kakšni smo in kakšni bomo najbrž ostali, naj si prebere Stellovo knjigo. Ugotovil bo, da nam je nastavlil ogledalo, v katerem se bomo prepoznali in si morda izprašali vest. Sedaj pa k vprašanju, zakaj za Italijo fašizem ni bil dik-

tatura in zakaj ni skriva za vse hudo, storjeno nam in drugim? Zakaj so Nemci opravili katarzo, Italijani, ki so bili s svojim Ducejem Hitlerju celo za vzor, pa ne?

Prejšnji večer sem se le odločil in si ogledal dva DVD, ki mi ju je podaril znanec, italijanski vojak, »ki je prisegel Republiki Italiji.« Angleški dokumentarec se nanaša na fašistične zločine, ki so ga komentirali italijanski zgodovinarji. Drugi DVD govori o fojbah, tragičnih dogodivščinah beguncev, njihovih pričevanjih, o »komunističnih zločinih« itd. Omejil se bom samo na angleški dokumentarec, ki prikazuje posnetke iz Abesinije in z Balkana, predvsem s področja bivše Jugoslavije. Obširno je dokumentirano taborišče na Rabu. Naj povem, da se vojne ne spominjam rad. Šestdeset let sem čakal, da sem obiskal Rabstein, kjer sem v koncentracijskem taborišču preživel skoraj eno leto. Prejšnjo noč sem pri ogledu dokumentarca podoživljal strahote tistih let. In dobil odgovor, zakaj so Nemci imeli Nürnberg, Italijani pa ne. Že res, da je bila Nemčija glavni krivec za drugo svetovno vojno in si je kazen zaslužila. Toda Italija, ki je bila njen zaveznik, je ostala brez krivde. Povojne razmere so ji bile naklonjene. Zaradi računic zaveznikov, predvsem Angležev, je znala stvari obrniti sebi v prid.

Zgodovinarji navajajo več razlogov, zakaj niso kaznovali italijanskih fašističnih kriminalcev. Zavezniki so najprej zaščitili generala Badoglio, ki je podpisal kapitulacijo fašistične Italije. Menili so, da bo organiziral italijansko vojsko proti Nemcem. Pozabili so, da je kot italijanski poveljnik je še pred ukazom Mussolinija 1935. leta s kemičnim orožjem pobijal Abesince. Bombardiral je tudi poslopje britanskega Rdečega križa v Abesiniji, ker naj bi Angleži svetu sporočili vest o italijanski uporabi plinov.

Po sporu Stalin - Tito junija 1948 Sovjetska zveza ni več podpirala dokumentirane zahteve Jugoslavije za izročitev 800 italijanskih vojnih zločincev. Vsi fascikli so šli v arhive. Služili so za izdelavo dokumentarca. Angleži so podpirali zahtevo Italije, da bo sama sodila svojim zločincem. To se ni nikoli zgodilo. Pač pa je kompromitirane fašistične oficirje odstranila iz vojske. Eden glavnih vzrokov, da so prenehali zasledovati vojne zločince, je bil začetek hladne vojne in velika nevarnost, ki jo je Zahod videl v takrat močni Italijanski komunistični partiji pod vplivom Sovjetske zveze.

General Badoglio je umrl v postelji in so ga pokopali z vsemi vojaškimi častmi. Italija je zbrisala iz spomina neprijetno stran svoje zgodovine. In očita genocid nam, ki smo bili njena žrtev.

Gorazd Vesel

HRPELJE - V nedeljo v športni dvorani

Dobrodelni koncert Nika Polesa s prijatelji

HRPELJE - V nedeljo bo ob 18. uri v športni hali v Hrpeljah dobrodelni koncert, na katerem bo nastopil harmonikaš na diatonično harmoniko Niko Poles s številnimi prijatelji, znanimi in uspešnimi glasbeniki in ansambli ter humoristi. Izkupiček koncerta, ki ga je naslovil Niko in prijatelji, je namenjen v dobrodelne namene za podružnično šolo Elvire Vatovec iz Divače. Koncerti 20-letnega mladega virtuoza Nika Po-

lesa iz Ritomeč v Brkinih, ki jih je v zadnjih letih organiziral, so bili vedno dobro obiskani. Niko je pred leti izdal tudi svojo prvo zgoščenko z naslovom Raj tipk. Sedaj pa je na nastop na dobrodelni koncert povabil ansamble Saša Avsenika, Roka Žlindre, Mlade Dolenjce, Akorde, Primorske fante, Venero, Navihane Lisjake, nastopila pa bo tudi kantavtorica Marjetka Popovska, Plesno društvo Srebrna iz Senožeč in

PISMA UREDNIŠTVU

Pogledi

Daria Betocchi je čestitala Primorskemu dnevniku za priložo štirinajstdnevniku Pogledi, ki jo bodo naročniki Primorskega dnevnika prejeli brezplačno. Kaj pa tisti, ki smo se na Pogledu naročili in jih že plačali? Seveda. Bomo lahko brali dva izvoda: tistega brezplačnega, ki ga bomo prejeli s Primorskim dnevnikom, in tistega naročenega in plačanega pri založniški hiši Delo. Tako. Plačam enega in dobim dva.

Marij Maver

Niko Poles

učenci Centra za usposabljanje Elvire Vatovec iz Divače ter Brkinska ffolklorna skupina. Nastop bodo popestrili tudi Nikovi učenci, saj Niko predaja svoje znanje o črnbobeli tipkah in zvokih na več kot 30 mladim harmonikašev. Koncert, ki ga bosta vodila Peter Poles in Vid Valič iz TV oddaje Slovenija ima talent, bodo popestrili humoristi Orjana, Vitorjo in Feručo iz radijske oddaje Du,jest? (O.K.)

NOGOMET - Tudi iz Piacenze se Triestina vrača s točko

Še sedmič nepremagani

Piacenza - Triestina 2:2 (2:2)

STRELCI: v 17. Godeas, v 20. Guzman, v 24. E. Marchi, v 35. iz 11-m Cacia. PIACENZA (4-3-1-2): Cassano; Avogadri, Conteh, Mei, Anaclerio; A.Marchi, Volpi (28.dp Mandorlini), Catinali; Guzman (35.dp Tulli); Graffiedi, Cacia (12.dp Piccolo). Trener: Madonna.

TRIESTINA (4-4-2): Colombo 6,5; D'Ambrosio 6, D'Aiello 6, Scurto 6,5, Malago' 6; Antonelli 5,5, Filkor 6, Testini 6 (24.dp Gherardi 6), Toledo 6 (21.dp Gissi 6); Godeas 6,5, E.Marchi 6,5 (31.dp Della Rocca 5,5). Trener: Iaconi.

SODNIK: Merchiori iz Ferrare 5,5; OPOMINI: Filkor, D'Aiello, Cacia, Antonelli.

Triestina je tudi v Piacenzi iztržila točko in tako še sedmič zapored zapustila igrišče neporažena (klonili so le v drugem krogu v Novari). Godeas in soigralci so v Emiliji suvereno odigrali prvi polčas, a skorajda izginili iz igrišča v drugem.

IZBIRE - Iaconi je naredil le eno spremembo v primerjavi s sobotno tekmo proti Sieni. V obrambo je vključil D'Aiella in dal tekmo oddiha mlademu Broscu. V domačih vrstah je Madonna postavil na sredino vezne vrste izkušenega Volpija, medtem ko je Guzman igral kot polspica za dvojico napadalcev Cacio in Graffiedija.

OTEKMI - Triestina je že po petih minutah prestrašila nasprotnika z Godeasom, ki je streljal s 30 metrov. Domači igralci so bili v težavah, saj so Iaconijevi varovanci s preciznim kroženjem žoge in hitrim prehajanjem z ene strani igrišča na drugo (tako vertikalno kot horizontalno) pokazali, da so letos veliko bolj organizirani in igralci to-

Godeas je dosegel prvi gol za Triestino in svojega tretjega doslej v letošnji sezoni

čno vedo, kaj morajo narediti. V 17. minuti se je akcija začela na desnem pasu, do strela je na levi strani prišel Malago', ki pa je zadel prečko; a Godeas je bil na preži in z glavo žogo preusmeril v prazen gol. Niti tri minute kasneje je Guzman s silovitim in preciznim strelom s 25 metrov izenačil (od prečke se je žoga odbila v gol). Vendar v 24. minuti je Marchi preliščil nekoliko počasnega Conteha in sam pred Cassanijem ni zgrešil cilja. Tokrat je prednost Triestine trajala enajst minut. V kazenskem prostoru se je D'Aiello komaj dotaknil Graffiedija, slednji je padel na tla in sodnik je dosodil naj-

strožjo kazen, ki jo je v gol spremenil Cacia. Če je v prvem polčasu imela skoraj izključno pobudo Triestina, se je v nadaljevanju slika popolnoma spremenila. V drugi polovici tekme je igrala le Piacenza, ki pa ni uspela doseči še tretjega gola in tako tudi prvo zmago v prvenstvu. Guzman je s prostega strela v 54. minuti zadel vrtnico, nato je Graffiedi meril previsoko, v 93. minuti pa je situacijo rešil Colombo, ki je dvignil nad prečko strel z glavo Marchija. Triestina je v drugih 45 minutah le enkrat poskušala zadeti in sicer z Antonelijem: Cassani je moral poseči izven kazenskega pro-

B-LIGA IZID 9. KROGA Albinoleffe - Frosinone 2:1, Ascoli - Crotone 2:2, Cittadella - Sassuolo 1:1, Grosseto - Portogruaro 3:1, Modena - Empoli 0:0, Novara - Atalanta 2:0, Piacenza - Triestina 2:2, Reggina - Pescara 1:0, Siena - Padova 2:1, Torino - Vicenza 2:1, Varese - Livorno 1:1

Siena	9	6	3	0	13:5	21
Novara	9	6	1	2	19:8	19
Reggina	9	5	2	2	14:10	17
Atalanta	9	4	3	2	9:5	15
Empoli	9	3	6	0	9:6	15
Crotone	9	3	5	1	11:9	14
Padova	9	3	4	2	14:7	13
Livorno	9	3	4	2	14:11	13
Vicenza	9	4	1	4	12:11	13
Torino	9	4	1	4	11:12	13
Pescara	9	3	3	3	7:7	12
Triestina	9	2	6	1	10:8	12
Grosseto	9	3	2	4	9:10	11
Varese	9	2	4	3	8:9	10
Ascoli	9	2	4	3	11:13	10
Modena	9	2	4	3	8:14	10
Portogruaro	9	3	1	5	9:16	10
Frosinone	9	2	3	4	8:11	9
Albinoleffe	9	2	3	4	10:15	9
Sassuolo	9	2	2	5	9:11	8
Cittadella	9	1	2	6	7:17	5
Piacenza	9	0	4	5	8:15	3

PRIHODNJI KROG : 16.10 ob 15.00 Triestina - Reggina

stora, Antonelli ga je poskušal presenetiti z lobom iz razdalje 50 metrov, a zadel le zgornji del mreže.

KLJUČNI DOGODEK - Nedvomno enajstmetrovka, s katero je Piacenza drugič dohitela Triestino. Sodnik Merchiori je prepričano dosodil najstrožjo kazen, a po našem mnenju se je Graffiedi zgrudil na tla, komaj se ga je D'Aiello dotaknil. Skratka, zelo sporna odločitev.

JE ŠLO - Gotovo je bil prvi polčas zelo pozitiven. Triestina je priložnosti ustvarila po zaslugi dobre organizacije, medtem ko so bili zadetki domače ekipe skoraj slučajni.

Top: Napadalna dvojica je dobro opravila svoje delo, med branilci pa je že nekaj tekem zapored Scurto najboljši mož.

NI ŠLO - Morda zaradi utrujenosti nekaterih ključnih igralcev je Triestina v nadaljevanju povsem popustila. Za zmago v gosteh pa moraš igrati vseh 90 minut.

Flop: Antonelli tokrat ni izstopal, njegovi poskusi na desni strani so bili skoraj vedno neuspešni.

Iztok Furlanič

PLANINSKI SVET

Avtobusni izlet na Matajur

Razmeroma topli jesenski dnevi so kot nalašč za prijeten nedeljski izlet v predalpski svet. Ob pogledu na vršace nas prevzamejo še zlatorumene jesenske barve, v katerih zarijo gozdovi. Tak pogled pričara obiskovalcu posebno, skoraj čarobno vzdušje.

Da bi se naužili teh lepot, prireja Slovensko planinsko društvo Trst v nedeljo, 24.oktobra 2010 avtobusni izlet v Nadiške doline. Za cilj je odbor izbral 1641 m visoko goro Matajur, najpomembnejši vrh srednjegorskih vzpetin, ki predstavljajo skrajni rob Julijskih Predalp. Zaradi nekoliko odmaknjene, vendar zelo ugodne lege je Matajur izredno lepo razgledišče s pogledom ne samo na Julijske Alpe, ampak tudi na celotno Furlansko nižino do Jadrana. Pa še nekaj nas je vodilo k izbiri omenjenega cilja, v nedeljo 24. oktobra bo na Matajurju posebno slovesno in veselo. Planinska družina Benečija bo tega dne praznovala desetletnico otvoritve svoje „Koče na Matajurju“.

Izlet je namenjen predvsem mladim družinam z otroki, pa tudi vsem mladim planincem, ki bi se želeli navžiti naravnih lepot in jesenskih barv ter skupno s člani Planinske družine iz Benečije proslaviti ta njihov izreden dosežek.

Avtobus, ki bo odpeljal s trga Oberdan ob 8.00, oziroma s trga v Sesljanu ob 8.20, se bo povzpел do vasi Matajur. Nato se bodo pohodniki podali po naravoslovni poti „Sentiero Natura“, ki se vije po severnem pobočju, se vzpenja po valovitih travnatih površinah in skopih pašnikovih prav do vrha gore. Po krajšem počitku na vrhu Matajurja se bodo izletniki spustili do Koče, kjer se bodo v prijetni družbi planincev iz Benečije in drugih prijateljskih društev udeležili slovesnosti ob desetletnici Koče. V popoldanskih urah bodo sestopili do koč Pelizzo, kjer jih bo čakal avtobus. Predvidene so 3 do 4 ure nenaporne hoje.

Zaradi omejenega števila mest v av-

tobusu, prosimo, da se zainteresirani čim prej javijo in sicer: družine z otroki naj pokličejo v večernih urah na številko 3385953515 (odgovarja Katja), prijave ostalih planincev pa sprejema Livio na številki 040-220155.

Tečaj plezanja SPDT je v polnem teku

Že tri tedne uspešno poteka začetniški tečaj plezanja, ki ga je tudi letos priredil alpinistični odsek SPDT. Šest tečajnikov je na prvih dveh srečanjih na umetni steni v telovadnici v Bazovici spoznalo osnovne prvine tehnike plezanja in varovanja. Praktično vadbo je dopolnjevalo tudi predavanje Erika Švaba, ki je udeležencem tečaja posredoval koristne napotke o tehniki plezanja, ravnanju na plezališčih in morebitnih nevarnostih povezanih z nepravilnim pristopom do plezanja.

Udeleženci so se preizkusili tudi v naravi, in sicer na bližnjih plezališčih – plezali so pod Napoleonsko cesto in v Glinščici. Program tečaja se bo nadaljeval z izletom v Črni kal, kjer bodo imeli tečajniki večjo izbiro smeri. Včeraj so v telovadnici v Bazovici prisluhnili napotkom za varnost v gorah in prvi pomoči, naslednji teden pa bo na vrsti še predavanje o vremenoslovju v gorah.

Zaključno srečanje bo v petek, 22. oktobra s tekmo v boulder plezanju med udeleženci tečaja.

KŠD Rojanski Krpan: Od Svetega Ivana do Piščancev

KŠD Rojanski Krpan v okviru 10. Rojan daya prireja izlet od Svetega Ivana do Piščancev. Pohod bo v nedeljo, 24. oktobra. Začel se bo ob 10.30 pred svetovansko cerkvijo, pod vodstvom Maksoja Kralja pa bodo pohodniki v treh urah prehodili kraški rob od Drašče do Obeliska. Na domačiji gospe Anite Perič bomo postregli s paštašuto in glasbo. Po kosilu bomo izletnike s kombijem prepeljali spet

Udeleženci tečaja SPDT

do Svetega Ivana. Informacije na tel. št. 335 43 53 69 (Peter).

Družabnost ob kostanju v nedeljo, 24. t.m.

Jesen je prišla v deželo, z njo čas prireditiv in druženja ob domačih dobrotah. Člani in prijatelji Slovenskega planinskega društva se bomo tudi letos zbrali na vsakoletni družabnosti pri Štekarjevih v Števerjanu, v nedeljo, 24. oktobra popoldne.

Do domačije odprtih vrat se bomo pripeljali z gorskimi kolesi, peš po stezah in gozdnih poteh preko Kalvarije (Gore) in z jeklenimi konjički.

Pri društvu namreč pripravljajo kolesarsko vožnjo po Brdih (nekaj nad 30 kilometrov) ter družinski pohod od Podgore do cilja.

Udeleženci bodo startali že sredi dopoldneva izpred športne hale v Podgori. Druženje ob pečenem kostanju in sladki rebuli na domačiji pri Štekarju, kjer se ob koncu tedna ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom, bo od 12. ure do mraka.

Ne bo torej manjkalo priložnosti za sprostitev, prijetno srečanje in klepet s prijatelji in znanci. Vabljeni.

Od Rogle do Male Kope po slovenski planinski poti

Prijetno jesensko vreme je spremljalo skupino goriških planincev na tridnevnem izletu na Pohorje ob koncu prejšnjega tedna. Prehodili so slovensko planinsko pot od Rogle do Male Kope, saj bi bilo za celotno prečenje preko 100 kilometrov dolgega pogorja, od Maribora do Slovenjgradca treba dodati vsaj še en dan.

Tridnevno potepanje po pohorskih gozdovih so začeli in sklenili v Mislinji. Od tu so v petek krenili proti Rogli in planinskemu domu Na Pesku, kjer so prenočili. Sicer nekoliko dolg vzpon iz doline preko Tolstega vrha je kar hitro minil ob občudovanju in iskanju gob. V kar hladnem a sončnem sobotnem jutru so se odpravili proti Ribniški koči in dalje proti Kopam.

Že pri Lovrenskih jezerih se je hladno in s slano obarvano jutro spremenilo v prijeten sončen dan, ki je na Pohorje privabil kar številne planince. Opoldanski postanek v Ribniški koči, razgledovanje in že je bilo treba korak usmeriti proti zahodu, proti Kopam, mimo zaprtega Grmovškovega doma do

Partizanskega doma, ki ga pospešeno obnavljajo.

Nedeljsko jutro je bilo namenjeno sestopu v dolino, zakrito z gosto meglo, medtem ko so vrhovi Uršlje gore in Savinskih Alp žareli v soncu.

Planinski del poti se je končal v Dovžah, od koder je do Mislinje še dobra ura hoje. Lepo planinsko doživetje so udeleženci izleta obogatili še z ogledom rimske nekropole v Šempetru in skorajda obveznim postankom na Trojanah.

Knjiga ob 120-letnici rojstva Franceta Bevka

Kulturni dom in SPDG vabita v četrtek, 21.t.m. na predstavitve knjige Osapski navihane, škotskega avtorja J.F. Hendrija v prevodu Rajka Slokarja. Gre za zbirko novel, posvečenih Francetu Bevku in pravzaprav prvo širše srečanje škotskega avtorja s slovenskim literarnim svetom.

Predstavitve bo v mali dvorani Kulturnega doma ob 18. uri. O knjigi in avtorju bosta spregovorila prevajalec, nekdanji ravnatelj goriške knjižnice Franceta Bevka in predstavnik založbe.

Planinski koledar 2011

Že kmalu, predvidoma v naslednjem tednu, bo na razpolago planinski stenski koledar 2011 z barvnimi posnetki iz gorskega sveta. Koledar je lahko tudi lično praznično darilo sorodnikom in prijateljem.

Interesenti ga lahko naročijo pri oddelku SPDG in na društvenem sedežu. ob četrtek med 19. in 20. uro.

ODBOJKA - Deželna moška C-liga z novo formulo

Štiri ekipe naših društev z različnimi pričakovANJI

Že danes v Sovodnjah derbi Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Sloga Tabor Televita

Z današnjim derbijem med Sočo Zadružna banka Doberdob Sovodnje in Sloga Tabor Televita se začena letošnje deželno odbojgarsko prvenstvo moške C-lige, v katerem od naših ekip nastopata še Sloga in Val Imsa, ki pa bosta svojo uvodno tekmo odigrala v soboto.

Deželni odbor Fipav se je pred poletjem odločil za reorganizacijo vseh deželnih prvenstev, tako da bodo letos vsa razdeljena na dva dela. V prvem se bodo ekipe pomerile med sabo v dveh kvalifikacijskih skupinah. Najboljše se bodo nato v drugem delu borile za napredovanje in bile obenem že avtomatično tudi rešene, tiste, ki bodo v začetni fazi dosegle slabše rezultate, pa se bodo do konca borile za obstanek. V moški C-ligi se v skupino za napredovanje uvrstijo najboljše tri iz vsake skupine. Te se bodo v drugem delu po dvakrat pomerile med sabo, najboljša pa bo v B2-ligi napredovala le, če si bo prvo mesto zagotovila z vsaj tremi točkami naskoka, sicer bodo potrebne dodatne tekme proti drugouvrščeni ekipi.

Ostalih osem moštev pa se bo v drugem delu skušalo izogniti zadnjim štirim mestom. Neposredno izpadeta sicer samo zadnji dve, peto- in šestouvrščena ekipa v skupini za obstanek pa se bosta v posebnem play-offu/play-outu pomerili še z drugo- in tretjevrščeno iz skupine za napredovanje D-lige. Med temi bo v naslednji sezoni v C-ligi igrala le ena ekipa.

SLOGA TABOR TELEVITA

Hočemo biti protagonisti

Med našimi moškimi C-ligaši je na papirju najmočnejša Sloga Tabor Televita, ki jo bo letos vodil dolgoletni trener Soče Lucio Battisti in bo v prvi fazi igrala v skupini A. Jedro ekipe sestavljajo domači igralci, ki so lani nastopali v B2-ligi, pridružili pa so se jim še Cettolo, Privileggi in Iozza, ki so lani igrali s Slogo v C-ligi, ter Nigido in Fermi (lani v Tržiču oziroma pri tržaškem Ferro Alluminiju). Naslednji teden pa se bo Slogi Tabor pridružil še eden izmed mlajših Sloginih centrov, ki so v Jadranskem pokalu še igrali v Slogini B ekipi. Trener Battisti bo imel tako letos na razpolago kompletno in homogeno ekipo, ki je že v Jadranskem pokalu in na drugih nastopih v pripravljalnem delu sezone dokazala, da lahko cilja visoko. Da so pričakovanja v društvu velika, pa je potrdil tudi Ivan Peterlin:

»Na papirju razpolagamo z zelo dobro ekipo, tako da se ne moremo zadovoljiti s katerimkoli rezultatom. Najprej ciljamo na uvrstitev v skupino za napredovanje. Če ne bo težav s poškodbami, merimo letos zelo visoko tudi v drugem delu, kar pa še ne pomeni, da mo-

ramo absolutno napredovati. Hočemo pa biti nedvomno protagonisti.«

VAL IMSA

Z okrepljeno ekipo čim višje!

Valovci, ki bodo v prvem delu igrali v skupini B, so bili lani med našimi ekipami v tem prvenstvu najboljši, uvrstitev v končnico za napredovanje pa se jim je pravzaprav izmuznila le za las. Visoko ciljajo tudi letos, ko imajo na papirju bolj kompletno ekipo, potrjeni trener Robert Makuc pa ima veliko več manevrskega prostora. V primerjavi z lansko sezono sta nova predvsem podajalca Giuseppe Cutuli in Simone Farfoglia, dodatni okrepitvi pa nedvomno predstavljata tudi povratnika Nikola Pantić in Luca Lavrenčič.

»Naša skupina je na papirju zahtevnejša od skupine A, tako da nas že od vsega začetka čakajo težke tekme. Kljub temu se bomo skušali uvrstiti v skupino za napredovanje, to se pravi, da si bomo morali priboriti eno izmed prvih treh mest, kar ne bo tako enostavno, saj se bomo v prvem delu pomerili kar s štirimi zelo nevarnimi nasprotniki. Koristno bo gotovo to, da bom imel letos na razpolago različne variante postave, saj imam več enakovrednih igralcev, podajalca pa lahko na primer izkoristim po potrebi tudi kot tolkača. Pomembno bo vsekakor, da takoj začnemo s polno paro,« je povedal Robert Makuc.

SOČA ZBDS

Cilj obstanek in uveljavitev mlajših igralcev

Sočani, ki v prvem delu nastopajo v skupini A, so si lani brez večjih težav priborili obstanek. Letos je ekipa še nekoliko okrepljena, vrača se tudi Igor Valentinič, ki se je tik pred začetkom prvenstv odlo-

Z derbija med Soči in Slogo v sezoni 2008/2009

KROMA

čil, da ne bo več igral pri Olympii, temveč da bo po enem letu spet zaigral za Sočo. Nov je trener Vojko Jakopič, ki pa je pred leti že večkrat vodil Sočino prvo ekipo.

»Tudi letos ciljamo na miren obstanek v ligi, želimo pa si tudi, da bi mlajši igralci bili vedno bolj samozavestni, tako da bi lahko med sezono dokazali ves svoj potencial. Nov sistem prvenstva ne dopušča pavz, tako da bomo morali vedno igrati maksimalno. Sam bi bil res zelo zadovoljen, če bi se nam uspelo uvrstiti v skupino za napredovanje, to se pravi med najboljših šest ekip, glavno je vsekakor, da se rešimo,« je dejal Sočin predsednik Fabio Tommasi.

SLOGA

Glavno je nabiranje izkušenj in rast igralcev

V skupini B bo poleg Vala igrala še mlajša Slogina ekipa, ki ima že nekaj let vlogo neke vrste laboratorij.

(T.G.)

Lanskim igralcem so se tako pridružili še nekateri mlajši odbojkarji, ki so že v Jadranskem pokalu dobili možnost, da se izkažejo tudi na zahtevnejši ravni. Ekipa je vsekakor na papirju šibkejša od lanske, tako da je še vprašljivo, kako se bo v ligi obnesla, verjetno pa bo tako kot lani s časom igrala vedno bolj prepričljivo. (T.G.)

SLOGA TABOR

David Cettolo	1987	182	T
Aaron Fermo	1986	185	P
Denis Iozza	1985	188	T
Vasilij Kante	1988	196	K/T
Massimiliano Nigido	1980	193	C
Ambrož Peterlin	1985	182	T
Matevž Peterlin	1979	187	T
Nicholas Privileggi	1984	181	L
Danilo Riolino	1973	188	T/K
Danijel Slavec	1987	193	C
Vanja Veljak	1988	184	P

Trener: Lucio Battisti

SLOGA

Giacomo Bertali	1987	182	P
Robert Devetak	1992	176	P
Daniel Dussich	1993	182	T
Marko Guštin	1991	176	T/L
Ivo Ilić	1992	192	C
Mirko Kante	1986	192	C
Luka Pečar	1994	188	T
Matjaž Romano	1987	192	T
Simon Rožac	1987	193	C
Denis Taučer	1994	188	C/T
Ervin Taučer	1989	187	T
Saša Žerjal	1992	180	C

Trener: Ivan Peterlin

SOČA

Daniele Braini	1965	185	C
Saša Butkovič	1991	187	C
Ivan Černić	1988	200	C/K
Jan Černić	1990	176	P
Marko Černić	1980	186	T
Ivan Devetak	1985	180	T
Martin Devetak	1990	191	C
Luca Fiorelli	1994	175	P
Matej Juren	1991	186	T
Egon Kragelj	1979	182	L
Peter Levpušček	1985	180	C
Dejan Manfreda	1980	180	K
David Škorjanc	1988	193	T
Gregor Testen	1977	188	T
Igor Valentinič	1978	187	K/C

Trener: Vojko Jakopič

VAL IMSA

David Corva	1984	176	P
Giuseppe Cutuli	1975	192	P/T
Danijel Faganel	1982	186	T
Stefano Faganel	1984	184	T
Mattia Fedrigo	1986	180	C
Simone Farfoglia	1986	193	P
Luca Lavrenčič	1986	191	C
Francesco Masi	1984	193	C
Danijel Nanut	1984	185	C
Gregor Nanut	1989	182	T
Michele Ombrato	1989	193	K
Nicola Pantič	1989	188	T
Simon Plesničar	1987	173	L
Peter Povšič	1984	180	T

Trener: Makuc Robert. Pomožni trener: David Corva. Kondicijski trener: Michele Ombrato

NOGOMET - D-liga

Krasovemu nasprotniku odvzeli točke

Disciplinska komisija državne zveze D-lige je sprejela pritožbo Belluna na račun San Paola iz Padove, ki bo v nedeljo v okviru 7. kroga gostoval pri Krasu v Repnu. Ekipa iz Padove je namreč na igrišče proti Bellunu (12. septembra) od začetka poslala Mattio Zanona (letnik 1992), ki je moral še prestat lansko kaznen dveh krogov prepovedi igranja. Zanoni je bil konec lanske sezone izključen pri mladincih Venezie. Tekma med San Paolom in Bellunom je končala 1:1. Disciplinska komisija je zmago za zeleno mizo dodelila Bellunu s 3:0.

Novi vrstni red: Treviso 16, Unione Venezia 15, SandonaJesolo, Quinto 14, Chioggia 12, Pordenone, Sanvites 16, San Paolo, Tamai 8, Rovigo, Kras, Belluno 7, Montecchio 5, Torviscosa, Este, Opitergina 4, Montebelluna 3, Concordia 1.

Pokal: Primorje 2:2

Primorje - Sistiana 2:2 (1:0)

STRELCA ZA PRIMORJE: Puzzer v 21. in Colasuonno v 65. min.

PRIMORJE: Markovic, Ferro (Kovacic), Emili, Lodi, Pulitano, Ravallio, Kapun, Siccardi (Aiello), Bullo (Colasuonno), Puzzer (Percic), Tomasi (Zidarich). Trener: Makivič.

V prvem krogu drugega dela deželnega pokala za 2. AL je Promorje na Opčinah igralo neodločeno proti Sistiani. V prvem polčasu so igrali boljše rdeče-rumeni, ki so tudi zaslužen povedli. V drugem delu pa so prevzeli pobudo gostje, ki so na koncu večkrat zgrešili tretji zadetek.

KOŠARKA - Državno prvenstvo under 19

Vse v prvem polčasu

Jadranovci v Portogruaru z veliko prednostjo 40 točk, v drugem delu pa so popustili

Cordenons - Jadran Zadružna kraška banka 57:77 (12:22, 17:55, 33:65)

JADRAN: Škerl 4, Ban 19, Bernetič 22, Dellisanti 5, Floridan 23, Sacher 2, Batich 2, Daneu 2, Longo, Zaccaria, trener Walter Vatovec. PON: Škerl. TRI TOČKE: Ban 2.

Jadranovci so v Cordenonsu vknjižili poceni točki, ki sta bili sad odlične igre v prvem in porazne v drugem polčasu, ko pa so skromni nasprotniki zaostajali že za skoraj 40 točk. V prvih dveh četrtinah so gostje z razpoloženo začetno peterko odigrali res dobro, prikazali so učinkovito in tudi za oko privlačno košarko. Delni izid druge četrtine je bil celo 5:33, kar kaže, da so bili domači povsem brez moči. Vtis pa je žal skazil odnos košarkarjev do igre v preostalih dveh četrtinah. Trener Vatovec je pohvalil svoje fante za nastop v prvem polčasu, s pristopom v nadaljevanju tekme pa ni bil prav nič zadovoljen.

Ostali izidi 5. kroga: Muggia - Corno 66:87, Sistema Pordenone - Snaidero 92:73, Pallacanestro Trieste - Roraigrande 99:38, Falconstar prost. **Vrstni red:** Sistema Pordenone in Pallacanestro Trieste 8, Corno in Sanidero 6, Jadran ZKB in Falconstar 4, Muggia in Portogruaro 2, Roraigrande 0. **Prihodnji krog:** Jadran ZKB - Muggia.

SELEKCIJA - Na včerajšnji trening v Latisani za sestavo deželne reprezentance letnika 1997 sta bila povabljeni tudi Bregova košarkarja Lenard Zobec in Matteo Norbedo.

KOLESARSTVO

Leghissa utrdil vodstvo

Nabrežinski gorski kolesar Christian Leghissa je z 2. mestom v kategoriji master 1 in 28. uvrstitvijo na absolutni lestvici utrdil vodstvo v svoji kategoriji v Jesenskem pokalu Veneta. V kraju Adria pri Rovigu so morali kolesarji premagati 55 kilometrov dolgo, pretežno ravninsko progo. S časom 1.51:23 je zmagal italijanski reprezentant Cominelli. Leghissa je zahtevno progo prevozil v času 1.55:10. S tem je pred drugouvrščenim Ferrom povišal prednost na 16 točk.

Uspešni tudi devinovci

Devinovi gorski kolesarji so v nedeljo v kraju Monte di Buja pri Vidmu tekmovali na 2. pokalu Mont in Bike. Na zahtevni progi je zaradi šolskih obveznosti nastopilo le manjše število devinovih kolesarjev, nekateri pa so kljub temu dosegli dobre uspehe. V kategoriji G2 je kot običajno zmagal Tristan Taverna. Jan Godnič pa se je tokrat malo slabše uvrstil na končni cilj. V kategoriji G5 je Matteo Dutti odstopil zaradi padca in tehnične okvare. V kategoriji naraščajnikov je tokrat Erik Mozan pristal na 2. mestu, Peter Sossi se je uvrstil na 5. mesto.

Vrstni red: G2: 1. Tristan Taverna (Devin); 9. Tarek Nelson (Devin-nevčlanjen); 12. Peter Chenda (Devin-nevčlanjen) G3: 1. Nicolo Buratti (Manzanese); 13. Jan Godnič (nevčlanjen-Devin) G5: 1. Simone Rigo (Sorgente Predipozzo); odstopil Matteo Dutti (nevčlanjen-Devin); NARAŠČAJNIKI: 1. Xavier Calligaris (Caprivesi); 2. Erik Mozan (Devin); 5. Peter Sossi (Devin).

1.krog skupine A
Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Sloga Tabor Televita (danes, ob 20.30 v Sovodnjah), Lignano - Cervignano, Vivil - Mortegliano (obe 16.10.), Buia ne igra.
1. krog skupine B
Val Imsa - Triestina Volley (16.10., ob 19.30 v Strandreu), Monfalcone - Sloga (16.10., ob 20. uri v Tržiču), Vbu - Volley Club, Il Pozzo/Remanzacco ne igra.

Obvestila

CHEER CAMP v organizaciji Cheeardance Milleniuma z IFC inštruktorjem iz Čileja, bo v soboto, 16., od 15. do 19. ure in v nedeljo, 17. oktobra, od 10. do 13. ure v OŠ Bevk na Opčinah. Kamp je brezplačen in namenjen otrokom od 6. do 14. leta ter mladim od 15. leta dalje! Info: 349-7597763 (Nastja).

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina - Trg Brdina na Opčinah. V četrtek, 11. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 12., od 18. do 21. ure, sobota, 13., od 16. do 21. ure in nedelja, 14. novembra, od 10. do 12. ter od 16. do 20. ure. Tel. št. 347-5292058.

ŠAHOVSKI KROŽEK za učence in dijake slovenskih šol bo tudi letos ob petkih od 15.30 do 19.00 na sedežu ZŠSDI v ul.Cicerone 8 (3.nadstropje), ura prihoda in odhoda po želji. Prvo srečanje bo jutri, 15.oktobra.

SK DEVIN vabi na Kolesarski večer ob zaključku letošnje sezone jutri, 15.oktobra 2010 ob 19.uri v Kamnarski hiši v Nabrežini.

OPEL - Nova družinska kombilimuzina v znamenju velike prožnosti

Meriva postala zrelejša in ponuja tudi turbodizel

Ko se navadimo na nenavadno vgrajena zadnja vrata, je meriva še kar vsečna

O Oplovi novi merivi smo že pisali, k njej pa se vračamo, ker je dobila novo dizelsko motorizacijo. A preden se lotimo motorjev, naj spomnimo bralce, katere so značilnosti nove merive. Zunanja podoba se je temeljito spremenila, zrasla pa je tudi nekoliko v dolžino, tako da ima sedaj s svojimi 429 cm mnogo več prostora za potnike. Opazovalcu takoj padejo v oko nova vrata, flex doors, pravijo pri Oplu. Kaj je novega? Tečaji so postavljeni povsem obratno kot pri običajnih vratih, kar z drugimi besedami pomeni, da se vrata odpirajo v obratni smeri. Odpirajo se za 84 stopinj (kar je blizu pravega kota, povprečje v razredu pa je 67 stopinj), poleg tega pa zasnova zagotavlja pretežno prednosti in le kakšno pomanjkljivost v primerjavi s klasično zasnovo. Za razliko od Mazde RX8, ki je med prvimi po nekaj desetletjih uvedla tak sistem odpiranja zadnjih vrat, pri merivi še vedno ostaja B stebriček, to pa pomeni, da so zadnja vrata neodvisna od sprednjih. To pa ima kot negativno plat dejstvo, da je B stebriček širši in otežuje pogled nazaj. Ta način odpiranja vrat ni nov, saj so ga pred leti imela marsikatera vozila, spomnimo se le prvih fiatov 500 in 600. Tehnologija pa takrat še ni bila kos temu sistemu in v nasprotno smer odpirajoča se vrata so povzročila marsikatero nesrečo. Zato je bil tovrstni način odpiranja dolgo tudi zakonsko prepovedan, a je leta 2003 Rolls-Royce pri pristojnih organih (EC101R) dokazal, da je lahko z ustrezno tehnično podporo zadeva enako varna kot klasična, ima pa tudi to prednost, da je dostop do zadnje klopi mnogo lažji. Še nekaj ugotovitev: na predstavitvi je nekdo vprašal, kaj bi se zgodilo, če bi otrok na zadnji klopi hotel odpreti vrata. Pojasnili so, da to ni mogoče, saj elektronika že pri 4 km/h zaklene vsa vrata in tako prepreči, da bi jih kdorkoli odprl: to lahko stori samo potnik ali voznik spredaj, pa tudi takrat zadnja ostanejo zaklenjena. Nekdo je poskusil, kaj se zgodi, če voznik spelje z odprtimi zadnjimi vrati: na napako ga opozori piskanje in izpis na armaturni plošči, vrata pa se prav tako zaklenejo (!), zato je za ponovno zapiranje vrat treba ustaviti vozilo, odkleniti vrata (stikalo je na vrhu sredinske konzole) in jih zapreti.

Zadnja klop je sedaj uporabnejša, saj je zdaj za 24 centimetrov vzdolžno pomična ter posamično v eni potezi (prej v dveh) zložljiva, poleg tega pa tudi višja od prednjih sedežev, zato je vidljivost z nje boljša. Znotraj je nova Meriva veliko bolj odrasla; ne le prostornejša, ampak tudi bolj domišljeno zasnovana in izdelana, oblikovalsko sodobnejša, ergonomsko popolnejša, naj-

večji napredek pa so zabeležili uporabljeni materiali. Ne gre zanemariti tudi možnosti izbire več barvnih kombinacij, kar doslej pri dosedANJI merivi ni bilo mogoče. Spremembe so tudi v zadnjem delu. Prtljažnik premore od 400 do 1500 litrov. V kolikor pa si bo kupec zaželel prevoz koles, v ponudbi ne manjka preverjeni sistem FlexFix.

Velja omeniti revolucionarni sistem Flex Rail med sprednjima sedežema, ki ga sestavljajo izmenljive enote za shranjevanje na aluminijastih vodilih.

Prvo merivo so izdelovali sedem let ter jih izdelali in prodali več kot milijon. Če bodo ljudje pokazali svojo odprtost, če se ne bodo namreč a priori upirali merivnim vratom, lahko pričakujejo novi milijon v naslednji sedemletki.

Novo ponudbo turbodizelskih motorjev sestavljata 1,3-litrski CTDi s 75 KM in 95 KM ter 1,7-litrski CDTi motorji z močjo 100 KM, 110 KM in 130 KM. Poleg pet in šestopenjskega ročnega menjalnika bo pri 1,7-litrskem CDTi motorju s 74 kW (100 KM) na voljo tudi šeststopenjski samodejni menjalnik. Sicer pa bosta oba 1300-kubična agregata imela 5-stopenjski ročni menjalnik, 110 in 130-konjska različica pa bosta imeli 6-stopenjski ročni menjalnik. V prihodnjem letu Opel napoveduje še sistem Start&Stop. Vsi motorji ustrezajo evropskemu normativu Euro5.

AUDI - Nemška znamka vstopa v zanj povsem nov segment

A1 ponuja skoraj toliko kot večji bratje

Dva bencinska motorja in en turbodizel – Visoka cena za avto te kategorije

Audi vstopa s svojim novim A1 v segment, v katerem še ni bil prisoten. A1 bodo ponujali tistim, ki so se doslej odločali za mini, za DS3 ali mogoče za mita. Slabe 4 metre dolg avto ne sodi med velikane, kar pa ima tudi svojo pozitivno plat: A1 najbrž ne bo prvi avto v družini, ko pa boste šli po nakupe, boste v mestu lažje našli prostor za parkiranje, 270 litrov obsegajoč prtljažnik pa ima dovolj prostora za vaše vrečke.

Paleta motorjev zaenkrat vsebuje dva bencinska agregata in enega dizelskega. Šibkejši 1,2-litrski bencinski motor TFSI ponuja 86 KM moči, močnejši 1,4-litrski pa 122 KM s samodejnim 7-stopenjskim menjalnikom S-tronic. Dizelski agregat s prostornino 1,6 litra ponuja 105 KM moči, prav vsi audiji A1 pa imajo serijski sistem start&stop, serijsko je tudi dinamično podvozje.

Pri A1 je namreč na voljo praktično vse, kar Audi ponuja pri svojih večjih modelih. Od zvočnega sistema Bose, navigacijske naprave, pri kateri ima bogatejši paket še 60 Gb velik disk, pa do paketa competition kit, ki z dodatnimi spojlerji in pragovi malčka naredi bolj opaznega in atraktivnega.

Vse to pa ima, kot pri vseh audijih, svojo ceno, ki ni majhna. V Italiji se začne pri 18.250 evrih (1.2 TFSI), medtem ko velja dizelska različica 22 tisoč evrov. Če imate skomine po kakšni dodatni opremljeni, je te na voljo kar nekaj, s čimer se cena bistveno zviša.

VARNOST (2)

Deset let Volvovega testnega laboratorija

Testi trkov na obeh stezah se lahko izvajajo tudi v nasprotni smeri. Na koncu določene proge so betonski elementi, ki se lahko uporabljajo za različne teste, kot rollovers in teste, ki vključujejo preprečevanje in zmanjšanje nesreč. Na koncu premične steze okoliška pokrajina služi kot sestavni del crash-test laboratorija. Tu se izvajajo testi trkov z različnimi predmeti, ki jih je moč najti v prometnem okolju.

Betonski elementi tehtajo 850 ton. Premikajo se s pomočjo zračnih blazin. Poleg tega je približno 20 drugih stalnih in premičnih ovir, ki ustrezajo lastnim Volvovim strogim testnim režimom, kot tudi različnim uradnim testnim zahtevam.

Poleg redno zaposlenih v laboratoriju je skupina približno 100 tihih, vendar učinkovitih uslužbencev v obliki različnih testnih lutk za trke: moških, žensk in otrok, različnih velikosti in starosti. Lutke so napredni merilni instrumenti z različnimi modeli in konfiguracijami za različne testne situacije.

«Da bi ponudili avtomobile s stopnjo varnosti na absolutnem svetovnem nivoju, moramo zagotoviti, da so naši varnostni sistemi primerni za različne velikosti potnikov na širokem spektru hitrosti in v različnih prometnih situacijah. Sposobnost, da posnema incidente in nesreče iz resničnih prometnih razmer, dela naš varnostni center poseben laboratorij za testiranje trkov, ki lahko pomagajo tudi pri preverjanju funkcionalnosti tehnologije za izogibanje trkov», pravi Thomas Broberg. Dodaja še: »Z analizo teh in testiranjem novih varnostnih tehnologij v laboratoriju bomo lahko izboljšali raven varnosti v avtomobilih, tako da bodo postali še bolj varni v realnih prometnih pogojih.«

Volvo S60 je pomemben predstavnik vodilnih svetovnih raziskav, opravljenih pri Volvu in njihovem varnostnem centru. »Itevanje vpletenosti v nesrečo ali poškodbe v enem naših najnovejših modelov avtomobilov je bilo več kot prepolovljeno v primerjavi z Volvom iz leta 1970. Nenehno sprejemamo nove korake v smeri naše vizije, da ne bi nihče umrl ali utrpel hude poškodbe v novem vozilu volvo do leta 2020. Laboratorij za testiranje trkov je osrednji del tega razvoja,« pravi Thomas Broberg. Kljub vsem testom in velikemu prizadevanju Volvovih tehnikov imajo varnostni sistemi, vsaj kar zadeva samodejno zaviranje ob prisotnosti pešcev še vedno občasno nekaj problemov.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli...po svetu! - Veliki izumitelj Gustave Eiffel

20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Koncert: Martina Feri - Tomaž Nedoh s skupino, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
10.55 Vremenska napoved
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
14.00 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà loro
15.00 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perego)
16.15 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 20.00 Dnevnik
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Ho sposato uno sbirro 2
23.35 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespasiano)
1.10 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.50 Aktualno: Sottovoce

6.00 18.45 Talent show: Extra Factor
6.20 Nan.: Girlfriends
6.40 Nan.: 8 semplici regole
7.00 Risanke: Cartoon flakes
8.00 Variete: L'Albero azzurro
9.45 Variete: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
10.45 Aktualno: Tg2 Achab libri in onda
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 23.20 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società,sledi Zdravje
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
21.05 Aktualno: Spazio Santoro - Annozero (v. M. Santoro)

23.35 Dok. odd.: La storia siamo noi
0.35 Glasb.: Ritratti musicali - Patty Pravo
1.10 Dnevnik - Parlament

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli

9.15 Aktualno: Agorà
11.00 Aktualno: Apprescindere
11.10 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.10 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: 007 - Il mondo non basta (voh., V.B., '99, i. P. Brosnan)
23.25 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Rai educational - Magazzini Einstein

6.55 Nan.: Più forte ragazzi
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 6
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Nad.: Sentieri
16.30 Film: Il laureato (dram., ZDA, '67, i. D. Hoffman)
17.05 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Dok.: Vite straordinarie
23.30 Film: A civil action (dram., ZDA, '98, i. J. Travolta)
0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Paniciucci)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 1.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Chi ha incastrato Peter Pan? (v. P. Bonolis)
23.30 Variete: Chiambretti night - Solo per numeri uno

6.10 Nan.: La Tata
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Kyle XY
9.35 Nan.: Smallville
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanke: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanke: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
16.10 Risanke: Sailor moon
16.40 Nan.: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Rocky II (dram., ZDA, '79 r.-i. S. Stallone)
22.00 0.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

7.00 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.35 Variete: Dopo il Tg... Attualità (pon.)
8.05 Aktualno: Videomotori
9.00 Variete: Domani si vedrà
9.35 Talk show: Incontri al caffè de La Versiliana
10.55 21.55 Klasična glasba
12.25 Aktualno: Tractor Pulling
12.50 Aktualno: La Provincia ti informa
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.05 Aktualno: Musa Tv, sledi Salus Tv
16.55 Risanke
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.10 Šport: Anteprema Triestina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Perché???
21.40 Proza: Si racconta...
22.50 Aktualno: Dai nostri archivi
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Aktualno: In contatto... con la Trieste Trasporti

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)iPiroso
10.50 20.30, 3.30 Aktualno: Otto e mezzo
11.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
12.30 Aktualno: Life
13.55 Film: I predatori della vena d'oro (dram., ZDA, '82, r.-i. C. Heston)
15.55 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: The District
21.10 Film: Amori in città (kom., ZDA, '01, i. D. Keaton)
0.10 Variete: Victor Victoria

6.10 Kultura
6.15 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Nan.: Talebajski
10.35 Pod klobukom (pon.)
11.35 Sveto in svet (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Družinska serija: Vedrana Grisogono (pon.)
13.50 Parada (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letčega psa
15.55 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki
16.05 Kratki dok. film: Sestrska ljubezen (pon.)
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.30 Nan.: Sinje nebo (pon.)
18.15 Odpeti pesniki
18.30 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
19.55 Pogledi Slovenije
21.25 Na lepše
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Umetnost igre
23.30 Globus (pon.), sledi Na zdravje

6.30 9.00, 0.20 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
14.15 Globus (pon.)
14.45 Slovenska jazz scena
15.55 Evropski magazin
16.25 Pomagajmo si
17.00 Mostovi - Hidak
17.25 Izob. serija: To bo moj poklic (pon.)
18.00 Prava ideja! (pon.)
18.25 Z glavo na zabavo
18.50 Druž. hum. nan.: Peta hiša na levi
19.20 Dok. serija: Kako živijo slovenski gradovi
20.00 Film: Nasad Limon
21.00 Nad.: Prijateljske zdrahe
22.35 Film: Dnevnik Ane Frank

13.45 Dnevni program
14.00 0.25 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah

15.20 Nautilus
15.50 Istra skozi čas
16.20 Dokumentarec
16.50 Slovenski magazin
17.20 Globus
18.00 Pomagajmo si
18.35 23.45 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Zgodovina ZDA
20.30 Avtomobilizem
20.45 Film: Zapuščina Henryja Russella
22.50 Dok. odd.: Moja meja
23.15 Izostritev
23.50 Čezmejna Tv

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 0.00 Mozaik
10.05 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
16.50 Hrana in vino
17.30 Lokalne volitve: Ada Filipič
18.00 22.00 Lokalne volitve: soočenje kandidatov za občinski svet Občine Šempeter - Vrtojba
19.00 Mozaik
19.25 23.30 Lokalne volitve: Darinka Kozinc
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in videostrani
20.30 Pod drobnogledom
21.30 Objektiv
22.00 Mozaik
23.30 Videostrani

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Pogovori o glasbi; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klasični magazin; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10, 17.10 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje za zdravje; 10.45 Time out - in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Volitve: soočenje kandidatov za župana MO Nova Gorica; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; Glasbena razglednica; 19.00 Večerni dnevnik; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Od glave do rapa, hip-hop in Valterap.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.13, 12.28, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.40 Pesem tedna; 9.00 Sulla via delle Indie; 9.33, 20.00 Luoghi e sapori; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program, zaključek; 11.00-11.30, 20.30 Cultura e società; 11.45-12.15, 21.00 Punto e a capo; 13.00 Parole e musica; 13.33-14.45, 21.30-22.40 Sogni di vacanza; 15.05 Pesem tedna; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 Dr. Music Lounge café; 20.00-0.00 Večerni RK; 20.00 23.00 In orbita show; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Kratek stik; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00

Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 16.15, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.50 Četrtekov klicaj; 17.10 Frekvenca X; 18.00 Slo top 30 - lestvica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za Country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proti etru.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Opera ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko tempo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozji; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Festival Slowind 2010; 22.05 Igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Ogllaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Območje nizkega zračnega pritiska, ki je prisoten nad Sredozemljem se počasi polni; do petka bodo v nižjih plasteh ozračja dotekali precej suhi severovzhodni tokovi. Ob koncu tedna pa bo našo deželo dosegla hladna fronta.

Ciklon z vremensko fronto se iznad osrednjega Sredozemlja počasi pomika nad južni Jadran in Balkan. Od vzhoda bo spet začel pritekati nekoliko bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 7.20 in zahaja ob 18.22.
Dolžina dneva 11.02

BIOPROGNOZA

Danes bo vremenska obremenitev zjutraj oslabela in dopoldne ponehala. Preostanek dneva bo vremenski vpliv ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden.

MORJE

Morje je razgibano, temperatura morja 18,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	1	2	2000 m	3
1000 m	9	2500 m	2	
1500 m	4	2864 m	1	

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 4 in v gorah 4,5.

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.53 najvišje 20 cm, ob 13.29 najnižje 4 cm, ob 16.56 najvišje 5 cm, ob 0.37 najnižje -30 cm.
Jutri: ob 8.12 najvišje 29 cm, ob 14.28 najnižje -6 cm, ob 17.08 najvišje 10 cm.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo zmerno oblačno vreme. Pojavljale se bodo visoke koprene. Ob morju, v spodnji nižini in na vzhodnem pasu bo pihala okrepljena burja.

Sprva bo pretežno oblačno, čez dan se bo zjasnilo. Na Primorskem bo pihala zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 8, v krajih z burjo okoli 10, najvišje dnevne od 13 do 16, na Primorskem do 20 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo v glavnem jasno vreme z zmerno burjo ob obali. Severovzhodni veter bo pihal tudi v spodnji nižini in na vzhodnem pasu.

Jutri bo pretežno jasno. Zjutraj in del dopoldneva bo mikske po nižinah megla ali nizka oblačnost. Burja na Primorskem bo popoldne ponehala. V soboto bo pretežno oblačno, a bo do večera še večinoma suho.

DOPIS IZ PARIZA - Razstava

Provok? Še kar

Kaj je umetnost? Katera je njena naloga? Prikazati lepoto? Prebuditi? Opozoriti? Umetnost je vse to in veliko več, le da se je sodobna umetnost, naj si bo to ples, glasba ali slikarstvo, oddaljila od svoje naloge in od ljudi. Tu ne gre za vprašanje abstraktnega ali neabstraktnega, ampak ali je umetnost postala sama sebi namen in torej ali ima še sploh smisel obstoja. Ko so me povabili na razstavo Provok, so mi šli mravljinici po hrbtu, kajti s časom sem razvila alergijo na sodobne performanse (ali bi jih raje imenovali pseudo performansi) in že sama beseda provokacija mi je postala zoprna. Tokrat priznam, da sem bila presenečena tako nad večino mladih umetnikov, ki so razstavljali v galeriji, kakor nad predstavo.

Na razstavi so bile teme, tehnike in kompozicije raznolike, večina kreatorjev pa ni padla v pocieni provokacijo. Ob tej razstavi sta bili za otvoritev na programu dve predstavi: prva se je ubadala predvsem s stranišči in glede tega mislim, da ni treba komentarjev: razbiti školjko na pločniku ni kaj posebno inovativnega in še manj globokega. Glede tega prvega dela so neka-

teri komentirali, da so šestdeseta leta že zdavnaj mimo. Druga predstava se je publiki bolj prikupila, saj je z njo integrirala in s tem približala tudi razstavo. Večkrat so nam fotografije, slike in skulpture oddaljen svet, ki pa so z umetniki ta večer zaživele. O vsem tem sem se pogovorila z umetnico Aimo, ki je pripravila drugi del programa.

»Letos mi je Atelier Z, ki si sodi pod kulturni center Peugeot, dal v organizacijo performans za manifestacijo Provok, ki je na programu že tretje leto zapored,« mi je povedala. »Provok vključuje razstavo, performanse in debate; sama sem skrbela za otvoritveno predstavo. Torej provokacija: čisto slučajno je ta tema sovpadala z delom, ki sem ga sama začela: pred kratkim sem v sodelovanju s fotografom Jeanom Cemelijem naredila video, v katerem pokažem hipokrizijo določenih vidikov naše družbe in predvsem poroke. Za mnoge je zakon le interes in gotovost oziroma mnogi se poročijo za denar. ... Lepa nevesta, ki nosi masko hipokrizije, nato postane sama jetnica svoje izbire in ta zapor jo duši ter na koncu tudi pokonča... Naj dodam, da je tema vseh mojih

del ženska. Torej iz družbene hipokrizije smo razvili performans, v katerem se prepletajo glasba, poezija, igra in ples. Predstava je razdeljena na tri dele: v prvem se dve čudni bitji z živalskimi gibi premikata med publiko, v drugem pod žensko figuro počasi umreta, v tretjem pa se prebudita prerajeni. Tako povedano izgleda zgodba izredno banalna, morda celo naivna, toda s poezijami, glasbo in gibom pridobi moč in pomen. In tu smo pri drugi ideji, ki sem jo imela v mislih že dolgo časa: združitev različnih umetnosti, predstava, v kateri sodelujejo različni umetniki, kjer je vsak element pomemben, kjer vsakdo pripomore k ustvarjanju. Tega v Parizu ni veliko, večkrat gre za brezosebne projekte, kjer je vse skupaj nametno brez namena in brez pomena. Odziv publike na predstavo, ki je bil izredno pozitiven, me spodbuja, da nadaljujem s tovrstnimi projekti,« je še povedala Aima.

Večer v Ateljeju Z je dokazal, da umetnost še živi in da lahko ima pomembno nalogo v družbi. Če bi hoteli kaj več izvedeti o razstavi, si lahko ogledate spletno stran www.atelier-z.org.

Jana Radovič

ZDA - Vodi jih podjetje Geron

Prvi testi z zarodnimi celicami na ljudeh

WASHINGTON - Potem ko je ameriška Uprava za hrano in zdravila (FDA) prižgala zeleno luč, ameriški zdravniki začnajo prvi uradni preizkus uporabe izvornih celic človeških zarodkov na ljudeh. Sporne celice smejo strokovnjaki zasebnega podjetja zaenkrat uporabiti pri zdravljenju pacientov s poškodbami hrbtenjače.

FDA je dovoljenje za njihovo uporabo izdala strokovnjakom zasebnega biotehničnega podjetja Geron, poskuse pa bodo izvajali v neki bolnišnici v Atlanti. Podjetje s sedežem v sloviti Silicijevi dolini južno od San Franciscja je za razvoj zdravljenja poškodb hrbtenjače s pomočjo izvornih celic namenilo kar 170 milijonov dolarjev. Sporne celice bodo zdravniki v Atlanti vbrizgali v hrbtenjače ljudi, kjer naj bi se nato razvile v živčne celice. Eksperimentalno zdravljenje bodo izvajali na bolnikih, ki so poškodbe hrbtenjače utrpeli v minulih 14 dneh. Pri poskusih na živalih je strokovnjakom uspelo paraliziranim podganam povrniti nekaj sposobnosti za gibanje, ali bodo izvorne celice pomagale tudi ljudem, pa zaenkrat ni mogoče napovedati.

Znanstveniki upajo, da bodo s pomočjo izvornih celic lahko ozdravili številne danes še neozdravljive bolezni, kot je na primer rak. Izvorne celice zarodkov imajo namreč sposobnost, da se razvijajo v katerikoli tip celic v človeškem telesu. Z njihovo pomočjo bi lahko tako proizvajali "rezervne dele" za pokvarjene oziroma obolenle dele telesa.

Ameriški študenti v tujini radi pogledajo v kozarec

SEATTLE - Raziskava, opravljena na ameriški univerzi University of Washington (UW) v Seattlu, je pokazala, da ameriški študenti na izmenjavah v tujini zaužijejo dvakrat več alkohola kot sicer. Najraje v kozarec pogledajo študenti na izmenjavi v Evropi, Avstraliji in na Novi Zelandiji.

Raziskava, ki je objavljena v publikaciji Psychology of Addictive Behaviors, se je omejila le na pивske navade študentov omenjene univerze, poroča tiskovna agencija AP. Vodja raziskave Eric Pedersen, meni, da se rezultati na drugih univerzah ne bi bistveno razlikovali od njegovih.

Vprašalnik sicer ni postavljaj vprašanj, ki bi točneje določala razloge za pitje, tako da rezultati ne kažejo nujno na prekomerno pitje. Pedersen meni, da bi že ena ali dve pijači ob večerji lahko pripeljali do povprečnih 10 tedenskih pijač pri študentih, ki so se vrnili iz Evrope. V povprečju so študenti, ki so sodelovali pri raziskavi, svoje pitje med obiskom tujine podvojili, ko pa so se vrnili, so uživanje alkohola ponovno znižali na svoje prejšnje povprečje.

Med najbogatejšimi ženskami na svetu največ Kitajk

PEKING - Več kot polovica od 20 najbogatejših žensk na svetu živi na Kitajskem, v povprečju pa so bogatejše od ameriške voditeljice pogovorne oddaje Oprah Winfrey in pisateljice JK Rowling. Na lestvici najbogatejših žensk na svetu so na prvih treh mestih Kitajke, vodi pa Zhang Yin, ki ima pod palcem 5,6 milijarde dolarjev. Na seznamu 20 milijarder, ki ga je pripravilo podjetje Hurun Report iz Šanghaja, je 11 Kitajk, njihovo premoženje pa v povprečju znaša 2,6 milijarde dolarjev. Za primerjavo, Oprah Winfrey, ki je na lestvici uvrščena na deveto mesto, se lahko pohvali z 2,3 milijarde dolarjev, avtorica uspešnic o Harryju Potterju pa je z milijardo dolarjev na dnu lestvice.

Na lestvici najbogatejših žensk na svetu so sicer poleg Kitajk še tri milijarderke iz ZDA, tri iz Velike Britanije in po ena iz Italije, Rusije in Španije. Najbogatejša Nektajka je solastnica verige trgovin z oblačili Zara, Španka Rosalia Mera s 3,5 milijarde dolarjev. (STA)